ROMÂNIA
JUDEŢUL SUCEAVA
ORAŞUL SOLCA
CONSILIUL LOCAL

HOTĂRÂRE
privind aprobarea Planului de Regenerare Urbană al oraşului Solca, judeţul Suceava, actualizat

Consiliul Local al oraşului Solca, judeţul Suceava;
Având în vedere:
- Referatul de aprobare al domnului Cornel-Trifan ŢEHANIUC, primarul oraşului Solca, înregistrat sub nr.4502 din 26.08.2026;
- Raportul de specialitate întocmit de secretarul general al oraşului Solca, dra Angelica BAHAN, înregistrat sub nr. 4503 din 26.08.2026;
- Raportul de avizare al Comisiei pentru programe de dezvoltare economico-socială, buget, finanţe, administrarea domeniului public şi privat al oraşului, agricultură, gospodărie comunală, protecţia mediului şi turism din cadrul Consiliului Local al oraşului Solca, înregistrat sub nr. 123 din 30.09.2026;
- Raportul de avizare al Comisiei pentru administraţia publică locală, juridică şi de disciplină, apărarea ordinii şi liniştii publice, a drepturilor cetăţenilor, amenajarea teritoriului şi urbanism din cadrul Copnsiliului Local al oraşului Solca, înregistrat sub nr. 124 din 30.09.2026;
- Raportul de avizare al Comisiei pentru învăţământ, sănătate şi familie, muncă şi protecţie socială, activităţi social-culturale, culte, protecţie copii, înregistrat sub nr. 125 din 30.09.2026;
- Hotărârea Consiliului Local al oraşului Solca nr. 80 din 29.11.2023 privind aprobarea Planului de Regenerare Urbană al oraşului Solca, judeţul Suceava;
- Planul de Regenerare Urbană al oraşului Solca, elaborat de S.C. REDV Birou de Arhitectură şi Urbanism S.R.L, actualizat în luna iulie 2026;
- Decizia etapei de încadrare nr. 99 din 27.10.2023 a Agenţiei pentru Protecţia Mediului Suceava, înregistrată la Primăria oraşului Solca sub nr. 6465 din 27.10.20223;
- Adresa Direcţiei Judeţene de Mediu Suceava nr. 11826 din 26.08.2026, privind valabilitatea Deciziei etapei de încadrare nr. 99/27.10.2023, prin care se confirmă că aceasta îşi păstrează valabilitatea şi pentru versiunea actualizată a „Planului de Regenerare Urbană – Oraşul Solca";

În conformitate cu prevederile:
- OUG nr. 183 din 22 decembrie 2022 privind stabilirea unor măsuri pentru finanţarea unor proiecte de regenerare urbană;
- Legii nr. 52/2003 privind transparenţa decizională în administraţia publică, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

În temeiul art.129, alin (2) lit b), alin (4) lit e), art.139 alin (1) şi art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările şi completările ulterioare,din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările şi completările ulterioare;

HOTĂRĂŞTE:

Art.1. Se aprobă Planul de Regenerare Urbană a oraşului Solca, judeţul Suceava, actualizat, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Planul de Regenerare Urbană actualizat constituie cadrul strategic pentru fundamentarea, corelarea şi implementarea integrată a proiectelor şi intervenţiilor de regenerare urbană la nivelul oraşului Solca, în concordanţă cu obiectivele şi direcţiile de dezvoltare stabilite prin documentele strategice şi de planificare aprobate la nivel local.

Art. 3. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, HCL Solca nr. 80 din 29.11.2023 privind aprobarea Planului de Regenerare Urbană al oraşului Solca, judeţul Suceava, îşi încetează aplicabilitatea.

Art. 4. Primarul oraşului Solca, prin aparatul de specialitate va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri, în vederea atingerii obiectivelor strategiei.

Art. 5. Prezenta hotărâre, prin grija secretarului general al oraşului Solca, va fi adusă la cunoştinţă publică prin afişare în locuri publice şi pe site-ul propriu www.solca.ro şi va fi înaintată Instituţiei Prefectului – Judeţul Suceava pentru controlul de legalitate.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Mariana CREȚU

CONTRASEMNEAZĂ PENTRU LEGALITATE,
SECRETAR GENERAL,
Angelica BAHAN

Solca, 30 septembrie 2026
Nr. 53

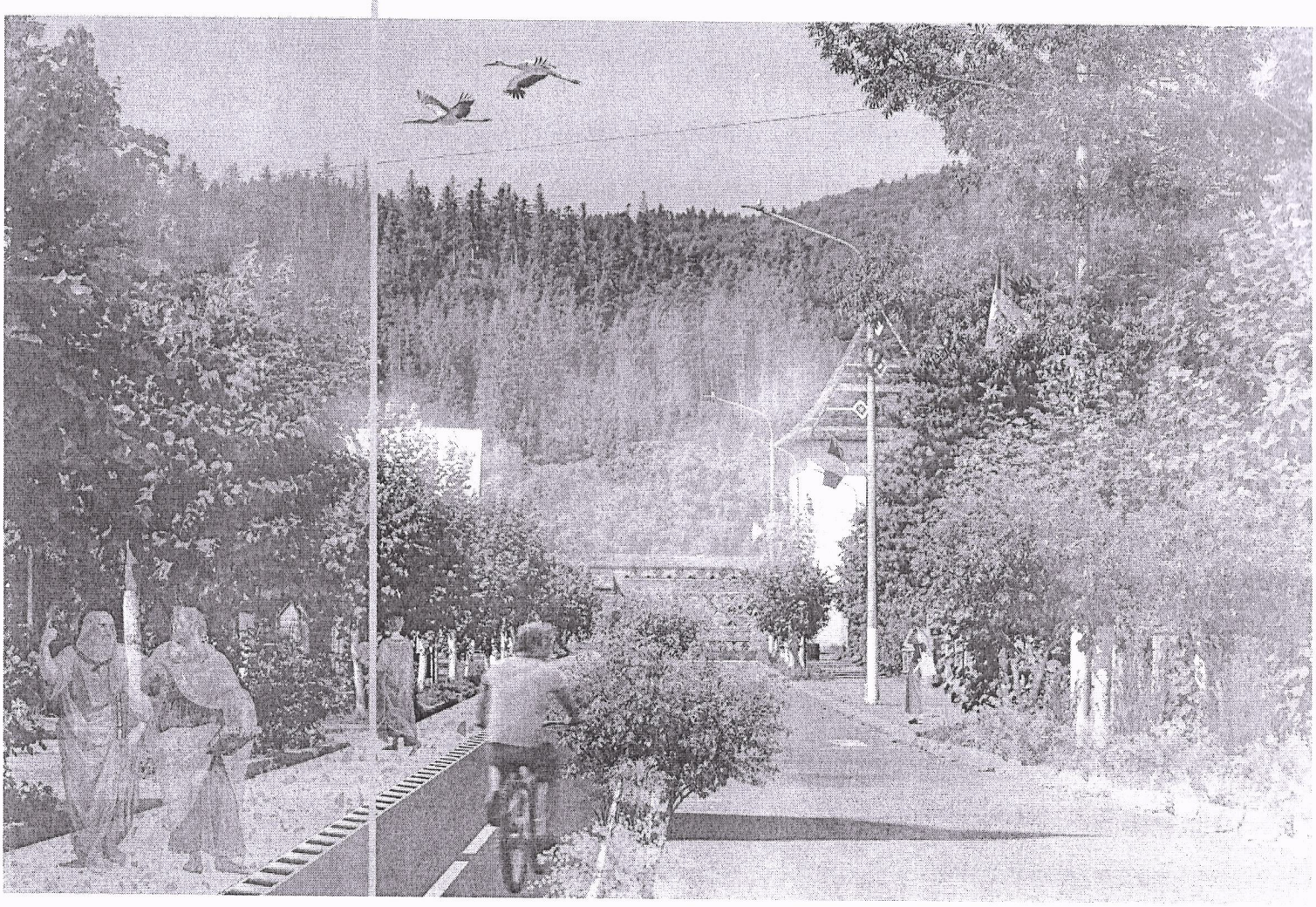
Anexă la HCL Solca nr. 53 din 30.09.2026

PLANUL DE REGENERARE URBANĂ

IULIE 2026

orașul Solca, județul Suceava

document actualizat

Cuprins

Cuprins 2
Tabele 2
Figuri 2
Colectivul de elaborare 3
1. Argument 4
2. Introducere 4
3. Aspecte generale 6
3.1 Orașul Solca 8
3.2 Relieful 11
3.3 Demografia 15
3.4 Biodiversitatea 20
3.5 Aspecte economice 29
4. Principii coordonatoare pentru o regenerare urbană sustenabilă 35
4.1 Cadrul legal 35
4.2 Metodologia 40
5. Regenerarea urbană în Solca 55
5.1 Proiectele de regenerare urbană 61
6. Monitorizarea implementării Planului de regenerare urbană 72

Tabele

Tabelul nr. 1 - Structura pe grupe de vârstă a populației orașului Solca în anii 2007 și 2022 16
Tabelul nr. 2 - Structura pe grupe mari de vârstă și sexe a populației orașului Solca în anul 2022 17
Tabelul nr. 3 - Dinamica raportului de substituție a populației apte de muncă în orașul Solca în perioada 2007-2022 20
Tabelul nr. 4 - Principalii agenți economici care funcționează în orașul Solca (2021) 30
Tabelul nr. 5 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#1** 61
Tabelul nr. 6 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#2** 61
Tabelul nr. 7 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#3** 62
Tabelul nr. 8 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#4** 62
Tabelul nr. 9 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#5** 63
Tabelul nr. 10 – Proiecte „suport", din SDT, după funcție 66
Tabelul nr. 11 – Proiecte „suport", din SDT, după funcțiune 68
Tabelul nr. 12 – Date ce trebuie colectate pentru calibrarea și mentenanța PR 74
Tabelul nr. 13 – Indicatori și acțiuni de monitorizare a stadiului implementării PR 75

Figuri

Figura nr. 1 – Obiectivele strategice și orașul 5
Figura nr. 2 – Regenerarea urbană, ca și concept 7
Figura nr. 3 - Caracteristici geologice ale teritoriului UAT Solca 11
Figura nr. 4 – Harta hipsometrică a teritoriului UAT Solca 12
Figura nr. 5 - Harta distribuției claselor de pantă pe teritoriul orașului Solca 13
Figura nr. 6 - Natalitatea, mortalitatea și bilanțul natural în orașul Solca în perioada 2008-2022 18
Figura nr. 7 - Emigrația, imigrația și bilanțul migratoriu în orașul Solca în perioada 2008-2022 19
Figura nr. 8 - Bilanțul real al populației orașului Solca în perioada 2008-2022 19
Figura nr. 9 – Planșa de reglementări, P.U.G. orașul Solca 42
Figura nr. 10 – Reprezentare grafică a zonei de regenerare urbană 47

Mulțumim echipei de implementare din cadrul Primăriei orașului Solca pentru implicare pe întreaga perioadă de elaborare a documentației PRU Solca.

Colectivul de elaborare

dr. urbanist Mihai Radu Vânturache
arhitect Teodor David
arhitect Eugenia Vânturache
dr. economist Marius Cristea
urbanist peisagist Dante David Ionescu
geograf Oliver Dinter
geograf Mihai Barbacariu
urbanist peisagist Dragoș Andrei Buliga

Revizie	Livrabil	Data
1	Versiune preliminară	august 2023
2	Versiune revizuită – REV01	septembrie 2023
3	Versiune actualizată	Iulie 2026

Disclaimer
Acest document a fost elaborat de S.C. REDV Birou de Arhitectură și Urbanism S.R.L. pentru a fi utilizat de către Client, a bugetului și a termenilor contractului încheiat între S.C. REDV Birou de Arhitectură și Urbanism S.R.L. și Client. Nici o terță parte nu poate utiliza în scop comercial informații, date și analize din acest document fără un acord scris expres acordat anterior de către Client și de către S.C. REDV Birou de Arhitectură și Urbanism S.R.L. Acordul S.C. REDV Birou de Arhitectură și Urbanism S.R.L. este obligatoriu pentru informațiile și datele cu caracter conceptual, strategia design, modul de structurare și prezentare, precum și conceptele de inovare în regenerarea urbană. Preluarea acestora de către terțe părți poate constitui concurență neloaială, astfel cum a fost prevăzută de Art. 2 din Legea nr. 11/19911 în sensul că poate produce pagube constând în restrângerea elementelor de unicitate și avantaj competitiv. Copierea sau folosirea informațiilor incluse în acest raport în oricare alte scopuri decât cele prevăzute în Contract se pedepsește conform legilor internaționale în vigoare. Sursa analizelor (figuri, planșe, tabele, diagrame etc...) este reprezentată de analiza elaboratorului, dacă nu se specifică altceva.

1. Argument

Urbanizarea și infrastructura rutieră, „dezvoltarea parcurilor tematice", tehnologiile de supraveghere, centrele comerciale, comunitățile închise și condominii, toate fac trimitere și definesc „incinte" permanente în cadrul structurii urbane. În consecință, apar segregări la nivelul compozițional (urbanistic) respectiv separări din ce în ce mai accentuate la nivel mondial, a diferitelor categorii de populație. Astăzi, pentru o serie de urbaniști, spațiul public apare astfel ca un mijloc important de atenuare a acestor rezultate, abordând în același timp probleme emergente, cum ar fi imperativul dezvoltării durabile, rezilienței și inovării.

În ultimii 20 de ani, spațiile publice au dobândit o vizibilitate reînnoită în lumea planificării urbane. Pe scurt, opinia generală este că spațiile publice sunt un ingredient esențial pentru sustenabilitatea orașelor din motive politice, sociale, economice, de sănătate publică și biodiversitate. Cu toate acestea, tendința dominantă este mai degrabă una de scădere decât de creștere a suprafețelor aferent domeniului public. Diverse procese de privatizare au dat naștere în ultima jumătate de secol, la o serie de forme de orașe din ce în ce mai puțin corespunzătoare co-prezenței diversității sociale.

Urbanizarea și infrastructura rutieră, „dezvoltarea parcurilor tematice", tehnologiile de supraveghere, centrele comerciale, comunitățile închise și condominii, toate fac trimitere și definesc „incinte" permanente în cadrul structurii urbane. În consecință, apar segregări la nivelul compozițional (urbanistic) respectiv separări din ce în ce mai accentuate la nivel mondial, a diferitelor categorii de populație. Astăzi, pentru o serie de urbaniști, spațiul public apare astfel ca un mijloc important de atenuare a acestor rezultate, abordând în același timp probleme emergente, cum ar fi imperativul dezvoltării durabile, rezilienței și inovării.

Orașul Solca se dezvoltă integrat, în ultima perioadă, atât pe verticală cât și pe orizontală. Trama stradală majoră rămâne totuși aceeași. Construim layere peste această tramă, dezvoltăm infrastructură rutiere subsidiară și atragem astfel, inevitabil, mai mult „interes" spre zone dezvoltate sau în curs de dezvoltare (uneori nepregătită pentru noile implementări, proiecte de infrastructură, sociale, economice, culturale sau educaționale). O apropiere față de acest aspect relevă faptul că uneori orașul nu este pregătit pentru noile dezvoltări, noile oportunități de finanțare, cu documentații de urbanism „expirate" (care nu mai răspund nevoilor, necesităților și noile tendințe de dezvoltare a comunităților locale) și capacitate administrativă subdimensionată.

2. Introducere

În conformitate cu art. 3 alin (2) din OUG 183/2022 privind stabilirea unor măsuri pentru finanțare a unor proiecte de regenerare urbană, *„proiectul de regenerare urbană trebuie să facă parte din Strategia integrată de dezvoltare urbană/strategia de dezvoltare locală/județeană elaborată conform legii la nivelul autorităților publice locale/județene/polului de creștere/zonei urbane funcționale/grupului de acțiune locală pentru zonele urbane marginalizate sau din alte studii de specialitate aprobate de acestea"*.

În cadrul demersurilor de protejare a spațiului public față de disfuncții generatoare de către o abordare necontrolată a teritoriului, autoritatea locală urmărește ca obiectivele generale să fie atinse. Obiectivele precum accesibilitate, siguranță și securitate, mediu, eficiența economică și calitatea mediului/peisajului urban sunt câteva dintre acei

factori care vor sta la baza elaborării oricăror intenții, concept, soluții și proiecte urbane pentru comunitatea locală.

Dezvoltarea funcțională este o component vitală pentru o comunitate și este interdependentă de structura urbană a localității cu precădere este strâns legată de un sistemul integrat al tramei stradale. Trama stradală a unui oraș ar trebui privită din mai multe perspective, acestea nu ar trebui văzută doar ca instrument necesar mijloacelor de mișcare a oamenilor și mărfurilor, ea ar trebui privită și ca spațiu urban unde se desfășoară viața socială, economică și culturală a orașului. În acest sens, străzile (parte componentă a tramei stradale) ar trebui să fie mai prietenoase cu pietonii ușor accesibile, cu persoanele care utilizează transportul public de călători, cu cei care folosesc moduri curate și alternative de deplasare și să descurajeze utilizatorii autoturismului personal.

Orașul Solca are în prezent elaborate Planul de Mobilitate urbană (PMUD) și Strategia de dezvoltare teritorială (SDT) unde sunt prevăzute, etapizate și „referențiate" 57 de proiecte (lista scurtă) care au la bază **6 obiective** specifice:

1. Accesibilitatea – Satisface nevoile de mobilitate și conectivitate ale tuturor cetățenilor indiferent de factorii fizici (diverse deficiențe sau dizabilități) sau factorii sociali (categoria de venit, vârsta, sexul și originea etnică);
2. Siguranța si securitatea rutieră – Creșterea siguranței și a securității pentru utilizatori;
3. Impactul asupra mediului – Reduce poluarea aerului și a zgomotului, emisiile de gaze cu efect de seră și consumul de energie;
4. Eficiența economică – Susține o dezvoltare echilibrată a mobilității și a serviciilor de transport ale rezidenților, afacerilor și industriei;
5. Calitatea vieții – Îmbunătățește atractivitatea mediului urban, a calității vieții și a sănătății publice.
6. Conectivitatea cu peisajul natural și cultural.

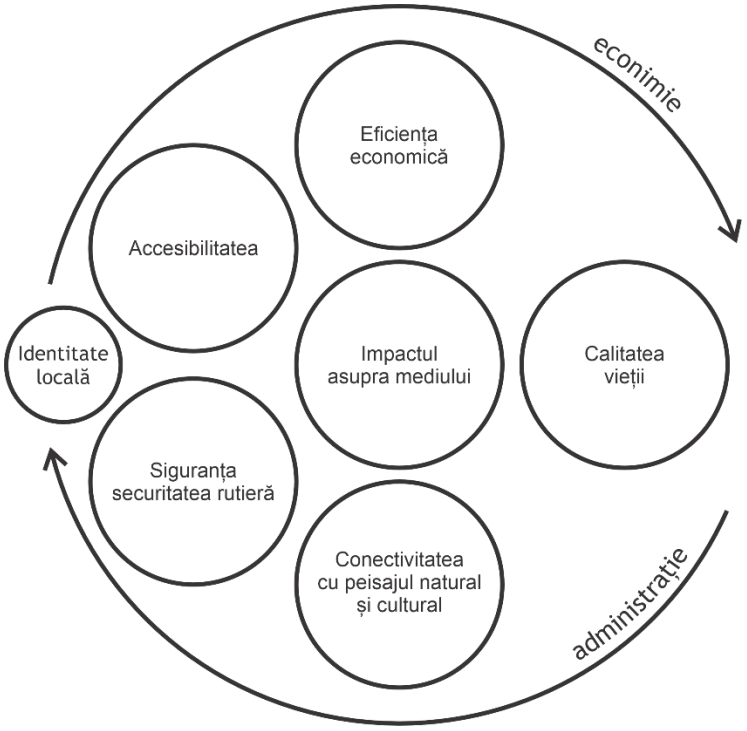

Figura nr. 1 – Obiectivele strategice și orașul
Sursa: autor

Prin planul de regenerare urbană pentru orașul Solca se dorește definirea unui model de delimitare spațială a zonei sau zonelor supuse regenerării urbane respectiv juxtapunerea proiectelor, ordonarea acestora și stabilirea unui sistem integrat de relații spațial funcționale.

3. Aspecte generale

Forma urbană este un subiect provocator. Este omniprezent și relevant pentru toți cei care trăiesc în lumea creată sau amenajată de om – pentru toți cei care trăiesc pe această planetă. Un mediu sănătos construit aduce contribuții semnificative asupra vieții umane. Îndeplinește nevoile și valorile umane; extinde și mărește confortul, productivitatea și plăcerea. Un spațiu urban de calitate poate favoriza formarea unui sentiment mai mare de apartenență, implicare și mândrie. Un spațiu urban creat fără calități de susținere poate avea influențe nefericite asupra oamenilor, scăzând capacitatea de a învăța, de a efectua și de a se bucura de activitățile vieții. Un spațiu urban construit nesănătos generează niveluri ridicate de infracțiuni, vandalism și boli.

Elementele construite și naturale sunt modelate de mulți factori umani, de inovare și tehnologii. Caracterul și calitatea unui spațiu urban depind de toată lumea, iar proiectarea și planificarea eficientă sunt esențiale pentru un proces incluziv și proactiv. Este important ca toată lumea să fie conștientă, implicată și responsabilă. Fiecare dintre noi este o parte influentă a poveștii continue despre ce reprezintă și prezintă un loc.

Spațiile sau zonele care nu prezintă urme vizibile ale omului sunt rare – posibil unele țărmuri ale oceanului, deșerturi sau vârfuri montane. Acolo, amprenta omului poate părea absentă, dar cu toate acestea, aceste zone au renunțat la toate calitățile magice ale termenului „primordial". Lumea este acum spațiul creat de om – un spațiu construit.

Caracterul spațiului urban s-a schimbat în timp. Funcțiile sale diverse au inclus piața, scena teatrală, locul de execuție, cadrul pentru revoluții, răscoale, încoronări, masacre, sărbători, lista este lungă. Fie că cineva are sau nu o noțiune prea romantică despre spațiul urban, fără îndoială, acesta a fost mult timp fundalul multor activități umane. În ultimele decenii, schimbările climatice și sociale ale tiparelor activităților umane au fost evidențiate și dezbătute, cu sugestia că amenajările și reglementările urbanistice actuale sunt nesustenabile.

Această lucrare oferă o perspectivă asupra modurilor în care funcția și forma „locului" s-au schimbat de-a lungul anilor și trebuie adaptată și pregătită pentru diferite tipuri de operațiuni urbanistice, cum ar fi „**regenerarea urbană**". De asemenea, subliniază modul în care puterea și responsabilitatea s-au adaptat pe măsură ce funcționarea spațiului s-a modificat. Rolul spațiului urban nu trebuie demis în favoarea unei alte forme alternative, mai durabile. Dimpotrivă, caracteristicile ar trebui recunoscute, valorificate și reconstruite. Spațiile urbane publice transmit și evidențiază specificul unei civilizații care nu ar trebui să rămână fără conținut și redus la o întindere banală, fără viață, fără sfârșit.

CE ESTE REGENERAREA URABNĂ?

Conform art. 2 lit. a) din OUG 183/2022 *„regenerare urbană este operaţiunea urbanistică de transformare, renovare și reabilitare a unor zone din cadrul unităților administrativ – teritoriale, cu scopul îmbunătățirii calității mediului construit și natural*

din zonele supuse operaţiunii, prin intermediul acţiunilor integrate și coordonate ce vizează îmbunătăţirea condiţiilor economice, sociale, culturale, ecologice de mediu, precum și dezvoltarea echipamentelor și serviciilor publice de interes general".

Având în vedere Declaraţia de la Toledo (2010), potrivit căreia regenerarea urbană integrată trebuie „*să transceadă hotarele și abordările utilizate în mod obișnuit anterior pentru a se adresa orașului ca un întreg funcţional și părţilor sale componente precum unui organism urban unitar, cu obiectivul de a dezvolta și echilibra în totalitate complexitatea și diversitatea structurilor sociale, economice și urbane, stimulând în același timp o mai mare coeficienţă a mediului înconjurător*", având în vedere faptul că **terenul reprezintă o resursă finită și greu regenerabilă**, iar în lipsa proiectelor de regenerare urbană intravilanele localităţilor urbane și ale celor din zona periurbană au o abordare de dezvoltare orizontală, spre noi terenuri libere de construcții, zone care trebuie să dețină infrastructura edilitară și rutieră aferentă, prin procesul de regenerare urbană se poate racorda sistemului de valori universale ecologice generale, ce pot fi implementate în vederea obținerii unui ambient construit sustenabil, luând în considerare și o abordare „pe verticală".

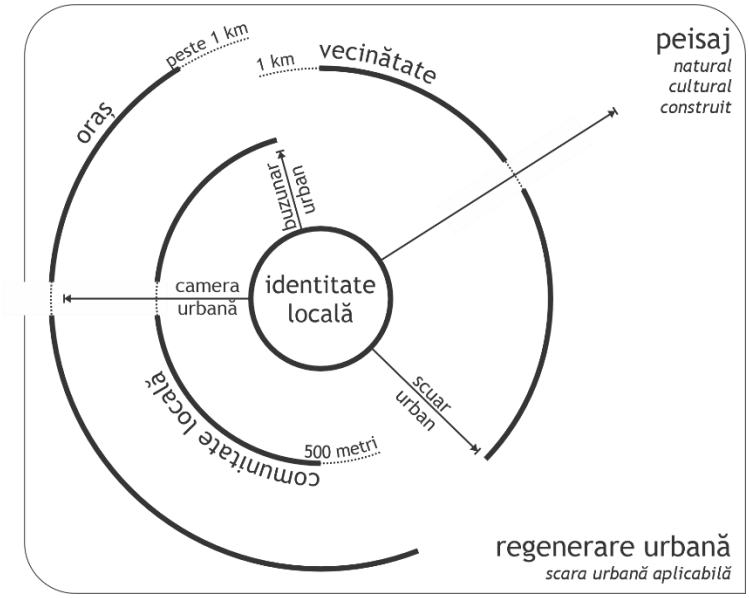

Figura nr. 2 – Regenerarea urbană, ca și concept

Așadar, prin regenerarea urbană aferent orașului Solca se propune aplicarea unui model sustenabil de utilizare a terenurilor și construcțiilor atât în plan vertical cât și cel orizontal. Modul de dezvoltare a mediului construit este unul de armonizare cu toate componentele unui sistem deschis și predictibil pe termen mediu și lung.

Rolul acestui document este de a însuma și sintetiza spațial lista de proiecte, de a le stabilit un sistem de relații în vederea unei abordări integrate în etapele de implementare în cadrul zonelor de regenerare urbană și de a recomanda o serie de reglementări urbanistice cu rolul de a sprijini, sub forma unui studiu de fundamentare (deci „emiterea" unor concluzii) care să stea la baza actualizării documentației de urbanism P.U.G. orașul Solca.

Deci, Planul de regenerare urbană este o etapă în cadrul documentației de urbanism P.U.G. și fundamentează prin concluziile sale (în cazul de față propuneri de reglementări urbanistice – RLU), așa cum prevede art. 46 alin (3) lit. g) din Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului.

În contextul actual, la nivelul orașului Solca, pentru stabilirea zonei sau zonelor de regenerare urbană s-au luat în calcul aspecte geomorfologice, geografice și climatice (aspecte privind schimbările climatice), economice și juridice pentru identificarea, centralizarea și propunerea unui model de integrare spațială a proiectelor după formă, funcție și funcțiune.

Scopul final este îmbunătăţirea calităţii vieţii și creșterea nivelului de trai în cadrul zonelor de regenerare urbană, fără a se limita la acestea în sensul că stabilirea unei limite (așa cum prevede art. 4 din OUG 183/2022) nu presupune implementarea unor proiecte limitate spațial și geografic. Se au în vedere două tipuri de proiecte (proiecte punctuale și proiecte liniare) cu impact diferit în funcție de funcție și formă la nivelul întregului UAT sau chiar dincolo de acesta, adică către zonele de influență economică și administrativă al orașului polarizator, în cazul nostru Solca.

Regenerarea urbană, la nivelul orașului Solca urmărește revitalizarea zonelor urbane aflate în dificultate, pe baza următoarelor principii:

- reabilitarea patrimoniului reprezentat de zonele istorice;
- îmbunătăţirea condiţiilor de locuire în zonele de locuit;
- mixtarea funcțională și socială în zonele noi constituite, aceasta implicând și facilitarea accesului la locuire decentă a categoriilor defavorizate;
- amenajarea și înfrumuseţarea spațiului public – piețe, scuaruri, parcuri, mobilier urban;
- modernizarea infrastructurii urbane – rețele de apă, gaz și electricitate, drumuri și reţele de transport în comun.

3.1 Orașul Solca

Veche așezare a Moldovei, orașul SOLCA a cunoscut în secolul trecut, un maxim interes, fiind apreciat ca unul din centrele balnear-climaterice din fostul imperiu austro-ungar. Având un peisaj atrăgător, un microclimat montan ozonat (unul din orașele cu procent ridicat de ozon din Europa) și curat, are șanse mari de dezvoltare viitoare ca staţiune balneo-climaterică chiar dacă în prezent arată ca un târgușor urmare a faptului că decenii de-a rândul orașul Solca a reprezentat o zonă de tranzit și nu una de staționare.

Orașul Solca s-a constituit și dezvoltat pe valea cursului mijlociu a râului cu același nume. Este un fapt evident că denumirea apei curgătoare sugerează prezenţa izvoarelor sărate. În această zonă a saliferului Carpaţilor Orientali numele de râuri care redau compoziţia chimică a apei sunt frecvente (Sărata, Slătioara, Soloneţ, etc.). Importanţa sării în aceste locuri este foarte mare, de prezenţa ei fiind legate și începuturile existenţei omului pe aceste meleaguri. Vestigiile arheologice descoperite în zonă atestă existenţa unor așezări umane din perioada culturii „Criș” din neoliticul timpuriu (mil. V î.e.n.).

Prima atestare documentară a satului Solca datează din 15 ianuarie 1418 dintr-un document al lui Alexandru cel Bun emis la Baia.

„Istoria mărturisită a Solcăi începe în 15 ianuarie 1418, când urmașii lui Șandru Gherman, Vlad și Cârstea Goraeţ, au fost chemaţi în faţa divanului domnesc de Maicolea, fiica lui Stoian, de fiii ei, Cozma și Sân, și de nepoţii Balotă și Dragoș, toţi doritori să devină stăpânitorii ocinei lăzuite de Șandru Gherman. În faţa scaunului de

judecată voievodal, adevărul iese la lumină, iar revendicatorii de moșie necuvenită au fost sancţionaţi de Alexandru cel Bun cu o amendă de 80 de ruble („zavezcă vecinică", pe care urma să o plătească, din nou, oricare dintre urmașii lui Stoian, care „va începe cu ceartă sau cu pâră sau cu orice fel de răutate pentru acest sat"). Vreme de aproape un secol, istoria Solcăi rămâne în anonimat, iar neamul întemeietorilor decade, dând pierzaniei minunate povești, care, ulterior, numai în parte pot fi refăcute, cea mai tulburătoare dintre acestea fiind cea a unei descendenţe voievodale, poveste care îl legitima pe Luca Arbure să emită pretenţii la tronul Moldovei. *„Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. /Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată Maicolea, fiica lui Stoian, cu fiii săi, cu Cozma și Sin, și cu nepoţii săi, cu Balotă și cu Dragoș, au pârât pe Vlad și pe Crâstea din Solca, că acest sat de la Solca le-a fost lor ocină și nu l-au putut dobândi. Iar Vlad și Crâstea s-au îndreptăţit, iar Maicolea, cu fiii săi și cu nepoţii săi, au lăsat înaintea noastră pe Vlad și pe Crâstea în dreaptă avere și au îndreptăţit pe Vlad și pe Crâstea, înaintea noastră, chiar cu limba lor. / Și noi am pus lui Vlad și lui Crâstea zavescă veșnică, optzeci de ruble de argint topit, și copiilor lor, și fraţilor lor, și nepoţilor lor, și strănepoţilor lor și întregului lor neam, cu Maicolea și cu copiii ei, și cu nepoţii ei și cu tot neamul lor. Cine din ei va începe cu ceartă sau cu pâră sau cu orice răutate pentru acest sat, acela să plătească zavescă aceste 80 de ruble. / Iar la aceasta au fost mărturie: pan Oană vornic, pan Giurgiu de la Frătăuţi, pan Dragoșel, pan Oană, Stan vistier, Dan postelnic, Popșa Mihailo, Dămăcuș stolnic, Oană Bărbosul. / A scris Isaia logofăt, la Baia, în anul 6926 (1418), luna ianuarie 15"*[1].

Ca orice comunitate umană și cea din Solca își are suportul în existenţa unei activităţi economice care a asigurat oamenilor de aici cele necesare traiului. De-a lungul timpului, alături de agricultură, s-au dezvoltat meșteșugurile și comerţul, apoi industria și serviciile. Amplificarea vieţii economice avea să ducă la declararea satului Solca, mai întâi ca târg, în anul 1869, și apoi ca oraș, în anul 1926.

Sanatoriul de la Solca a fost înființat de evreul dr. Hermann Poras. Ozonul, potențialul terapeutic și existența izvoarelor cloruro-sodice, l-au determinat pe acesta, ca în anul 1876 să înființeze la Solca „Sanatoriul și Institutul de Hidroterapie Dr. Poras". Medicul de excepție Poras, este cel care a transformat Solca într-o stațiune balneoclimaterică, supranumită în perioada 1892 – 1899, „Perla Bucovinei"[2].

În timp tradiția acestui sanatoriu, care a dat „tonul" identificării și realizării unui centru balnear, s-a diminuat existând, în prezent, intenția autorității locale de a amplifica această activitate complexă. Astfel, în anul 2018, prin HG nr. 107/15 martie 2018, orașul Solca a fost atestat ca staţiune turistică de interes local.

Fabrica de bere „Solca"

Una dintre cele mai vechi din ţară, fabrica de bere din orașul Solca a fost inaugurată în anul 1810. În acea perioadă, nord-vestul Moldovei se afla sub ocupaţie austriacă, teritoriul fiind denumit Bucovina.

Producerea berii în Solca este însă mult mai veche, datând probabil de la începutul secolului al XVII-lea, când călugării de la mănăstire produceau deja bere. Depozitele fabricii utilizează beciurile mănăstirii, situată din imediata vecinătate. Fabrica a fost dată în administrarea Fondului Bisericesc greco-ortodox al Bucovinei, care a arendat-o diferitor comercianţi de-a lungul timpului.

[1] ACADEMIA DE ŞTIINŢE SOCIALE ŞI POLITICE, *Documenta Romaniae Hostorica*, A. Moldova, vol. I, Bucureşti, 1975 pp. 61, 62
[2] Povestea aşezărilor bucovinene (revăzută): Solca | Dragusanul.ro

Timp de un secol, producția fabricii a crescut treptat, ajungând la 850.000 de litri în anul 1913 și chiar la un milion de litri în anul 1915. Din cauza Primului Război Mondial, perioadă în care frontul a fost în apropiere de Solca, producția a scăzut brusc la zece mii de litri în anul 1917.

În perioada interbelică, fabrica avea zece angajați și patru funcționari, producția anuală fiind de 300k de litri.

Fabrica și-a întrerupt activitatea imediat după cel de-al Doilea Război Mondial, în perioada ocupaţiei sovietice. În anul 1952, unitatea a fost naţionalizată și a primit numele Fabrica de Bere ,,Constantin Dobrogeanu Gherea".

După mai multe etape de modernizare în anii 1954, 1965 și 1966, producţia de bere a ajuns la patru milioane de litri pe an, o parte fiind destinată exportului.

În anul 1973 s-a construit un nou sediu administrativ, iar în anul 1983 s-a înfiinţat un mic muzeu al berii. În anul 1984 fabrica a beneficiat de o instalaţie de îmbuteliere a sticlelor cu o capacitate de nouă mii de sticle pe oră. În anii de glorie, fabrica a fost un punct de atracție al turiștilor, mai ales pentru faptul că erau serviți cu bere proaspătă. O berărie este deschisă în centrul orașului iar în mijlocul parcului central este amenajat monumentul „Halba de bere", care devine un simbol al orașului. În prezent acest punct de „atracție" este inactiv dorindu-se introducerea în circuit odată cu lucrările de „Reabilitare arhitecturală și peisagistică a parcului central din orașul Solca, județul Suceava" (*conform anunțul de participare simplificată nr. SCN1120414 din data de 13.02.2023*).

3.2 Relieful

Spațiul peste care se suprapune teritoriul administrativ al orașului Solca face parte din aria de contact dintre depresiunea submontană Solca – Cacica și Obcina Mare.

Ca atare, harta substratului geologic al teritoriului orașului Solca indică o predominare a rocilor sedimentare în zona aferentă ariei depresionare din estul UAT, reprezentate prin: marne argiloase cu intercalații de nisipuri, marne și argile cenușii, gresii, gips, dar și depozitele de sare care dau elementul distinctiv al zonei.

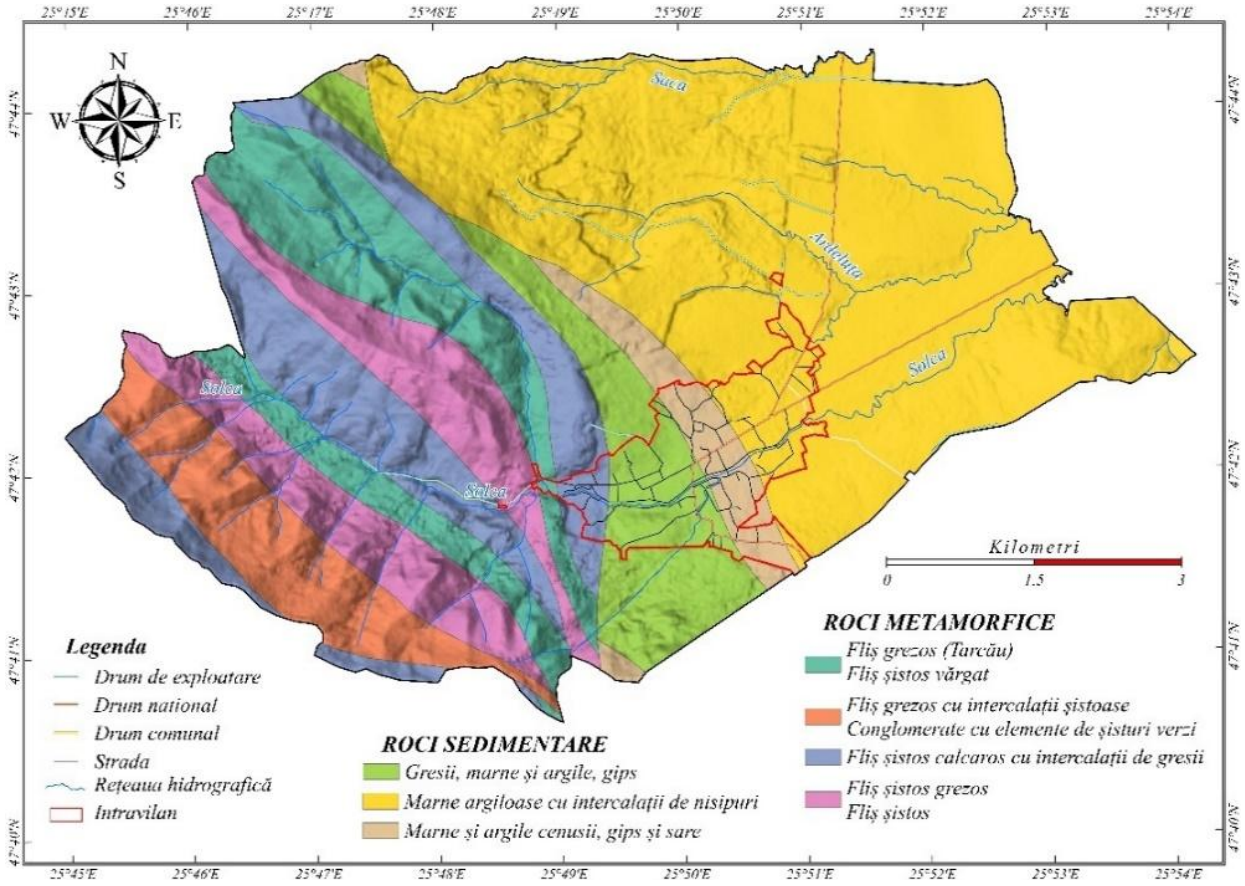

Figura nr. 3 - Caracteristici geologice ale teritoriului UAT Solca
Sursa: PMUD orașul Solca

În partea vestică a UAT aflorează depozitele de fliș specifice Obcinei Mari, care au o structură cutată în pânze, vizibilă și pe reprezentarea cartografică, constituite din flișuri șistoase, șisturi grezoase și chiar conglomerate cu elemente de șisturi verzi. Deși sunt roci metamorfice, și aceste formațiuni flișoide au o rezistență mai redusă la eroziune și alterare, similar cu rocile sedimentare.

Pe văile rețelei hidrografice s-au format succesiuni aluviale recente, în care predomină pietrișurile cu nisip, iar local apar acumulări bogate în materie organică (mâluri).

Trăsăturile geologice ale acestui teritoriu grefat pe un subasment geologic majoritar sedimentar influențează locuirea și activitățile umane indirect prin controlul pe care îl exercită asupra morfologiei reliefului și favorabilității sau restricțiilor pe care aceasta le impune prin configurația și panta terenului, acest tip de substrat fiind în general favorabil declanșării și evoluției proceselor geomorfologice actuale.

Teritoriul administrativ al UAT Solca face parte din punct de vedere geomorfologic din aria de contact dintre depresiunea submontană Solca – Cacica (aparținând Podișului

Sucevei) și zona montană de altitudine joasă și medie a Obcinii Mari (Obcinele Bucovinei), așadar perimetrul analizat se caracterizează prin altitudini variabile care scad de la vest către est, prezentând trăsături morfologice și morfografice specifice.

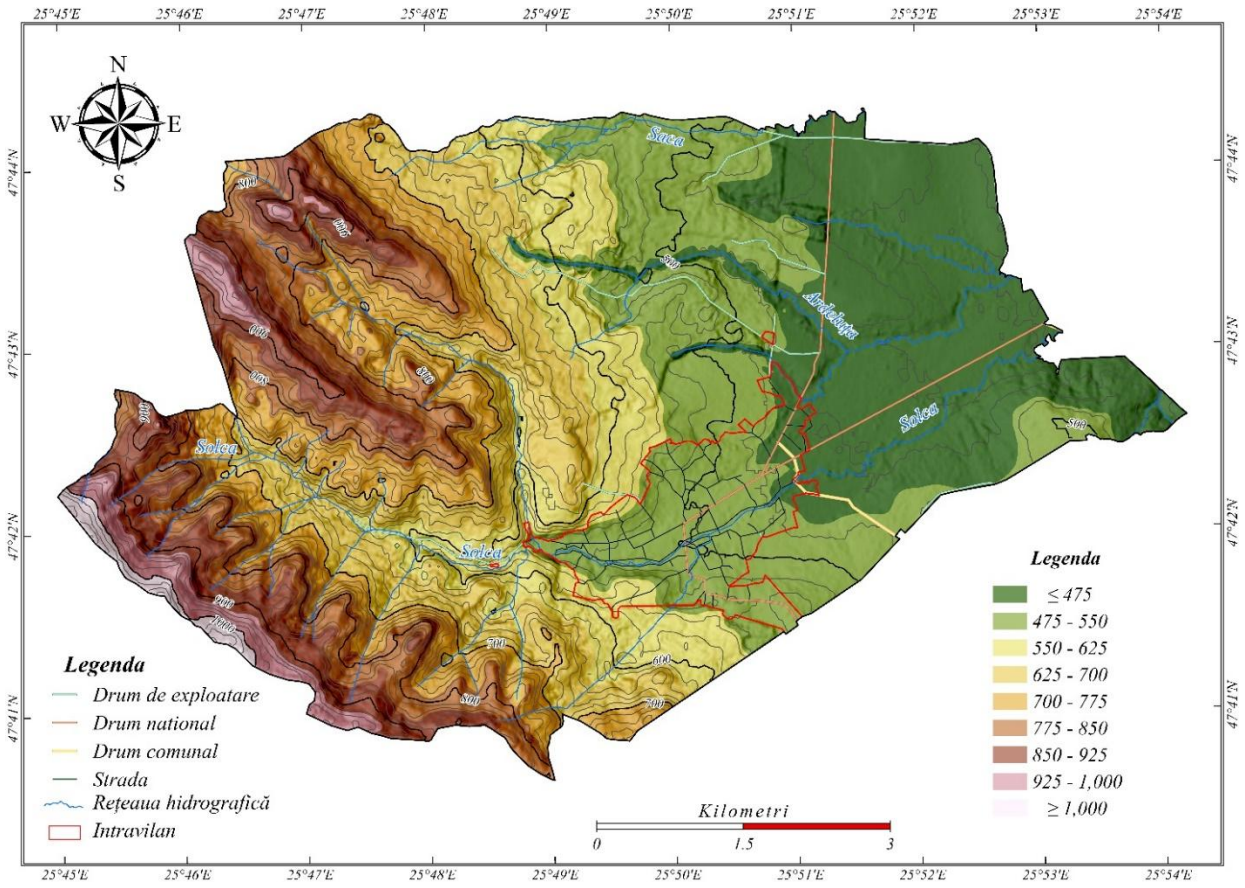

Figura nr. 4 – Harta hipsometrică a teritoriului UAT Solca
Sursa: PMUD orașul Solca

Altitudinile maxime depășesc 1000 la limita sud – vestică a teritoriului UAT în domeniul montan al Obcinii Mari (unde se impune în relief o serie de 3 culmi paralele cu direcție generală NV – SE), și scad treptat către est în zona depresionară până sub 475 metri. Altitudinea medie a zonei locuibile este de 522 de metri, iar intravilanul este situat aproape integral în intervalul hipsometric 450 – 550 metri, ocupând un spațiu depresionar care se inserează între două culmi ale Obcinii Mari.

Teritoriul orașului Solca este traversat de către râul Solca, afluent de dreapta al Sucevei, care formează axa de structurare a habitatului la ieșirea acestuia din zona montană și intrarea în depresiune.

În partea vestică a UAT, în zona montană împădurită, apare și formațiunea geologică cunoscută sub numele de **Pietrele Muierilor**, formată din stânci modelate eolian, cu un aspect pitoresc.

Din punct de vedere al amenajării urbane durabile prezintă interes declivitatea reliefului reprezentat majoritar prin versanți care se încadrează în intervalele de pantă 0-10° (mai ales în partea de est a teritoriului UAT, în aria depresionară) și 10-20°, specifice zonei montane din vestul zonei analizate.

În jumătatea vestică (Obcina Mare) sunt prezente și areale importante cu pante cuprinse între 20-30°, și chiar mai mari de 30°, indicând o frecvență ridicată a versanților abrupți grefați pe roci flișoide.

Aceste zone sunt aproape exclusiv împădurite în prezent, însă o schimbare a modului de utilizare a terenurilor prin despădurire ar constitui un factor de risc major pentru declanșarea proceselor geomorfologice actuale (alunecări de teren, eroziune torențială, prăbușiri etc.).

În cadrul intravilanului actual peste 90% dintre terenuri au valori ale declivității mai mici de 10°, astfel încât relieful nu pune probleme deosebite de amenajare.

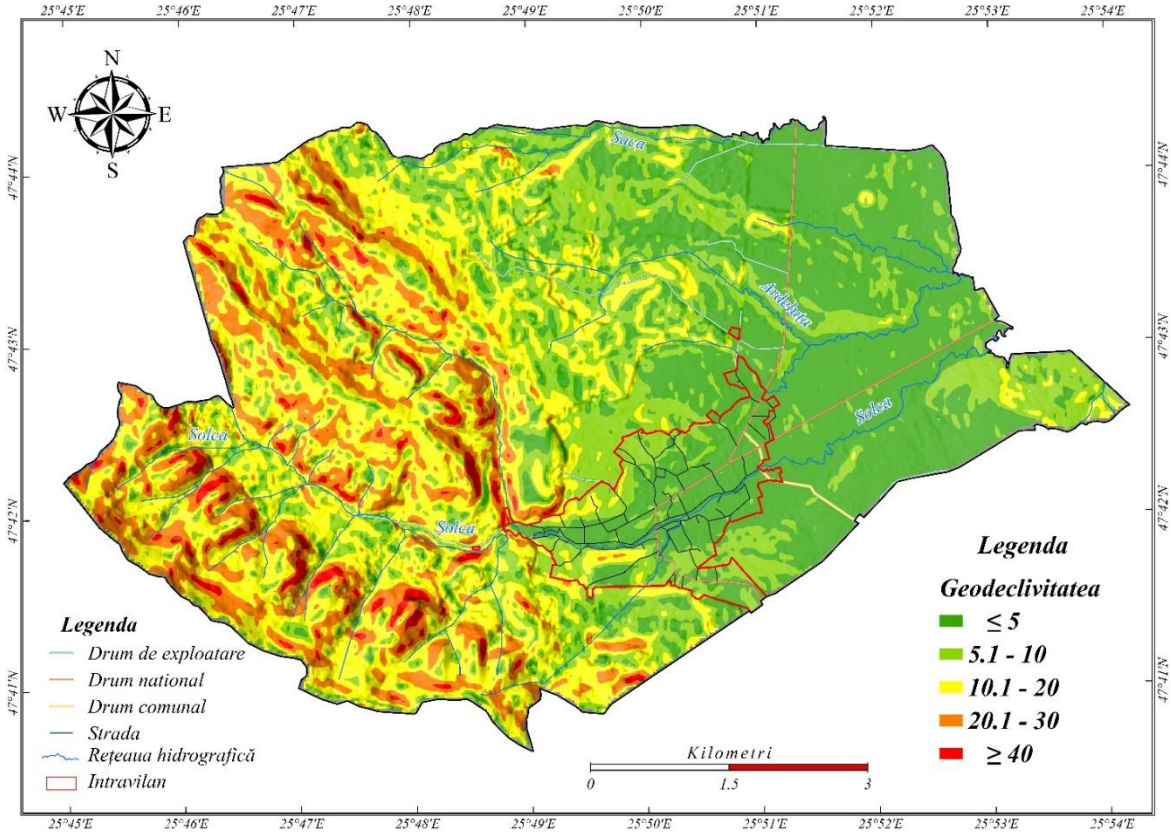

Figura nr. 5 - Harta distribuției claselor de pantă pe teritoriul orașului Solca
Sursa: PMUD Solca

Rețeaua hidrografică a localității Solca este formată din pârâul Solca și afluenții săi. Acest pârâu traversează localitatea Solca pe o direcție generală vest – est și își adună apele din pâraiele Izvor și Solcuța. După un parcurs total de cca. 27 km, care traversează UAT Solca și comunele Arbore și Todirești, pârâul Solca se varsă în râul Suceava la Gura Solcii.

La ieșirea din zona montană valea Solcii este mai îngustă, cu maluri abrupte, odată cu înaintarea către est în zona depresionară malurile devin mai joase și mai largi, formând o albie majoră ușor inundabilă. Apele stătătoare sunt reprezentate de o serie de acumulări:

- trei în partea de nord a orașului Solca, cunoscute sub numele de Trei Iazuri (în prezent colmatate în cea mai mare parte și acoperite cu vegetație);
- una pe pârâul Solcuța.

Lacul de acumulare format în spatele barajului construit pe Solcuţa în 1978 constituie principala sursă de apă a orașului, dar și o potențială resursă energetică.

Apele subterane includ acviferele cu apă dulce cantonate depozitele aluvionare ale zonei de luncă a pârâului Solca, dar și izvoare clorosodice (Slatina Mare, la 650 metri altitudine) și minerale (Burcut, pe versantul stâng al pârâului Solcuța).

De calitatea și proprietățile terapeutice ale resurselor de apă se leagă atât înființarea „Fabricii de bere – Solca" acum mai bine de un secol, precum și amenajarea stațiunii balneoclimaterice Solca în sec. al XIX-lea. Riscurile hidrologice sunt reprezentate de inundații, care constituie fenomene provocate de debite în surplus acumulate într-un interval de timp scurt, ce depășesc capacitatea de transport a albiei minore, revărsându-se în albia majoră și acoperind suprafețe de teren care de regulă nu sunt afectate de regimul normal al nivelurilor.

Poziționarea unora dintre gospodăriile locuitorilor orașului Solca în zona albiei majore a pârâului cu același nume a condus la creșterea riscului de inundare a acestora, conform evaluării riscului de inundabilitate realizat de ANAR pentru asigurările de 1% și 0,1%.

Clima zonei din care face parte teritoriul orașului Solca se încadrează în climatul temperat continental moderat, cu unele influențe continentale din est și subbaltice (boreale) din nord. Zona depresionară din care face parte UAT Solca aparține ținutului climatic de dealuri și platouri cu altitudini medii (300-500 metri) și înalte (500-800 metri), inclus în sectorul de provincie climatică al Subcarpaților și Podișului Moldovei cu influențe baltice.

Advecțiile frecvente de aer temperat – continental de origine polară sau arctică, rar temperat – maritimă, specifice acestei zone determină o temperatură media anuală mai modestă, umiditate și nebulozitate atmosferică mai ridicate, și precipitații mai bogate.

Fenomenele de uscăciune și secetă sunt mai puțin frecvente comparativ cu estul și sudul Podișului Moldovei (care fac parte din sectorul climatic cu nuanțe de ariditate), însă se manifestă și aici în toate anotimpurile, în special la finalul verii și toamna.

Influențele menționate conduc la manifestarea în zona orașului Solca a unui climat cu ierni relativ aspre, lungi și reci, bogate în zăpadă, primăveri scurte, friguroase, cu înghețuri târzii și brume, veri răcoroase și mai umede, și toamne scurte în care se produc frecvent fenomene și stări de vreme caracteristice iernii.

Temperatura medie anuală la cea mai apropiată stație meteorologică unde se realizează măsurători ale parametrilor climatici (Rădăuți, la o distanță de cca. 20 km de orașul Solca) este de 7,7°C. Temperatura maximă absolută înregistrată la această stație este de 37°C, în timp ce minima absolută a fost de –32°C, rezultând o valoare a amplitudinii termice absolute de cca. 69°C.

Temperatura medie lunară minimă măsurată la Rădăuți se înregistrează în luna ianuarie (–4,3°C), iar cea maximă în luna iulie (18,2°C), rezultând o amplitudine termică medie anuală de 22,5°C.

Primul îngheț apare, de regulă, la sfârșitul lunii noiembrie (în unele situații chiar mai devreme), iar ultimul îngheț se înregistrează în prima jumătate a lunii aprilie. Volumul de precipitații mediu anual la stația meteo Rădăuți este de 626 mm, dar pe teritoriul

orașului Solca, mai ales în partea mai înaltă din vestul UAT, precipitațiile pot crește până la 800 mm.

Regimul anual al precipitațiilor se caracterizează printr-un maxim în lunile iunie și iulie (99,3 mm, respectiv 101,9 mm), iar cele mai reduse cantități de precipitații se înregistrează în intervalul decembrie – februarie, când valorile lunare variază între 22 și 24,2 mm. Precipitațiile din sezonul cald au o pondere de 45% din totalul anual (peste 283 mm) și pot avea caracter torențial, cu valori ridicate ale volumului de precipitații în 24 ore, acestea fiind relevante atât pentru producerea inundațiilor, cât și pentru declanșarea sau întreținerea proceselor geomorfologice actuale (eroziune de suprafață și adâncime, alunecări de teren).

Numărul mediu al zilelor cu ninsoare în zona orașului Solca este de cca. 40/an, iar perioada medie de persistență a stratului de zăpadă este cuprinsă între a doua parte a lunii noiembrie (cca. 20 nov.) și mijlocul lunii aprilie (10 – 15 aprilie), rezultând un număr mediu al zilelor cu strat de zăpadă de 75/an.

În această zonă predomină vânturile de nord – vest, iar în arealele cu relief accidentat se poate produce un efect de canalizare a circulației aerului în lungul axei văilor. Viteza vântului este mai ridicată iarna (3 m/s) și primăvara (2,9 m/s), și mai redusă vara și toamna.

În perioada recentă, sub influența schimbărilor climatice globale, s-au produs unele perturbări ale acestor caracteristici climatice observate pe perioade de timp foarte lungi, care au constat mai ales în creșterea temperaturilor înregistrate în timpul iernii, reducerea precipitațiilor solide (zăpadă), creșterea frecvenței episoadelor de uscăciune și secetă, creșterea gradului de torențialitate a căderilor de precipitații lichide etc.

Condițiile climatice din zonă și calitățile terapeutice ale mediului (ape, aer ozonat, ecosisteme forestiere) din acest areal au creat un potențial balnear – climatic care a fost valorificat începând cu mijlocul sec. al XIX-lea ca urmare a înființării la Solca a uneia dintre cele mai cunoscute stațiuni balneoclimaterice și de tratament din Bucovina.

3.3 Demografia

Orașul Solca este cel mai mic centru urban din județul Suceava (cu o populație de doar **2645 persoane** la 1 ianuarie 2023).

Totuși, populaţia totală a oraşului Solca la 1 noiembrie 2012, ca urmare a recesământului din 2011 era de 2626, din care populație rezidentă a fost de 2188 dispusă astfel:

- Structura pe sexe: 49,93% femei (1311 persoane) şi 50,07% bărbaţi (1315 persoane);
- Structura pe religii: 83,82% ortodoxă (2201 persoane), 6,13% penticostală (161 persoane), 3,93% romano-catolică (103 persoane), 3,20% adventistă de ziua a şaptea (84 persoane), 2,63% baptistă (69 persoane), 0,16% greco-catolică (4 persoane), 0,12 % creştină după evanghelie (3 persoane), 0,01% atee (1 persoană);
- Structura pe categorii de vârstă: 0 ÷ 18 ani – 23,80% (625 persoane), 18 ÷ 45 ani – 39,11% (1027 persoane), peste 45 ani – 37,09% (974 persoane).

Populaţia rezidentă a oraşului Solca la recesământul din 2021, conform Comunicatului INS de date provizorii din data de 31.01.2023 și date finale de pe site-ul INS este de 2405 locuitori, dispusă astfel:

- Structura pe sexe este de: 51,1% femei (1228 persoane) şi 48,9% bărbaţi (1177 persoane).

Tendința demografică generală specifică zonei Bucovinei este caracterizată prin stagnare demografică sau chiar reducere a efectivului real al populației, ca urmare a conjugării efectelor mișcării migratorii marcate și a tranziției demografice către un comportament mai puțin „natalist" pe parcursul ultimelor 3 decenii.

Acest tip de evoluție este mai evident în mediul rural și în UAT-urile cu statut urban din eșalonul inferior sau mediu, cu unele excepții (ex. Solca, Salcea), așa cum este și cazul orașului Solca, unde populația totală stagnează la un efectiv care a variat între 2600 – 2700 persoane în ultimii 15 ani (după reorganizarea administrativă din 2007 în urma căreia comuna Poieni – Solca s-a separat de orașul Solca), conform bazei de date INS Tempo.

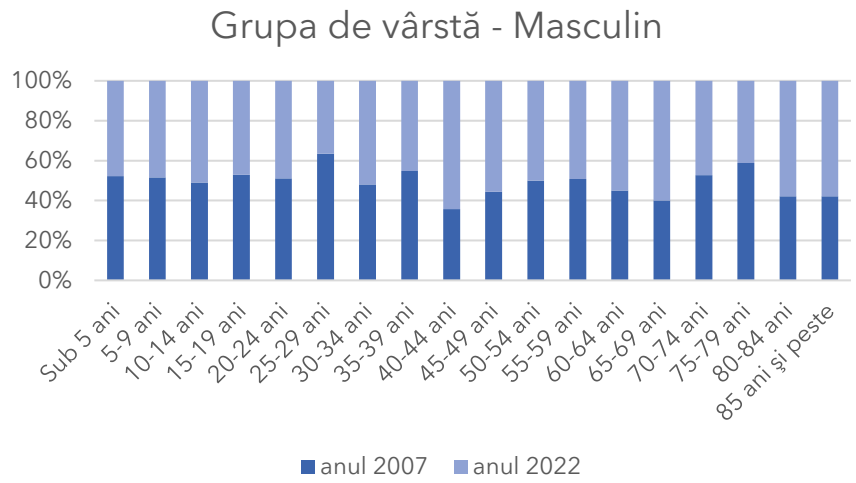
Densitatea populației raportată la suprafața totală a teritoriului administrativ al orașului Solca (incluzând toate categoriile de terenuri cu funcție agricolă și silvică) este de 54,5 loc./km^2 (2023), valoare mult inferioară mediei județene de 82,9 loc./km^2 (2017), care cuprinde ambele medii de rezidență. Ca atare, presiunea asupra fondului funciar este destul de redusă.

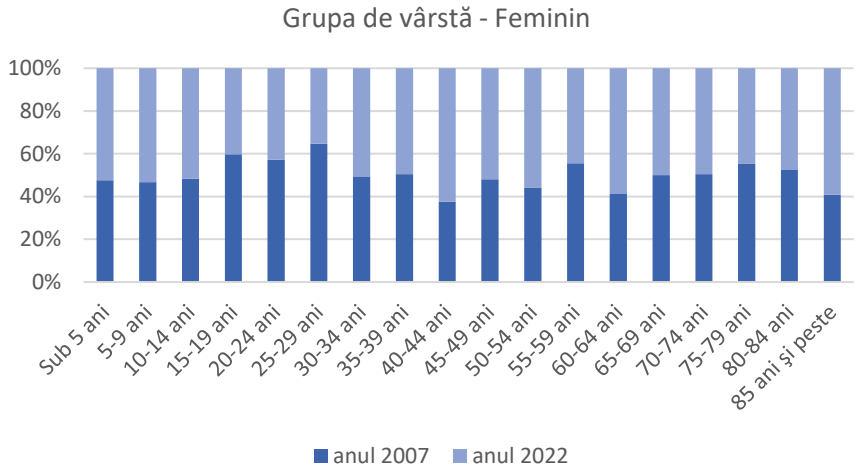
Structura pe grupe de vârstă apare modificată în sensul reducerii ponderii populației tinere și a creșterii procentului de populație adultă și vârstnică.

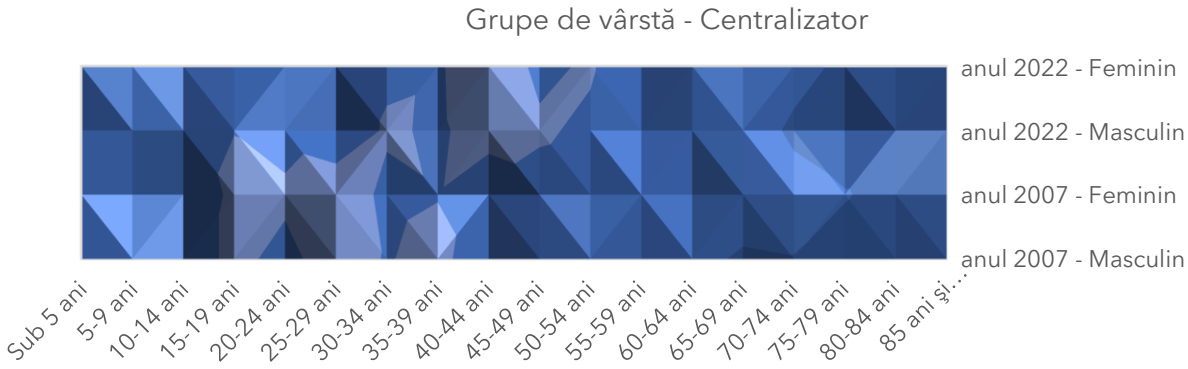
Tabelul nr. 1 - Structura pe grupe de vârstă a populației orașului Solca în anii 2007 și 2022
Sursa: baza de date TEMPO (INS, 1990-2022)

Grupe de vârstă	**2007**			**2022**		
	Total	**Masculin**	**Feminin**	**Total**	**Masculin**	**Feminin**
Toate grupele	**2644**	**1286**	**1358**	**2635**	**1298**	**1337**
Sub 5 ani	163	82	81	164	75	89
5-9 ani	149	84	65	153	79	74
10-14 ani	134	74	60	141	77	64
15-19 ani	222	111	111	174	99	75
20-24 ani	196	88	108	165	84	81
25-29 ani	250	122	128	140	70	70
30-34 ani	187	97	90	197	105	92
35-39 ani	213	115	98	191	95	96
40-44 ani	138	64	74	238	115	123
45-49 ani	170	84	86	198	105	93
50-54 ani	175	93	82	197	93	104
55-59 ani	149	64	85	130	62	68
60-64 ani	115	59	56	152	72	80
65-69 ani	113	46	67	136	69	67
70-74 ani	112	49	63	106	44	62
75-79 ani	83	30	53	64	21	43
80-84 ani	49	16	33	52	22	30

85 ani și peste	26	8	18	37	11	26

Grupa populației adulte (15 – 64 ani) este larg dominantă în cadrul populației orașului Solca, având o pondere de aproape 68% din total, în timp ce populația tânără (0 – 14 ani) are în prezent o pondere de 17,4%.

Tabelul nr. 2 - Structura pe grupe mari de vârstă și sexe a populației orașului Solca în anul 2022
Sursa: baza de date TEMPO (INS, 1990-2022)

Grupe de vârstă	Total		Masculin	Feminin
	nr. pers.	% din total	nr. pers.	nr. pers.
Toate grupele	**2635**	**100%**	**1298**	**1337**

Tineri (0–14 ani)	458	**17,4%**	231	227
Adulți (15–64 ani)	1782	**67,63%**	900	882
Vârstnici (peste 65 ani)	395	**14.99%**	167	228
Grupe de vârstă	**Total**		**Masculin**	**Feminin**
	nr. pers.	**% din total**	**nr. pers.**	**nr. pers.**
Toate grupele	**2626**	**100%**	**1315**	**1311**
Tineri (0–18 ani)	458	**23,80%**	231	227
Adulți (18–45 ani)	1782	**39,11%**	900	882
Vârstnici (peste 45 ani)	395	**37,09%**	167	228

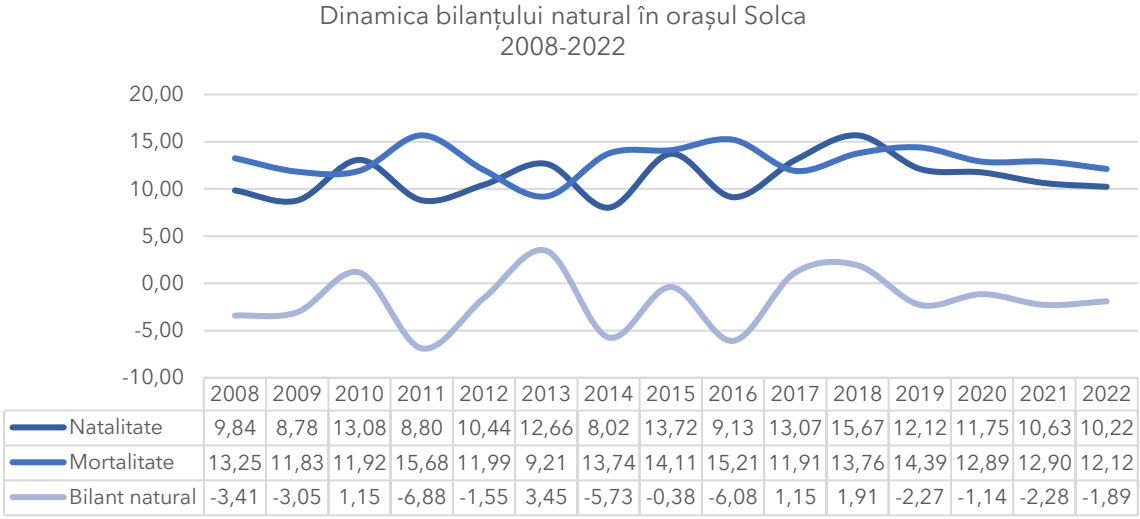
Structura actuală a populației denotă existența unei rezerve demografice moderate care poate contribui la menținerea potențialului endogen al populației, cu condiția diminuării migrației tinerilor și adulților tineri de vârstă fertilă.

Subgrupa de populație feminină cu capacitatea biologică de reproducere (15–49 ani) constituie 47,12% din populația feminină totală, indicând o situație relativ favorabilă, însă grupa de fertilitate maximă (20–29 de ani) deține o pondere de doar 11,3%, având efecte pe termen scurt și mediu asupra natalității.

Indicele de îmbătrânire a populației este subunitar (0,86), indicând o situație satisfăcătoare. Raportul global de dependență a populației inactive (tineri și vârstnici) este de **487‰**, rezultând o sarcină socială moderată asupra populației apte de muncă.

Estimăm că în următorii 20 de ani acești indici se vor modifica, întrucât ponderea vârstnicilor va crește considerabil ca urmare a intrării în rândul vârstnicilor a unui contingent mare de populație adultă din eșalonul superior (grupele actuale 45 – 64 ani), care constituie segmente de populație numeroase.

Bilanțul natural se situează în general în domeniul negativ, cu câteva excepții (anii 2010, 2013, 2017, 2018), valorile acestui indice variind intre 3,45‰ și – 6 ,88‰ în intervalul analizat.

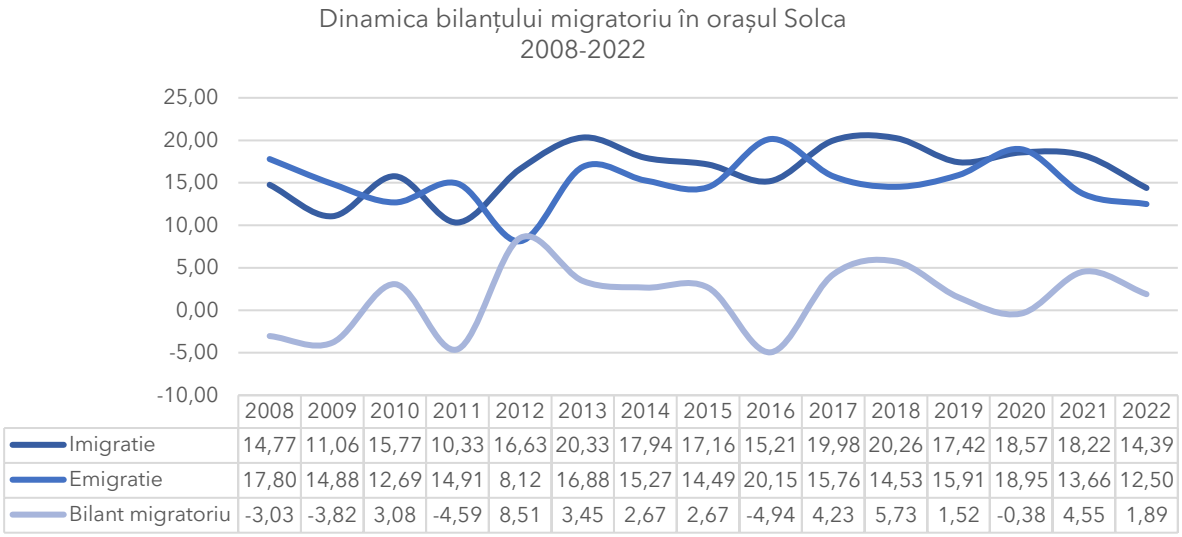

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Natalitate	9,84	8,78	13,08	8,80	10,44	12,66	8,02	13,72	9,13	13,07	15,67	12,12	11,75	10,63	10,22
Mortalitate	13,25	11,83	11,92	15,68	11,99	9,21	13,74	14,11	15,21	11,91	13,76	14,39	12,89	12,90	12,12
Bilant natural	-3,41	-3,05	1,15	-6,88	-1,55	3,45	-5,73	-0,38	-6,08	1,15	1,91	-2,27	-1,14	-2,28	-1,89

Figura nr. 6 - Natalitatea, mortalitatea și bilanțul natural în orașul Solca în perioada 2008-2022
Sursa: baza de date TEMPO (INS, 1990-2022)

Datele demografice indică faptul că în cei mai mulți ani mortalitatea depășește natalitatea, astfel încât se instalează un deficit natural de populație.

Migrația (conform datelor înregistrate oficial) indică valori similare bilanțului natural care au variat între -4,94‰ și 8,51‰, linia de tendință indicând o oarecare creștere în intervalul 2008 – 2022.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Imigratie	14,77	11,06	15,77	10,33	16,63	20,33	17,94	17,16	15,21	19,98	20,26	17,42	18,57	18,22	14,39
Emigratie	17,80	14,88	12,69	14,91	8,12	16,88	15,27	14,49	20,15	15,76	14,53	15,91	18,95	13,66	12,50
Bilant migratoriu	-3,03	-3,82	3,08	-4,59	8,51	3,45	2,67	2,67	-4,94	4,23	5,73	1,52	-0,38	4,55	1,89

Figura nr. 7 - Emigrația, imigrația și bilanțul migratoriu în orașul Solca în perioada 2008-2022
Sursa: baza de date TEMPO (INS, 1990-2022)

Ca atare, bilanțul real al dinamicii populației variază în jurul valorii de 0‰ între anii 2008 – 2022, reflectându-se într-o stagnare a efectivului total de populație. Trebuie menționat faptul că datele statistice disponibile (colectate de INS) privind mișcarea migratorie a populației nu reflectă în totalitate realitatea, cifrele fiind de regulă subevaluate (parțiale).

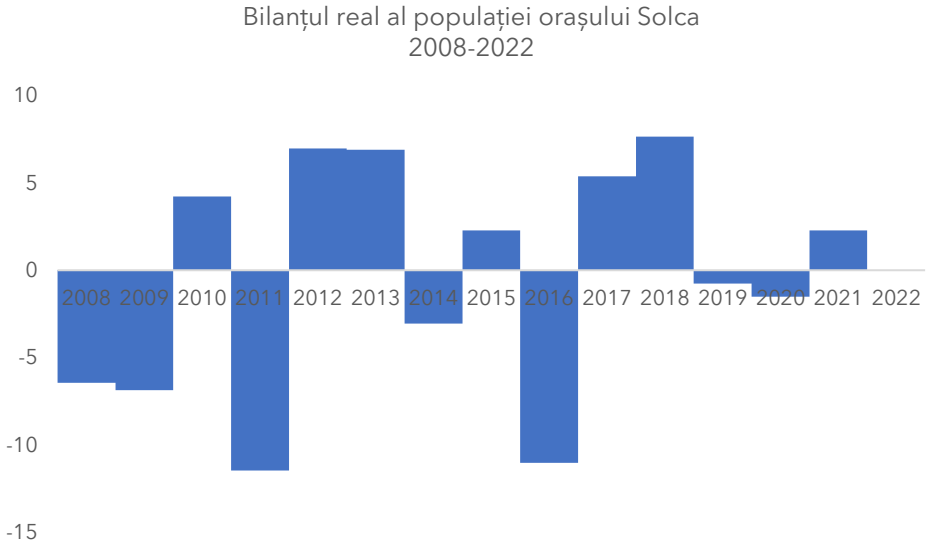

Figura nr. 8 - Bilanțul real al populației orașului Solca în perioada 2008-2022
Sursa: baza de date TEMPO (INS, 1990-2022)

Sub aspectul structurii etnice, populația orașului Solca s-a modificat substanțial în ultimul secol în sensul omogenizării: de la 63% români și restul alte etnii (26,5% germani, 3% polonezi, 7% evrei) în anul 1930 la cca. 96% români și 1,4% romi, 0,6% germani în 2011.

O evoluție similară a fost observată și pentru structura confesională: de la 61% ortodocși (la care se adăugau 30,5% catolici, 7% mozaici și restul alte religii) în 1930 la

87,5% ortodocși, 2,5% catolici, 5,3% penticostali și restul alte religii în 2011. Lăcașurile de cult din orașul Solca se împart proporțional cu ponderea credincioșilor din cele 3 confesiuni principale din oraș astfel:

- Lăcașuri de cult pentru ortodocși:
  - Mănăstirea Sfinții Apostoli „Petru și Pavel" - Solca - monument istoric ctitorit de domnitorul Ștefan Tomșa al II-lea în perioada 1612 – 1622;
  - Parohia Ortodoxă – Biserica „Sfânta Parascheva".
- Lăcașuri de cult pentru catolici:
  - Biserica Romano – Catolică „Sfântul Mihail"- construită în jurul anului 1868 de comunitatea de catolici germani din oraș.
- Lăcașuri de cult pentru penticostali:
  - Biserica penticostală
- Lăcașuri de cult pentru adventiști:
  - Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea Solca
- Lăcașuri de cult pentru baptiști:
  - Biserica Baptistă.

În ceea ce privește resursele de forță de muncă, raportul de substituție a populației, care evaluează disponibilul actual și viitor de resurse umane, arată o reducere accentuată pe parcursul ultimilor 15 ani, de la 158,3% în 2007 până la 120,2% în 2022, indicând dificultăți în înlocuirea forței de muncă, mai ales dacă se va menține tendința de migrație a populației tinere (care este doar parțial reflectată de datele statistice oficiale).

Tabelul nr. 3 - Dinamica raportului de substituție a populației apte de muncă în orașul Solca în perioada 2007-2022
Sursa: baza de date TEMPO (INS, 1990-2022)

Anul	Grupa de vârstă 15–24 ani	Grupa de vârstă 55–64 ani	Raport de substituție (%)
2007	418	264	158.3
2022	**339**	**282**	**120.2**

3.4 Biodiversitatea

Regenerarea urbană în orașul Solca, în ceea ce privește modelul de regenerare pe orizontală, transferă presiunea exercitată de om asupra teritoriului, extinderea habitatului și a culturilor agricole fiind ridicată pentru o lungă perioadă de timp, astfel încât vegetația spontană este înlocuită în bună parte prin culturi agricole și formațiuni vegetale specifice arealelor locuite.

Vegetația și fauna specifice acestei zone indică faptul că ecosistemele naturale din arealul UAT Solca au fost modificate în mod semnificativ ca urmare a îndepărtării într-o măsură considerabilă a vegetației forestiere inițiale. În prezent zonele forestiere sunt localizate aproape exclusiv în partea de nord, sud și vest al UAT-ului respectiv în partea de sud – est, la limită cu UAT Poieni – Solca dar și în lungul văii râului Solca, fiind reprezentate de formațiuni vegetale de luncă și zăvoi (care includ plop, salcie, răchită, arin etc.).

Ecosistemele naturale care s-au conservat în perimetrul UAT Solca (și într-o oarecare măsură și cele agricole) constituie elemente de diversitate biologică în sine, dar și surse de hrană și spațiu/teritoriu de populare pentru faună. Teritoriul orașului Solca nu este inclus zone naturale protejate „Natura 2000".

Riscuri naturale și antropice

O atenție trebuie avută asupra riscurilor naturale și antropice. Astfel, conform „Strategiei naționale de prevenire a situațiilor de urgență", riscurile naturale se referă la evenimente în cadrul cărora parametrii de stare se pot manifesta în limite variabile de la normal către pericol și sunt cauzate de fenomene meteorologice periculoase – ploi și ninsori abundente, variații de temperatură (îngheț, secetă, caniculă), furtuni, sau de fenomene distructive de origine geologică, respectiv cutremure, alunecări și prăbușiri de teren, curgeri noroioase etc.

În afara unor procese relativ continue care le deteriorează și le degradează, terenurile sunt supuse efectelor unor riscuri naturale cu urmări grave asupra lor și importante pagube materiale, iar uneori și cu pierderi de vieți omenești. În general, sunt considerate riscuri naturale acele evenimente care schimbă o stare de echilibru existentă într-un timp relativ scurt și cu un grad apreciabil de violență. Analiza riscurilor impune cunoașterea mecanismelor și condițiilor de producere/manifestare și a amplorii și efectelor posibile ale acestora. Analiza se realizează pe tipuri de riscuri, pe baza datelor și evidențelor statistice, precum și a altor documente disponibile (studii, prognoze, etc.).

Factorii care generează sursele de risc natural sunt: formele de relief, rețeaua hidrografică, clima, gradul de acoperire cu vegetație, compoziția solului și dispunerea straturilor geologice și, nu în ultimul rând, gradul de seismicitate, determinat de poziția geografică a teritoriului analizat în raport cu traseul principalelor falii tectonice.

Principalele fenomene de risc natural care se manifestă în perimetrul UAT Solca sunt reprezentate prin inundații pe rețeaua hidrografică permanentă din acest areal (râul Solca și afluenților săi), și secundar prin deplasări în masă (alunecări de teren) și eroziune de suprafață sau în adâncime (cu formarea de organisme torențiale).

Monitorizarea zonelor vulnerabile și cunoașterea categoriilor de risc pe care le implică amplasarea obiectivelor social – economice în perimetrele supuse fenomenelor de risc natural, precum și aplicarea de măsuri adecvate și promovarea unor lucrări specifice în zonele/sectoarele vulnerabile au ca rezultat limitarea pagubelor generate și protejarea unor investiții actuale sau viitoare.

Inundațiile

Inundațiile reprezintă unele dintre cele mai frecvente și, în același timp, distructive fenomene care se manifestă ca rezultat al acțiunii combinate a unor factori atmosferici și hidrici, având repercusiuni nu numai prin pagubele materiale, ci și prin efectul asupra mediului, adeseori modificând configurația albiilor minoră și majoră. Aceste fenomene sunt provocate de debite în surplus acumulate într-un interval de timp scurt, ce depășesc capacitatea de transport a albiei minore, revărsându-se în albia majoră și acoperind suprafețe de teren care de regulă nu sunt afectate de regimul normal al nivelurilor.

Evaluarea riscului vizează identificarea, localizarea și delimitarea zonelor expuse riscului de inundație și stabilirea unor seturi de măsuri care au ca scop prevenirea și atenuarea efectelor inundațiilor. Mai mult decât atât, întrucât studiul de față servește pentru fundamentarea propunerilor și reglementărilor propuse prin planul urbanistic general (P.U.G.), delimitarea zonelor de risc trebuie să se regăsească în restricțiile și interdicțiile privind construirea de locuințe și organizarea unor activități productive în aceste zone vulnerabile.

Pe tronsonul Solca – Arbore al văii râului Solca inundațiile se produc cu un interval de recurență tot mai scurt (1–2 ani) ca urmare a unui context favorizant, care include mai mulți factori:

- caracterul torențial al bazinului hidrografic al râului Solca;
- modificarea regimului de scurgere pe versanți ca urmare a despăduririlor considerabile realizate în ultimele decenii în bazinul hidrografic al râului Suceava;
- modificarea regimului de curgere datorită aportului de precipitații care decurge din schimbările climatice actuale;
- aportul crescut de sedimente solide transportate de râul Solca și afluenți în timpul viiturilor;
- procesul de eroziune regresivă specific râurilor cu patul albiei ușor erodabil;
- tendința râului Solca (care are în acest sector o albie majoră amplă) de a se deplasa permanent atât în plan orizontal cât și în plan vertical, generând schimbări frecvente ale traseului și adâncimii albiei minore.

Ca atare, pe teritoriul orașului Solca inundațiile pot avea origine pluvială (ca rezultat al maximului pluvial din sezonul cald) sau pluvio–nivală (topirea zăpezilor combinată cu precipitații lichide), producerea lor fiind legată de cursul râului Suceava, care traversează teritoriul UAT prin zona sa mediană.

În cadrul proiectului „Managementul riscului la inundații în bazinul râului Solca" (2020) a fost realizată și o evaluare a pagubelor generate de inundațiile din bazinul râului și sub–bazinele afluenților săi, indicând faptul că efectele acestor evenimente distructive au o amploare deloc neglijabilă în unitățile administrative traversate de cursul mijlociu al râului Solca.

De asemenea, conform rapoartelor realizate de Inspectoratul pentru Situații de Urgență Suceava, în perioada 2008 – 2018 principalele pagube generate de inundații au fost înregistrate la gospodării și anexe, terenuri arabile, poduri și podețe și drumuri, la care se adaugă rețelele de alimentare cu apă, canalizare și gaze, precum și unele obiective socio–economice. Orașul Solca se numără printre zonele cele mai afectate de inundațiile de pe râul Solca și afluenți.

Benzile de inundabilitate corespunzătoare asigurărilor de 10%, 1% și 0.1% delimitate de către Administrația Națională Apele Române în cadrul programului de elaborare a hărților de hazard și risc la inundații au o extensie spațială semnificativă în zona locuibilă a orașului Solca.

Deși potențialul de producere a unor inundații de proporții și frecvența evenimentelor de inundație sunt ridicate în această zonă, orașul Solca dispune în prezent de lucrări de apărare de mal parțiale. Ca atare, Administrația Bazinală Siret a inclus în planul său de management al riscului la inundații în bazinul râului Solca o serie de măsuri care vizează teritoriul acestei UAT (tab. 16). La acestea se adaugă lucrări de întreținere a albiilor și eliminare a blocajelor/obstacolelor pe cursurile de apă din acest sector al râului Solca și de creștere a capacității de tranzitare a albiei minore prin lucrări locale de decolmatare și reprofilare a albiei.

Planul de măsuri din cadrul proiectului „Managementul riscului la inundații în bazinul hidrografic Siret" prevede supraînălțarea digurilor de pe râul Solca între localitățile Solca și Arbore pe o lungime de cca. 26 km, întrucât tronsoanele de dig existente au

fost afectate de inundațiile din perioada 2008 – 2018 în zonele în care digul a fost depășit de nivelul apei sau a fost deteriorat prin crearea de breșe.

La acestea se adaugă o serie de măsuri nestructurale care au ca obiectiv creșterea suprafețelor împădurite în zonele inundabile din bazinul hidrografic al râului Solca cu scopul reducerii efectelor evenimentelor de inundație.

Alunecările de teren și eroziunea
O altă categorie de riscuri cu probabilitate relativ ridicată de a se produce în perimetrul UAT Solca include alunecările de teren și fenomenele de eroziune în adâncime și de suprafață (areolară).

Alunecările de teren sunt determinate în această zonă de alcătuirea petrografică preponderent sedimentară (strate de roci friabile specifice depozitelor de platformă: marne, nisipuri și pietrișuri, argile, argile marnoase, intercalații de gresii) și de declivitatea versanților, și favorizate de factori adiționali printre care se numără: prezența stratelor acvifere de mică adâncime și/sau aportul pluvial semnificativ, îndepărtarea vegetației forestiere de pe o mare parte a versanților, utilizarea agricolă extensivă (arabil și pajiști) etc.

Alunecările de teren reprezintă deplasări în masă ale maselor superficiale de roci aparținând unor suprafețe înclinate, condiționate în primul rând de acțiunea forței de gravitație, combinată cu cea a apelor subterane sau aportului hidric pluvial. În cadrul acestor mișcări gravitaționale profilele de sol sunt modificate substanțial, cel mai frecvent solurile prezentându-se sub formă de complexe datorită microreliefului foarte variat (în valuri, trepte). Aceste procese determină pagube importante prin următoarele caracteristici:

- cantitatea considerabilă de material mobilizat;
- rapiditatea cu care se efectuează deplasarea;
- suprafețele de teren scoase din circuitul productiv;
- daunele provocate așezărilor umane.

Conform Planului de amenajare a teritoriului județean (PATJ) Suceava și Rapoartelor anuale privind starea mediului în județul Suceava, orașul Solca se numără printre unitățile administrativ–teritoriale care dețin suprafețe de teren de dimensiuni apreciabile cu *probabilitate medie–mare de producere a alunecărilor de teren*.

Studiul pedologic realizat de OSPA arată că suprafața afectată de alunecări de teren este de 67,01 ha (1,5% din teritoriul UAT, dintre care 61,39 ha sunt ocupate de alunecări în valuri). Procesele deluviale afectează în general aria de contact între fâșia de luncă și versanții deluroși, atât în partea sudică a orașului, cât și în partea mai înaltă a UAT. Alunecările sunt stabilizate sau semistabilizate, terenurile afectate fiind utilizate în general ca pajiști (pășuni și fânețe). Estimăm că riscul de reactivare a alunecărilor vechi poate fi diminuat semnificativ în condițiile implementării unui program de împădurire a arealelor vulnerabile, care să asigure un grad ridicat de protecție pentru versanți.

Eroziunea areolară (de suprafață) are drept consecință spălarea părții superioare a solului, până la crearea de mici șanțuri de șiroire. Acest tip de eroziune determină sărăcirea solurilor prin reducerea conținutului de elemente nutritive, fenomen care se manifestă frecvent pe teritoriul UAT Solca, unde suprafețele de teren afectate de eroziune areolară însumează cca. 292 ha (6.8% din total).

În schimb, **eroziunea liniară** (în adâncime) conduce la formarea organismelor torențiale, prin scurgerea concentrată (ogașe, ravene, torenți). Procesele de eroziune se manifestă cu intensitatea cea mai mare primăvara, la topirea zăpezilor, și după ploile torențiale. Formele generate de aceste procese (ogașe și ravene) sunt prezente în unele zone de versant de pe care a fost îndepărtată vegetația forestieră. Aceste forme au adâncimi care variază de la câteva zeci de cm până la câțiva metri, fiind generate de scurgerea concentrată a apelor pluviale pe suprafețele de teren înclinat (versanți), lipsite de vegetație (ex. drumurile de hotar), pe terenurile arabile cultivate sau pe pajiștile utilizate ca pășuni. Pe teritoriul UAT Solca s-au format în unele areale organisme torențiale cu dimensiuni apreciabile, cum sunt torenții Podirei și Iurii.

Atât eroziunea de suprafață și în adâncime, cât și alunecările de teren sunt accentuate de un complex de factori care includ substratul geologic friabil, panta, modul de utilizare a terenurilor, excesul hidric, modul în care se realizează lucrările agrotehnice etc. Pentru zonele afectate de procese de deplasare în masă și eroziune au fost propuse (conform PATJ Suceava, 2022) măsuri de combatere a instabilității terenurilor prin: menținerea în stare de funcționare a lucrărilor de combatere a eroziunii solului, folosirea adecvată a terenurilor în pantă, împădurirea zonelor de versant susceptibile la procese deluviale și erozive, eliminarea defrișărilor abuzive, limitarea solicitării versanților pentru construirea de drumuri și case, și reconstrucția ecologică a suprafețelor agricole afectate.

Alte fenomene de risc natural

Riscul producerii altor categorii de risc natural este mai scăzut sau are o probabilitate redusă comparativ cu cele două tipuri menționate anterior (inundațiile și riscurile geomorfologice), însă nu este nul. Alte fenomene de risc ce pot afecta într-o măsură variabilă teritoriul orașului Solca includ: fenomene severe de furtună și secetă, îngheț, incendii de pădure, înzăpeziri, seisme.

Furtunile se pot produce în zona studiată, fiind de regulă fenomene imprevizibile. În eventualitatea producerii acestora, Comitetul local pentru situații de urgență primește de la Inspectoratul județean pentru situații de urgență avertizări de fenomene meteorologice periculoase, în vederea luării măsurilor de protecție și intervenție care se impun. De multe ori, însă, timpul necesar luării acestor măsuri este insuficient. În unele cazuri, efectele lor imediate pot antrena activarea unor factori de risc secundari și producerea de evenimente catastrofale cu efecte mai grave decât cele ale evenimentelor generatoare (ex. inundațiile).

În cadrul județului Suceava, orașul Solca se numără printre zonele cu probabilitate semnificativă de producere a furtunilor, care reprezintă o sursă de risc în arealul depresionar Rădăuți (ex. furtunile de puternice din anii 2002, 2004, 2008, 2010, 2011 etc.). Furtuni puternice se manifestă ocazional, în mod deosebit în lunile iunie – iulie și ianuarie – februarie. În funcție de sezonul în care se produc și de intensitate, furtunile pot avea următoarele efecte:

- pe timp de vară (pot fi însoțite și de grindină și oraje):
    - distrugerea culturilor agricole și pierderi de animale;
    - distrugerea acoperișurilor locuințelor;
    - inundații datorate scurgerii de pe versanți;
    - avarierea rețelelor de utilități publice sau a altor construcții;
    - doborâturi de vânt și distrugeri ale vegetației.
- pe timp de iarnă (sunt însoțite și de viscol și/sau căderi masive de zăpadă):

- blocarea arterelor de circulație;
- eșecul utilităților publice;
- avarierea unor elemente de infrastructură și rețele de utilități publice;
- favorizarea producerii accidentelor de circulație.

În unele situații furtunile contribuie la producerea inundațiilor pe valea Sucevei și pe unii afluenți, care generează blocaje în zona podurilor și podețelor, colmatări și devieri de albii, și avarierea apărărilor de maluri.
O altă categorie de risc natural o constituie producerea **incendiilor de vegetație**. În general posibilitatea declanșării acestora din cauze naturale este relativ redusă, rezumându-se la situația producerii unor fulgere sau la seceta îndelungată însoțită de caniculă, condiții care nu sunt frecvent întâlnite în această zonă. Totuși, în situația producerii lor, incendiile de pădure provoacă daune semnificative și pun în pericol atât ecosistemele naturale, cât și habitatul din zonă și viețile omenești.

Înzăpezirile sunt fenomene sezoniere produse de căderi masive de precipitații sub formă de zăpadă, fiind accentuate de condițiile meteorologice în care se produc. Orașul Solca face parte dintre zonele predispuse producerii de înzăpeziri, de regulă de scurtă durată, ca urmare a căderilor de zăpadă în cantități mari, mai ales atunci când sunt însoțite de viscol. Efectele imediate pot include:

- blocarea căilor de transport, care poate conduce la izolarea unor zone;
- întreruperea alimentării cu energie electrică, apă etc.;
- afectarea unor activități sociale;
- prăbușiri de planșee și acoperișuri.

Fenomenele de **secetă și uscăciune** se manifestă în depresiunea Rădăuți, afectând și zona din care face parte UAT Solca, de regulă la un nivel moderat. Seceta se poate produce în orice sezon în acest areal și se caracterizează prin: umiditate redusă în aer (sub 50%), umiditate insuficientă la nivelul solului, precipitații reduse ca volum și/sau cu frecvență redusă, predominarea vânturilor uscate care amplifică procesul de evapotranspirație, instalarea regimurilor barice anticiclonale care măresc insolația, invaziile de aer tropical etc.

În funcție de durată și de intensitate, efectele secetelor sunt resimțite la nivelul vegetației, inclusiv al culturilor agricole, astfel încât acestea au urmări directe, uneori severe, asupra condițiilor de viață ale populației și ecosistemelor naturale. Caracterul de calamitate al secetei este influențat de un complex de factori, care include: durata secetei, deficitul de apă din perioada precedentă, asocierea mai multor factori meteorologici (insolația, temperatura ridicată, umiditatea redusă a aerului, vânturile puternice, absența precipitațiilor), declanșarea secetei în timpul fazelor de vegetație critice, lipsa aportului de apă din irigații etc.

Cu cât sunt întrunite mai multe dintre condițiile enumerate, cu atât mai sever se pot manifesta efectele secetelor, prin:

- reducerea rezervelor de apă potabilă ca urmare a scăderii debitelor apelor curgătoare;
- secarea fântânilor și izvoarelor (datorită scăderii nivelului apelor freatice);
- uscarea vegetației și diminuarea producției agricole;
- eșecul unor utilități publice;
- declanșarea sau favorizarea producerii incendiilor de vegetație, care pot afecta culturile agricole, vegetația uscată sau fondul silvic;

- crearea unor condiții de disconfort termic semnificativ, cu efecte asupra sănătății populației.

O altă categorie de riscuri naturale care se manifestă în zona orașului Solca sunt **cutremurele**. Seismicitatea acestei zone se datorează mișcărilor tectonice generate de acumulările de energii potențiale în sistemul de falii existent până la o valoarea critică, care depășește rezistența rocilor, moment în care se produce o descărcare bruscă de energie cinetică sau seismică.

Din punct de vedere seismic, UAT Solca se află în zona de influență a cutremurelor de tip moldavic cu hipocentrul în zona Vrancea, la adâncimi de 90–150 km și se încadrează, conform Normativului P100–1/2013 (Cod de proiectare seismică – Partea I – Prevederi de proiectare pentru clădiri) și SR 11.100/1/93 „Zonare seismică – Macrozonarea teritoriului României", în zona de hazard seismic cu o valoare a accelerației orizontale a terenului ag = 0.16 g, o perioadă de colț TC = 0.7 sec, și intensitate seismică Iech = 6 (grade MSK – 64). Din punct de vedere al coeficientului seismic ks (Normativul P100/92), în județul Suceava sunt delimitate 3 zone distincte:

- zona D (ks = 0.16) în regiunea din NE al județului;
- zona E (ks = 0.12) în cea mai mare parte a județului;
- zona F (ks = 0.08) în regiunea de la vest de aliniamentul văii râului Bistrița.

Orașul Solca face parte din zona D, care cuprinde localitățile rurale și urbane din aria subsecventă a localităților Siret și Rădăuți, zonă de risc specific de intensitate 7 MSK, cu epicentrul în apropiere de Cernăuți (Ucraina).

Riscuri antropice

Această categorie de riscuri include fenomene și procese de natură antropogenă (productive, sociale, edilitare, de agrement etc.) care pot avea efecte negative asupra habitatelor umane și ecosistemelor naturale, producând daune.

Printre riscurile antropice cu efecte semnificative în cadrul unui teritoriu urban care păstrează și unele caracteristici rurale cum este cel al UAT Solca se numără: managementul deșeurilor menajere, al deșeurilor din construcții și celor zootehnice; poluarea fonică; poluarea fizico–chimică și biologică a factorilor de mediu: apă, aer și sol; incendiile de cauză antropică; și în unele situații riscurile generate de explozia accidentală a unor echipamente militare (muniție neexplodată).

O parte dintre acestea au fost tratate în capitolele anterioare, cum este cazul datelor legate de starea de calitate/**poluarea aerului, apelor și solurilor** de pe teritoriul orașului Solca. Fără a relua toate detaliile prezentate, menționăm faptul că ABA Siret a evaluat starea fizico–chimică și ecologică a apei corpului de apă de suprafață Suceava (Mihoveni) – RORW12-1-17_B2, din care face parte acest sector, rezultând o încadrare care variază de la moderată la foarte bună, în funcție de parametrii luați în calcul și de perioada în care s-au realizat prelevările de probe.

De asemenea, DSP Suceava analizează probe de apă prelevate din acest corp de apă la frontul de captare Solca și în rețeaua care asigură alimentarea cu apă potabilă a populației, constatându-se faptul că procentul de probe necorespunzătoare din punct de vedere chimic și/sau microbiologic variază între 0 și un maxim de cca. 10% din total anual. De asemenea, probele de ape subterane provenind din fântânile din localitatea Solca sunt necorespunzătoare în proporție de o treime. Conținuturile de compuși chimici și alte substanțe care contribuie la impurificarea resurselor de apă din orașul

Solca sunt generate mai ales de evacuarea apelor uzate provenind de la gospodăriile populației și din activitățile agricole (zootehnice) fără a fi epurate corespunzător.

În privința stării aerului și solurilor din această zonă nu au fost relevate probleme deosebite legate de poluare, deși există câteva surse difuze de impurificare active: arderea biomasei lemnoase și combustibililor fosili în gospodării și traficul rutier pentru aer, și depozitarea neconformă a deșeurilor menajere, din construcții sau zootehnice pentru soluri. Orașul Solca se numără printre UAT-urile din județul Suceava cu vulnerabilitate ridicată la poluarea cu compuși ai azotului (nitrați și nitriți) proveniți din agricultură.

Poluarea fonică (zgomotul) se manifestă de regulă la un nivel moderat în localitățile componente ale UAT Solca. Excepție fac zonele limitrofe ale drumurilor principale, care asigură legătura cu punctul de trecere a frontierei sau cu zona din amonte de pe valea Sucevei, în proximitatea cărora se pot produce niveluri fonice crescute.

Incendiile de cauză antropică (accidentale) sunt declanșate de regulă din imprudență (ex. utilizarea focului deschis, efectuarea unor lucrări periculoase în apropierea unor substanțe/corpuri combustibile etc.) și pot avea ca efect aprinderea vegetației (incendii de vegetație care afectează atât vegetația erbacee, cât și pe cea arborescentă) sau a altor obiective, cum sunt clădirile de locuit, infrastructura etc. În zonele rurale acestea sunt cauzate mai ales de neglijența locuitorilor care ard deșeuri sau biomasă pe terenurile pe care le au în proprietate în sezoanele de primăvară și toamnă. În zona UAT Solca nu au fost raportate incendii majore, însă riscul de producere al acestora este prezent în cadrul habitatului și terenurilor agricole cu vegetație uscată, și necesită măsuri de prevenire prin informare și amplasarea de către autorități a unor panouri informative.

O categorie de riscuri antropice care necesită o atenție deosebită datorită naturii lor omniprezente o reprezintă **gestionarea deșeurilor** produse de către comunitățile umane ca rezultat al activităților de locuire, producție, turism, transporturi, protejarea sănătății, cercetare și educație etc. Practic, toată gama de activități specifice funcționării societății umane contemporane generează cantități de deșeuri care continuă să crească și să se diversifice sub aspectul compoziției și impactului asupra mediului.

Teritoriul vizat de acest studiu este unul urban care conservă unele trăsături rurale și îndeplinește funcții de locuire și activități primare (cultura plantelor și zootehnie), secundare (industrie, meșteșuguri, construcții) și terțiare (administrație publică, educație, servicii medicale, comerț și alimentație publică, transporturi). Acestea generează un volum de deșeuri constituit dintr-o fracție majoritară menajeră, la care se adaugă deșeuri din construcții și cele din agricultură (mai ales zootehnice, dar și de biomasă), precum și cantități mai reduse de deșeuri reciclabile sau deșeuri cu regim special (periculoase, VSU, DEE, anvelope uzate, acumulatori etc.). La nivel județean, sub 10% din cantitatea totală de deșeuri este colectată selectiv, iar rata de reciclare nu depășește 5%. Nu deținem informații privind volumul total sau defalcat pe categorii de deșeuri generat și/sau colectat la nivelul UAT Solca.

Conform Planului județean de gestionare a deșeurilor pentru județul Suceava (PJGD, 2020 – 2025), deșeurile menajere (fracțiile umedă și uscată) sunt preluate de la populație și de la persoanele juridice de către operatorul de salubritate S.C. ROTMAC – ECO S.R.L. Această unitate are ca obiect de activitate servicii de colectare deșeuri menajere și reciclabile și activități de salubrizare pentru UAT-uri, și colectare și

recuperare deșeuri reciclabile, inclusiv ambalaje. Colectarea se realizează în prezent din „poartă în poartă" în baza contractului încheiat cu administrația locală.

La nivel local funcționează mai multe puncte de colectare separată prin aport voluntar a deșeurilor reciclabile pe fracții (hârtie – carton, plastic/metal, sticlă) realizate în cadrul „Sistemului de management integrat al deșeurilor în județul Suceava" (SMID), norma fiind de o astfel de platformă la circa 500 de locuitori. Acestea sunt prevăzute cu eurocontainere de 1,1 mc. Anterior implementării SMID, orașul a beneficiat de fonduri PHARE în cadrul proiectului „ECODEȘEURI" pentru implementarea colectării selective. Administrația locală a achiziționat și instalat recent 65 de coșuri stradale care asigură colectarea pe fracții.

Pentru colectarea deșeurilor biodegradabile (care constituie peste 50% din volumul total de deșeuri colectate în mediul urban al județului Suceava) nu au fost instalate recipiente adecvate. De asemenea, nu au fost distribuite unități de compostare individuală pentru gospodării, întrucât localitatea are statut urban, în pofida faptului că populația deține un șeptel considerabil. O altă problemă o reprezintă lipsa unor spații de depozitare pentru deșeurile din construcții și demolări, care ajung frecvent să fie depozitate ilegal la periferia zonelor locuite, pe malurile sau chiar în albiile cursurilor de apă.

Orașul Solca a aderat la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Gestionare a Deșeurilor (ADIGD) Suceava, alături de toate celelalte UAT-uri din județ. Această entitate gestionează dezvoltarea (prin atragerea de fonduri europene din POS Mediu și POIM) și funcționarea corespunzătoare a SMID (începând din momentul finalizării investițiilor). Orașul este inclus în zona 1 Rădăuți desemnată în cadrul SMID, care va fi deservită de către un singur operator desemnat prin licitație de către ADIGD, care va colecta și transporta deșeurile. În cadrul implementării SMID au fost realizate până la finalul anului 2022 următoarele componente:

- Punerea în funcțiune a Centrului de Management Integrat al Deșeurilor Moara (prima celulă din depozitul zonal, stația de sortare a deșeurilor colectate selectiv și centrul public de colectare), unde sunt transportate și eliminate și deșeurile colectate din zona 1 Rădăuți;
- Finalizarea depozitului Pojorâta (în proces de autorizare la APM Suceava);
- Închiderea și reabilitatea ecologică a depozitelor de deșeuri municipale neconforme (Suceava, Rădăuți, Gura Humorului, Fălticeni, Siret și Vatra Dornei; pentru depozitul Câmpulung Moldovenesc au fost realizate doar lucrările pentru închiderea intermediară);
- Finalizarea și recepția lucrărilor la stațiile de transfer Fălticeni și Rădăuți, ultima dintre acestea deservind și zona orașului Solca;
- Finalizarea construcției stației de transfer Câmpulung Moldovenesc și extinderilor stațiilor de transfer Vatra Dornei și Gura Humorului.

Acest sistem integrat de management al deșeurilor nu este în prezent finalizat sau operaționalizat la capacitate optimă. Responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor municipale generate în UAT-urile județului Suceava revine administrațiilor publice locale, care, prin mijloace proprii sau prin concesionarea serviciului de salubrizare către un operator autorizat, trebuie să asigure colectarea (inclusiv colectarea separată), transportul, tratarea, valorificarea și eliminarea finală a acestor deșeuri. Ca atare, primăriile acționează în mod individual pentru asigurarea salubrizării, neexistând încă o abordare zonală care să rentabilizeze acest serviciu.

Dificultatea colectării taxelor de salubrizare de la populație (și implicit a achitării serviciilor prestate de operatorii de salubritate), și sistarea activității depozitelor neconforme din județ înainte de intrarea în funcțiune a celor două depozite ecologice noi sunt factori care influențează negativ calitatea serviciului de salubrizare și a managementului deșeurilor, atât în ceea ce privește colectarea deșeurilor în amestec, cât și colectarea selectivă.

Marea majoritate a deșeurilor sunt în continuare eliminate prin depozitare, determinând pierderi importante de resurse materiale, energie și implicit poluarea factorilor de mediu. Este de așteptat ca o parte dintre aceste deficiențe să se soluționeze prin stabilirea operatorilor zonali de salubritate și intrarea în funcțiune a tuturor dotărilor și facilităților realizate prin SMID, astfel încât acest serviciu să devină rentabil și să opereze într-o manieră ecologică, cu accent pe colectarea selectivă și valorificarea deșeurilor reciclabile într-o proporție cât mai ridicată.

O altă problemă majoră pentru gestionarea deșeurilor constă în lipsa unităților de compostare individuală pentru gospodării prevăzute prin SMID (întrucât UAT Solca are statut urban) care sunt necesare pentru compostarea în condiții controlate și salubre a deșeurilor biodegradabile, și mai ales a celor zootehnice, provenind de la un șeptel numeros (peste 3000 de capete bovine, peste 2500 de capete porcine, peste 2500 de capete ovine, 500 de cabaline, caprine, păsări etc.). Pentru a gestiona această fracție, în zonă se practică în mod tradițional compostarea individuală a deșeurilor biodegradabile din gospodării în amestec cu gunoiul de grajd. Deșeurile biodegradabile, și mai ales cele zootehnice depozitate în amplasamente neamenajate corespunzător, constituie în continuare o sursă de impurificare pentru sol, apele subterane și de suprafață și local pentru aer, dar și de disconfort vizual și olfactiv pentru populație.

În perspectivă, până în anul 2025 un procent de 75% dintre deșeurile reciclabile, respectiv 45% dintre cele biodegradabile generate în județ trebuie colectate separat (conform PJGD Suceava 2020 – 2025). De asemenea, cel puțin 50% dintre toate deșeurile municipale colectate trebuie reciclate, iar minim 15% vor fi valorificate energetic. Deșeurile din parcuri și grădini publice, respectiv toate deșeurile inerte vor trebui colectate selectiv și ulterior tratate. Acest lucru va implica construirea în județ a unei instalații de compostare în sistem centralizat a deșeurilor biodegradabile, a unei instalații de tratare mecano – biologică cu biouscare a deșeurilor reziduale, achiziția de noi pubele și containere, utilaje și autogunoiere.

Concret, la nivel local, acest lucru va implica mai ales creșterea gradului de colectare separată pe 4 fracții a deșeurilor reciclabile, respectiv introducerea colectării separate a biodeșeurilor menajere. Deșeurile din parcuri/grădini vor trebui colectate separat și transportate de către autoritatea locală direct la stația de compostare. La nivel local este obligatorie amenajarea unui centru de stocare temporară a deșeurilor voluminoase, cu aport voluntar din partea cetățenilor. O altă cerință va fi colectarea deșeurilor periculoase din gospodării, atât de către operatorii de salubritate, cât și prin aport voluntar.

3.5 Aspecte economice

Orașul Solca are deja un rol semnificativ în a deservi comunele din zonă, mai ales pe cele din amonte. Acest rol poate fi consolidat prin crearea de locuri de muncă atractive pentru navetiști și prin furnizarea de servicii publice și private suplimentare, precum

cele medicale, sociale, culturale și sportive. O astfel de consolidare ar putea aduce resurse suplimentare pentru economia locală. Cu toate acestea, în procesul de dezvoltare, este important să se țină cont de tendințele identificate la nivel global, european, național și local, astfel încât să se asigure rezultate benefice pentru comunitate și pentru ecosistemul antreprenorial local. Prin luarea în calcul a prognozelor de dezvoltare, orașul poate identifica opțiunile optime de capitalizare a oportunităților disponibile și a găsi soluții eficiente pentru o dezvoltare durabilă.

Atât Strategia de dezvoltare economică și socială a orașului Solca în perioada 2013 – 2023, cât și alte studii realizate în această zonă în perioada postdecembristă atestă faptul că activitățile care compun spectrul economic al acestui oraș sunt puțin diversificate și sunt specifice mai degrabă unei unități administrative rurale.

Din perspectiva tipologiei structurii ocupaționale a populației, studiul publicat de Tudora (2010) arată că orașul Solca se numără printre localitățile cu o structură echilibrată a populației active pe cele trei sectoare ale economiei, având mai puțin de 50% activi antrenați în sectorul primar.

Dacă în anii 1930 activitățile de prelucrare/industriale cuprindeau o paletă relativ diversificată de unități (fabrica de bere, 3 fabrici de cherestea, 1 fabrică de cărămidă, 1 abator, la care se adăugau ateliere de fierărie, tâmplărie, rotărie, cizmărie etc.), în anii 2000 în Solca mai funcționa fabrica de bere (închisă în 2004), 2 unități de prelucrare a lemnului și o unitate de panificație.

În prezent sectorul industrial este practic absent, cu excepția unor unități care se axează pe exploatarea și prelucrarea (primară) a lemnului, având în vedere abundența fondului forestier care ocupă cca. ¾ din suprafața totală a UAT.

Conform portalului „topfirme.com", în orașul Solca sunt înregistrate **174 de unități economice**, cu un total de **162 angajați**.

În ordinea cifrei de afaceri realizate în anul 2021, sunt listați primii 13 agenți economici din localitate care înregistrează cifre de afaceri de peste 100.000 lei anual:

Tabelul nr. 4 - Principalii agenți economici care funcționează în orașul Solca (2021)
după cifra de afaceri și domeniul de activitate
Sursa: date culese de pe portalul topfirme.ro

Nr.	Denumire	Cifra de afaceri	Cod CAEN	Domeniu de activitate
1.	LPD TRANSPORT SRL	1.8 mil. lei	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
2.	TRICOTEX ANTILOPA SRL	1.6 mil. lei	5510	Hoteluri și alte facilități de cazare similare
3.	PANAP SRL	1.2 mil. lei	4939	Alte transporturi terestre de călători n.c.a
4.	NOVA STEEL GOLD SRL	850.000 lei	4673	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
5.	NOVA STEEL ROOFS SRL	555.000 lei	4673	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare

6.	SOLCA EDILE SRL	450.000 lei	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
7.	WINNING PRODUCTS SRL	295.000 lei	4791	Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet
8.	FARMASTEF CORA SRL	260.000 lei	220	Exploatare forestieră
9.	TECH MARKETING SRL	205.000 lei	7311	Activități ale agențiilor de publicitate
10.	RAMSOR COM SRL	190.000 lei	1610	Tăierea și rindeluirea lemnului
11.	GEOBIA HOLZ SRL	160.000 lei	1610	Tăierea și rindeluirea lemnului
12.	CUZIFLOR EXPERT SRL	103.000 lei	7112	Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea
13.	MARTIST DESIGN SRL	102.000 lei	7410	Activități de design specializat

Conform datelor disponibile, agenții economici care își desfășoară activitatea în orașul Solca au ca obiect de activitate în principal activitățile terțiare:

- transporturi rutiere de marfă și călători – 2 din primii 3 agenți economici în funcție de cifra de afaceri;
- 1 unitate turistică „Hanul Solca" (inactiv, la data prezentei, pentru lucrări de execuție de reabilitare);
- activități de inginerie și consultanță tehnică, design, marketing și publicitate;
- comerțul cu ridicata al materialelor de construcții și comerț cu amănuntul.

La acestea se adaugă exploatarea forestieră și rindeluirea materialului lemnos (3 agenți economici), și lucrările de construcții ale clădirilor rezidențiale și nerezidențiale (1 unitate).

Turismul constituie un domeniu care dispune de un potențial considerabil de dezvoltare, însă acest potențial este valorificat la un nivel neglijabil, mult mai redus chiar comparativ cu secolele XIX – XX, când Solca reprezenta un centru recunoscut de turism, agrement și restabilirea sănătății. Nu am putut identifica nici o cauză obiectivă pentru acest nivel de subdezvoltare a turismului într-o zonă cu tradiție în acest domeniu.

Activitățile sectorului primar constituie în continuare principalele activități productive pe care le desfășoară locuitorii orașului Solca, fiind vizate atât creșterea animalelor (pe seama fondului pastoral) și cultura plantelor, cât și silvicultura și exploatarea lemnului.

Zootehnia are ca suport fondul pastoral (pășuni) terenurile ce produc plante de nutreț (fânețe), și se axează în principal pe creșterea bovinelor, porcinelor, ovinelor și caprinelor, la care se adaugă cabalinele și păsările de curte, dar și apicultura.

Cultura plantelor are ca suport fondul funciar cu folosință agricolă (arabil) care constituie doar 7,7% din suprafața totală a UAT, însă produce cartofi, cereale pentru boabe, legume, plante furajere și alte culturi, care susțin consumul local al populației și zootehnia.

Conform Strategiei de dezvoltare economică și socială a orașului Solca în perioada 2013 – 2023, din anul 2011 s-au înființat două asociații: Asociația Utilizatorilor de Pășune „Chiliuța" și Asociația „Cetina", însă nu este clar în ce măsură aceste forme de

asociere contribuie semnificativ la eficientizarea și creșterea productivității activităților agricole.

În general activitățile agricole se realizează în microexploatații individuale, caracteristice pentru această zonă a Bucovinei, însă procesarea materiilor prime provenite din cultura plantelor și creșterea animalelor are o pondere redusă în cadrul economiei locale, în pofida potențialului existent.

Profilul economic al orașului Solca este definit în continuare într-o măsură considerabilă de activitățile agricole, în pofida statutului urban al localității, care ar impune diversificarea activităților economice în direcția terțiarizării (mai ales prin dezvoltarea serviciilor de turism și agrement) și promovării industriilor prelucrătoare care să valorifice resursele locale (agroalimentare, masă lemnoasă, alte categorii de resurse forestiere).

Conflictul militar din Ucraina a produs deja repercusiuni semnificative în mai multe piețe globale, iar dacă acest conflict va persista sau se va intensifica, vor apărea noi provocări, dar și oportunități diverse pentru întreprinderile românești, cu atât mai mult pentru cele din Solca. În lumina unei astfel de evoluții, companiile locale trebuie să se adapteze și să găsească modalități de a face față noilor condiții de pe piață. De asemenea, există posibilitatea ca cererea pentru anumite produse sau servicii să crească, deschizând noi perspective de afaceri pentru întreprinderile locale. Prin urmare, este esențial ca firmele locale să fie pregătite să gestioneze aceste provocări și să profite de oportunitățile care se pot ivi în acest context. De asemenea, în contextul încă recentei pandemii și al crizei economice generate de conflictul din Ucraina, se preconizează o scădere a cererii de forță de muncă în țările dezvoltate, unde mulți localnici lucrează în prezent. În acest sens, oferirea de alternative atractive pentru ocupare și câștig la nivel local ar putea să încurajeze întoarcerea și stabilirea definitivă a acestor persoane în oraș. Totuși, în același cadru, trebuie să menționăm și faptul că escaladarea conflictului militar din Ucraina poate avea efecte negative asupra dezvoltării orașului, de la scăderea interesului pentru investiții private în zona de frontieră româno–ucraineană și până la creșterea sentimentului de nesiguranță al populației. De asemenea, în contextul redeschiderii traficului prin punctul de frontieră, fără existența unor alternative de ocolire a orașului, traficul va fi tot mai aglomerat pe principalele artere, ceea ce va avea efecte negative asupra cetățenilor, de la poluarea aerului sau creșterea nivelului de zgomot și până la un risc mai mare de accidente rutiere. Această situație poate reprezenta o provocare pentru autoritățile locale în gestionarea fluxului de trafic și în identificarea soluțiilor pentru a minimiza impactul asupra mediului și a sănătății cetățenilor.

În cazul în care previziunile referitoare la schimbările climatice din următoarele decenii se adeveresc, orașul va deveni tot mai vulnerabil la fenomene naturale extreme, cum ar fi valurile de căldură, inundațiile cauzate de precipitațiile abundente, vijeliile etc. Acestea vor avea consecințe semnificative, atât asupra infrastructurii și serviciilor publice (cum ar fi pagubele produse de inundații, consumul suplimentar de energie pentru climatizare etc.), cât și asupra sănătății și bunăstării populației (prin accentuarea problemelor de sănătate), respectiv asupra perspectivelor de dezvoltare ale agenților economici locali (deteriorarea infrastructurii, perturbarea lanțurilor de aprovizionare sau creșterea costurilor pentru materii prime și materiale). Astfel, adaptarea la schimbările climatice și reducerea impactului acestora nu mai reprezintă doar responsabilități etice, ci au devenit priorități strategice și chiar obligații pentru fabrici și furnizorii de servicii deopotrivă. Aceste acțiuni nu sunt importante doar pentru

protejarea mediului și a climei, ci deschid noi oportunități de afaceri și inovare, având un impact semnificativ asupra sustenabilității agenților economici. De pildă, companiile care adoptă practici sustenabile beneficiază de diverse avantaje, cum ar fi accesul la finanțări dedicate tranziției verzi, atragerea clienților preocupați de aspectele ecologice, dezvoltarea de produse și servicii inovatoare etc. În plus, reglementările europene și naționale impun tot mai multe cerințe privind reducerea emisiilor de CO_2 și impactul asupra mediului. Nu în ultimul rând, consumatorii, investitorii și partenerii de afaceri manifestă o preocupare crescândă față de sustenabilitate, preferând adesea să colaboreze cu companii care își demonstrează responsabilitatea față de mediu și climă. Astfel, adoptarea practicilor sustenabile și luarea de măsuri pentru reducerea impactului asupra mediului devin tot mai importante pentru actorii din Solca.

Implementarea **principiului DNSH** („Do No Significant Harm – A nu aduce prejudicii semnificative asupra mediului") în cadrul fiecărui proiect de investiții va determina o reevaluare a activităților economice care vor beneficia de sprijin financiar din fonduri europene. Acest principiu reprezintă o nouă obligație impusă la nivel european, iar conform reglementărilor europene în vigoare, tipurile de acțiuni și investiții sprijinite prin programele de finanțare trebuie să fie evaluate în funcție de potențialul lor de a cauza prejudicii semnificative asupra a șase obiective de mediu: Atenuarea schimbărilor climatice; Adaptarea la schimbările climatice; Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă; Economia circulară, inclusiv prevenirea generării deșeurilor și reciclarea acestora; Prevenirea și controlul poluării; Protejarea și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

Tendințele curente în materie de practici agricole arată o orientare tot mai puternică spre agricultura viitorului, cunoscută și sub denumirea de agricultură inteligentă sau agricultură de precizie și care se referă la adoptarea de tehnologii avansate, practici inovatoare și procese bazate pe date pentru a optimiza producția agricolă și pentru a crește eficiența, productivitatea și sustenabilitatea acestui sector. Tranziția către agricultura viitorului poate avea un impact semnificativ asupra orașelor mici ale căror sectoare economice încă au caracteristici rurale. Deoarece această abordare se bazează pe utilizarea tehnologiilor avansate (precum senzorii, dispozitivele IT, dronele și programele de analizare a datelor), ea poate reprezenta o provocare pentru micii fermieri, având în vedere resursele și expertiza limitate de care aceștia dispun. De asemenea, automatizarea agriculturii poate reduce cererea de muncă manuală, afectând veniturile fermierilor și a muncitorilor. O astfel de tranziție necesită cunoștințe și abilități de gestionare a tehnologiilor agricole moderne, ceea ce, într-un mic oraș, ce nu dispune de astfel de competențe, poate impune nevoia de a investi în programe de formare. Mai mult, infrastructura și conectivitatea sunt esențiale în implementarea practicilor agricole moderne, astfel că orașele mici trebuie să aibă acces la internet de mare viteză și sisteme de transport fiabile, pentru a putea valorifica pe deplin această tendință. Într-o notă pozitivă, tranziția către agricultura viitorului poate aduce și oportunități de diversificare economică, atrăgând investiții complementare pe lanțul valoric din agricultură. De asemenea, orașele mici care încurajează și promovează practicile agricole durabile și ecologice pot atrage consumatori și investitori preocupați de mediu, îmbunătățindu-și astfel reputația pe plan național. Agricultura viitorului poate asigura inclusiv deschidere spre noi piețe și oportunități de export, având în vedere că produsele obținute prin astfel de practici sunt din ce în ce mai căutate de consumatori. În plus, utilizarea practicilor climatice specifice agriculturii viitorului poate crește reziliența culturilor locale la schimbările de climă.

În prezent, activitățile fabricilor se confruntă cu tranziția către Industria 5.0, care constă în integrarea tehnologiilor avansate, cum ar fi inteligența artificială, internetul, automatizarea și robotica, în procesele de producție. Adoptarea tehnologiilor Industriei 5.0 crește nivelul de automatizare, pe fondul înlocuirii muncii manuale cu mașini și roboți, motiv pentru care, pe termen lung, această tendință ar putea duce la pierderea locurilor de muncă pentru unii muncitori din fabricile mici, în special pentru cei care execută sarcini repetitive, ce nu necesită calificare. Industria 5.0 necesită o forță de muncă calificată, ce poate opera astfel de tehnologii avansate. În acest context, orașele mici se pot confrunta cu dificultăți în găsirea lucrătorilor ce dețin expertiza necesară, apărând, astfel, necesitatea unor investiții în programe de perfecţionare și recalificare a forței locale de muncă. De asemenea, cu toate că Industria 5.0 poate spori productivitatea și eficiența proceselor de producție, fabricile mici se pot confrunta cu provocări în a concura cu companiile mai mari, care dispun de resursele necesare pentru a investi în tehnologii de ultimă oră. Totuși, într-o notă mai pozitivă, tranziția spre Industria 5.0 poate aduce noi oportunități pentru micile orașe, dat fiind că deschiderea către integrarea tehnologiilor avansate poate atrage diverse investiții și/sau colaborări cu alte companii mai mari, care doresc să își optimizeze lanțurile de aprovizionare sau să acceseze diverse piețe de nișă. Mai mult, Industria 5.0 încurajează utilizarea practicilor durabile de producție, de care pot beneficia agenții economici deschiși către procesele ecologice de producție. O astfel de deschidere ar putea atrage diverși consumatori și investitori care acordă importanță grijii față de mediu. Cu toate acestea, pentru a beneficia pe deplin de Industria 5.0, orașele mici vor trebui să pună la dispoziția producătorilor locali, dar și potențialilor investitori, infrastructura (în special în ceea ce privește infrastructura digitală) și rețele conectivitate adecvate. Nu în ultimul rând, Industria 5.0 stimulează procesele inovative și activitățile de cercetare și dezvoltare, motiv pentru care fabricile mici se vor vedea nevoite să găsească modalități de a colabora cu instituții de cercetare sau companii mai mari pentru a rămâne competitive.

Progresul înregistrat în materie de comerț online și proliferarea furnizorilor de bunuri și servicii prezenți în mediul online au un impact din ce în ce mai semnificativ asupra afacerilor locale, în special asupra celor mici (de exemplu, dacă ne gândim la producătorii autohtoni de încălțăminte). Comerțul online a devenit tot mai popular, oferind consumatorilor acces ușor și comod la o gamă vastă de produse și servicii, indiferent de locație. Această tendință atrage tot mai mulți clienți către platformele online și conduce la o creștere semnificativă a vânzărilor virtuale. În consecință, afacerile locale, în special cele mici, se confruntă cu provocarea de a-și păstra cota de piață și de a atrage clienți într-un mediu dominat de giganții online. Firmele locale se confruntă, deci, cu amenințarea supraviețuirii pe termen lung, din cauza concurenței tot mai intense și a resurselor limitate. De exemplu, costurile asociate dezvoltării și menținerii unei prezențe online competitive pot depăși posibilitățile financiare ale micilor antreprenori, în timp ce furnizorii online beneficiază adesea de economii de scară, costuri reduse și procese logistice eficiente. Pentru a se adapta acestei tendințe, micile afaceri locale trebuie să găsească soluții creative și inovatoare de participare în mediul online și de diferențiere pe piață. Astfel de soluții pot include îmbunătățirea experienței clienților prin oferirea de servicii personalizate, concentrarea pe produse și servicii de nișă sau dezvoltarea de parteneriate strategice între actorii locali, pentru a-și întări poziția pe piață. Pe lângă cele anterior amintite, sprijinul comunității locale și angajamentul consumatorilor joacă un rol crucial în eforturile de susținere a afacerilor locale.

Ca urmare a pandemiei COVID-19, turiștii români au devenit din ce în ce mai interesați de organizarea excursiilor și a vacanțelor în țară, care sunt mult mai accesibile și sigure și oferă, în același timp, sentimentul de apartenență și o anumită identificare/regăsire în patrimoniul local și național. Dezvoltarea turismului joacă un rol din ce în ce mai mare în dezvoltarea orașelor mici, mai ales în contextul creșterii concurenței între localitățile urbane din țară. Aceste perspective sunt extrem de importante pentru Solca, pe fondul poziționării sale în Bucovina, o regiune extrem de îndrăgită de către turiștii români, dar și de către vizitatorii străini (mai ales odată cu includerea Mănăstirii Solca în celebrul traseu de turism religios Via Mariae). Cu toate că orașul Solca nu dispune de resurse turistice majore, acesta atrage un număr considerabil de vizitatori care se îndreaptă către Mănăstirea Solca și alte atracții din zonă. În plus, întreaga zonă are un patrimoniu cultural imaterial relativ bine conservat (folclor, datini, obiceiuri etc.). În acest context, turismul poate stimula economia locală prin atragerea de vizitatori care cheltuiesc bani pe cazare, mâncare, transport, suveniruri și diverse activități, iar un astfel de aflux de turiști poate genera venituri semnificative pentru antreprenorii locali, ducând la noi oportunități de afaceri/muncă. În plus, focalizarea exclusiv pe industriile tradiționale poate lăsa orașele mici vulnerabile în fața perturbărilor economice și, într-un astfel de scenariu, turismul poate oferi un flux suplimentar de venituri, reducând dependența de un singur sector și crescând reziliența economiei locale. Dezvoltarea turismului poate duce, de asemenea, la îmbunătățirea infrastructurii (transport, spații publice, facilități culturale și de recreere etc.), de care ar beneficia nu doar vizitatorii, ci și rezidenții. Mai mult, dezvoltarea turismului antrenează adesea antreprenoriatul, inspirând localnicii să-și deschidă propriile afaceri, prin care să răspundă nevoilor vizitatorilor. În cele din urmă, creșterea activității turistice ar putea crea o atmosferă plină de viață și vibrantă în oraș, cu facilități, evenimente și activități de care să beneficieze și localnicii. Valorificarea oportunităților anterior amintite merită tratată și din perspectiva colaborării strategice cu comunitățile învecinate (de pildă, cele din Arbore, Cacica, Sucevița sau din Marginea), în vederea creării unor circuite și itinerarii turistice comune. Astfel, o strategie adecvată de dezvoltare și promovare turistică ar putea pune Solca pe harta locurilor de vizitat din România.

Zonele rurale și urbane de dimensiuni mici și medii sunt cele mai vulnerabile în fața unor tendințe precum cele menționate anterior. Astfel, în fața acestor prognoze, este evidentă necesitatea de a lua în considerare toate aspectele mai sus prezentate și de a identifica soluții viabile pentru a valorifica oportunitățile disponibile. În același timp, trebuie depuse eforturi considerabile pentru a diminua potențialele amenințări și riscuri, în scopul de a asigura o dezvoltare socio-economică susținută și sustenabilă pentru Solca.

4. Principii coordonatoare pentru o regenerare urbană sustenabilă

4.1 Cadrul legal

Acte normative în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului:

- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului cu completările și modificările ulterioare;
- Legea nr. 71/1996 și 363/2006 privind aprobarea Planului de Amenajare a teritoriului Național – Secțiunea I – Căi de comunicație;
- Legea nr. 171/1997 și 20/2006 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a II-a – Apa;
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național –Secțiunea a III-a – Zone protejate;

- Legea nr. 351/2001 și 100/2007 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități;
- Legea nr. 575/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural;
- Ordonanța de urgență nr. 142/2008 și Legea nr. 190/2009, privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național Secțiunea a VIII-a – Zone cu resurse turistice;
- Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România;
- Hotărârea Guvernului României nr. 525/1996 pt. aprobarea Regulamentului General de Urbanism, cu completările si modificările ulterioare (H.G. nr. 855/2001 – MO nr. 856/2002, Partea I)
- ORDINUL MLPAT nr. 13/N/1999, pentru aprobarea GP–038/1999 „Ghidului privind metodologia de elaborare și conținutul – cadru al Planului Urbanistic General";
- ORDINUL MLPAT nr. 21/N/2000, pentru aprobarea GM–007/2000 „Ghidului privind elaborarea si aprobarea regulamentelor locale de urbanism";
- Ordinul MDRT nr. 2701/2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism (MO 47/2011);
- Hotărârea Guvernului României nr. 382/2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajarea teritoriului și de urbanism pentru zonele cu riscuri naturale;
- Hotărârea Guvernului României nr. 447/2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural al alunecării de teren și inundații;
- Hotărârea Guvernului României nr. 804/2007, privind controlul asupra pericolelor de accident major;
- Ordinul M.L.P.A.T., M.Ap.N., M.I. și S.R.I. nr. 34/N/M.30/3.422/4.221/1995 pentru aprobarea precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor;
- HCS–RUR 101/2010 (MO nr. 577/2010), pentru aprobarea Regulamentului privind dobândirea dreptului de semnătură pentru documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism și a Regulamentului referitor la organizarea și funcționarea Registrului Urbaniștilor din România.

Acte normative în alte domenii de interes și conexe

- Legea nr. 287/2009 Noul Cod Civil actualizat cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991, privind autorizarea lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 114/1996, Legea locuinței, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- O.M.S. nr. 119/2014 modificat prin OMS 994/2018 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației;
- Hotărârea de Guvern nr. 741/2016 – pentru aprobarea Normelor tehnice și sanitare privind serviciile funerare, înhumarea, incinerarea, transportul, deshumarea și reînhumarea cadavrelor umane, cimitirele, crematoriile umane;

- Hotărârea de Guvern nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministrului Sănătății Publice nr. 1193/29.09.2006, pentru aprobarea Normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz;
- Legea nr. 215/2001, Legea administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 481/2004, privind protecția civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 307/2006, privind apărarea împotriva incendiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MAI nr. 129/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice privind avizarea și autorizarea de securitate la incendiu și protecția civilă;
- Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local;
- Hotărârea de Guvern nr. 53/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local;
- Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente: circulația juridică a terenurilor;
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu completările și modificările ulterioare;
- Legea nr. 6/2008, privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 18/1991, Legea fondului funciar republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 138/2004 privind îmbunătățirile funciare, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 7/1996, Legea cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 422/2001, privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul M.C.C. nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei monumentelor istorice dispărute;
- Ordinul M.C.C. nr. 2.828/2015 pentru modificarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei monumentelor istorice dispărute;
- Lista monumentelor istorice publicată de Ministerul Culturii și Identității Naționale – Institutul Național al Patrimoniului la 15.02.2016;
- Legea nr. 120/2006, privind monumentele de for public;
- Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul M.T.C.T. nr. 562/2003, pentru aprobarea reglementării tehnice Metodologie de elaborare și conținutul – cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate;

- Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 1076/2004, privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul 995/2006, pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența Hotărârea de Guvern. nr. 1076/2004;
- Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 289/2002, privind perdelele forestiere de protecție, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 230/2003 privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora;
- Ordin nr. 776/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei si faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 46/2008, Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.107/1996, Legea apelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 104/2011, privind calitatea aerului înconjurător;
- Legea nr. 139/2000, Legea meteorologiei cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 62/2004 privind regimul de organizare și funcționare a parcurilor turistice;
- Ordonanța nr. 43/1997 și Legea 82/1998 privind regimul juridic al drumurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul M.T. nr. 43/1998 pentru aprobarea Normelor privind încadrarea în categorii a drumurilor naționale;
- Ordinul M.T. nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor;
- Ordinul M.T. nr. 46/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice;
- Ordinul M.T. nr.47/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea, lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale;
- Ordinul M.T. nr. 49/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile urbane;
- Ordinul M.T. nr. 50/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale;

- Hotărârea de Guvern nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 123/2012, Legea energiei electrice și a gazelor naturale;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.12/1998, privind transportul pe căile ferate române, cu modificările și completările ulterioare;
- Reglementarea M.T. 1/2015 privind stabilirea zonelor cu servituți aeronautice civile și a condițiilor de avizare a documentațiilor tehnice aferente obiectivelor din aceste zone sau din alte zone în care pot constitui obstacole pentru navigația aeriană și/sau pot afecta siguranța zborului pe teritoriul și în spațiul aerian al României RACR – ZSAC;
- Legea nr. 45/1994, Legea apărării naționale a României;
- Legea nr. 85/2003, Legea minelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor.

Reglementări tehnice în domeniu:

- P118/1999 – Normativ de siguranță la foc a construcțiilor;
- I 22/1999 – Normativ de proiectare și executare a lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare a localităților, Indicativ NP 133/2013;
- SR 8591/ 1997 – Rețele edilitare subterane. Condiții de amplasare;
- Norme tehnice Ord. ANRE nr. 239/2019 privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice;
- SR 1343-1/1995 – Determinarea cantităților de apă potabilă pentru localități urbane și rurale;
- STAS 10859/1991 – Canalizare. Stații de epurare a apelor uzate provenite de la centrele populate. Studii pentru proiectare;
- PE 101A/1985 – Instrucțiuni privind stabilirea distanțelor normate de amplasare a instalațiilor electrice cu tensiunea peste 1 KV în raport cu alte construcții (republicat în 1993);
- PE 104/1993 – Normativ pentru construcția liniilor aeriene de energie electrică cu tensiuni peste 1000 V;
- PE 106/2003 – Normativ pentru construcția liniilor electrice de joasă tensiune;
- PE 124/1995 – Normativ privind alimentarea cu energie electrică a consumatorilor industriali ți similari;
- PE 125/1995 – Instrucțiuni privind coordonarea coexistenței instalațiilor electrice de 1….750 KV cu linii de telecomunicații;
- PE 132/1995 – Normativ de proiectare a rețelelor electrice de distribuție publică;
- 1.RE-Ip-3/1991 – Îndrumar de proiectare pentru instalațiile de iluminat public;
- 1.LI-Ip-5/1989 – Instrucțiuni de proiectare a încrucișărilor și apropierilor LEA de MT și JT față de alte linii, instalații și obiective;
- I 36/1993 – M.L.P.A.T. Instrucțiuni tehnice pentru proiectarea automatizării instalațiilor din centrale și puncte termice;
- I 46/1993 – M.L.P.A.T. – Instrucțiuni privind proiectarea, executarea și exploatarea rețelelor și instalațiilor de televiziune prin cablu;
- Ordinul nr. 89 din 10.05.2018 – Norme tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale;

- Norme tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de alimentare din amonte și de transport gaze naturale, aprobate prin Decizia președintelui ANRGN nr. 1220/2006;
- I.6/2008 – Normativ pentru proiectarea și executarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale;
- 3915/1994 – Proiectarea și construirea conductelor colectoare și de transport gaze naturale;
- Diferite alte reglementări tehnice în domeniu; 91/N/912-CP/1996 – Ordinul M.L.P.A.T. și ONCGC pentru aprobarea Metodologiei privind executarea lucrărilor de introducere a cadastrului rețelelor edilitare în localități;
- 1645/CP-2393/1997 – Ordinul Ministerului Industriilor și Comerțului și ONCGC pentru aprobarea Metodologiei privind executarea lucrărilor de cadastru energetic.

4.2 Metodologia

Planul de regenerare urbană (PR) a fost elaborat în baza O.U.G. nr. 183/2022 conform prevederilor art. 4 alin (3) unde *„în situaţia în care prin planul urbanistic general nu au fost stabilite iniţial zone pentru operaţiuni de regenerare urbană sau în cazul în care au fost identificate alte zone care pot face obiectul regenerării urbane, inclusiv zone urbane marginalizate cuprinse în strategiile de dezvoltare locală, delimitarea acestor zone se realizează în baza unui studiu elaborat de specialiști atestaţi în domeniul urbanismului*".

Conform Planului urbanistic general al orașului Solca, aprobat cu aprobat prin H.C.L. nr. 6/14.03.2001, prelungit prin H.C.L. nr. 21/29.06.2011, nr. 9/28.02.2013, nr. 4/28.01.2016, nr. 23/25.04.2019, raportat la lista celor 57 de proiecte stabilite prin SDT Solca, nu există reglementată sau reglementate zone supuse unor operațiuni de regenerare urbană.

Astfel, PR poate fi considerat un studiu de fundamentare cu caracter prospectiv fiind realizat pentru un UAT de rang III, aflat în afara zonelor metropolitane sau periurbane.

Principalele surse de referinţă pentru datele prezentate în cadrul acestui studiu sunt datele statistice oficiale din partea Institutului Naţional de Statistică, datele furnizate de Primăria orașului Solca precum și informaţii obţinute din cadrul documentaţiilor de rang superior (Strategii de dezvoltare la nivel Judeţean și Regional). Nu în ultimul rând, studiul este bazat pe date furnizate de site-uri specializate în inventarierea și generarea de date statistice și analize privind agenţii economici de pe teritoriul naţional, regional, judeţean și local.

Caracterul prospectiv al studiului este dat și de relaţionarea cu datele oferite de Insitutul Naţiona de Statistică și de Comisia Naţională de Strategie și Prognoză. Totodată, în elaborarea concluziilor și în explicarea anumitor fenomene identificate la nivel teritorial, au fost utilizate surse teoretice și aplicate, generând astfel baze pentru teorii cu efect asupra zonelor rurale din teritoriul naţional și regional.

Date de intrare – SDT și PMUD

Orașul Solca s-a constituit și dezvoltat pe valea cursului mijlociu a râului cu același nume. Este un fapt evident că denumirea apei curgătoare sugerează prezența izvoarelor sărate. În această zonă a saliferului Carpaților Orientali numele de râuri care redau compoziția chimică a apei sunt frecvente (Sărata, Slătioara, Soloneț, etc.).

Importanța sării în aceste locuri este foarte mare, de prezența ei fiind legate și începuturile existenței omului pe aceste meleaguri. Vestigiile arheologice descoperite în zonă atestă existența unor așezări umane din perioada culturii Criș din neoliticul timpuriu (mil. V î.e.n.). Prima atestare documentară a satului Solca datează din 15 ianuarie 1418 dintr-un document al lui Alexandru cel Bun emis la Baia.

Ca orice comunitate umană și cea din Solca își are suportul în existența unei activități economice care a asigurat oamenilor de aici cele necesare traiului. De-a lungul timpului, alături de agricultură, s-au dezvoltat meșteșugurile și comerțul, apoi industria și serviciile. Amplificarea vieții economice avea să ducă la declararea satului Solca, mai întâi ca târg, în anul 1869, și apoi ca oraș, în anul 1926.

Dacă în perioada interbelică Solca a continuat să se dezvolte ca o renumită stațiune balneo-climaterică, după război importanța ei ca așezare urbană și ca stațiune aproape că a dispărut. O anumită izolare a așezării față de principalele căi de comunicație, diminuarea rolului orașului Solca în organizarea administrativ teritorială, dezvoltarea economico-socială marcată de experiențele postbelice sunt unele dintre cauzele care au contribuit la această situație.

Cultura este atât un motor, cât și un vector de dezvoltare durabilă. Dezvoltarea durabilă devine un element esențial al politicii economice și sociale a orașelor mici, iar considerarea culturii ca pilon autonom în cadrul acesteia ar trebui să fie o practică obișnuită. Există o legătură naturală între cultură și toate celelalte sectoare ale dezvoltării durabile. În mod similar, o politică culturală puternică are un impact pozitiv asupra altor inițiative publice și private.[3]. În Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, cultura este menționată în contextul obiectivelor dezvoltării durabile, sub aspectul a două dimensiuni diferite[4]:

- dimensiune transversală în relație cu educația, securitatea alimentară, mediul, creșterea economică, modelele durabile de consum și de producție, societățile pașnice și favorabile incluziunii;
- dimensiune verticală, în contextul dezvoltării orașelor și comunităților durabile.

Patrimoniul cultural al fiecărui oraș este o resursă valoroasă în domeniul turismului, educației, ocupării forței de muncă și dezvoltării durabile. Turismul cultural durabil este o parte esențială a documentelor strategice, în acest caz a planului de mobilitate urbană durabilă al orașului Solca.

Promovarea schimbului cultural în vederea creșterii mobilității este considerată importantă pentru stimularea identității europene care transcende etichetele naționale. Orașele caută oportunități de extindere a cooperării, sunt perfect în măsură să facă acest lucru.

Orașele mici, ca Solca trebuie abilitate să își regândească politicile, având cultura ca punct de plecare. Strategiile de regenerare ar trebui să vizeze refocalizarea pe comunitățile periferice, prin inversarea geografiei sociale a orașelor. Securitatea ar fi consolidată prin încurajarea utilizării creative a spațiilor publice pentru dialog. Clădirile culturale pot juca un rol major în acest sens dacă sunt spații de întâlnire deschise, primitoare și naturale.

[3] Comitetul Economic și Social European, Cultură, orașe și identitate în Europa
[4] Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Nevoile identificate în domeniul cultural trebuie să fie parte integrată a analizei situației existente pentru elaborarea Planului de mobilitate urbană. Unul dintre obiectivele culturale ale orașului Solca fiind valorificarea înțeleaptă a tradițiilor culturale și specificului local.

Dincolo de impactul său financiar impresionant, cultura este valoroasă din perspectiva posibilităților de expresie umană, care transcend beneficiul economic. Această valoare nu este neglijabilă și este din ce în ce mai utilă economiilor a căror bază de resurse naturale se află în scădere și sectorului manufacturier. Cultura impulsionează turismul și oferă, de asemenea, elementul catalizator în jurul căruia se pot cristaliza și dezvolta alte sectoare ale serviciilor. Cultura este un instrument de reconversie a orașelor, pentru a le ajuta să se reinventeze ca centre dinamice și atractive. Orașul Solca trebuie să utilizeze cultura ca sursă a avantajului competitiv la nivel local, regional, european și chiar internațional. Cultura poate fi folosită de orașele mai mici ca Solca pentru a atrage asupra lor atenția, permițându-le să își promoveze energia și personalitatea.

Date de intrare – Documentația de urbanism P.U.G.
Planului urbanistic general al orașului Solca, aprobat cu aprobat prin H.C.L. nr. 6/14.03.2001, prelungit prin HCL nr. 21/29.06.2011, nr. 9/28.02.2013, nr. 4/28.01.2016, nr. 23/25.04.2019 prezintă 3 UTR_uri și 11 zone funcționale, astfel:

- UTR 1 – orașul Solca (cu trupurile 1 a...g);
- UTR 2 – Trei Lazuri;
- UTR 3 – Poieni Solca, care în prezent reprezintă o unitate administrativ teritorială, independent de orașul Solca, organizat la nivel de comună, conform Legii 63/2007 privind înființarea comunei Poieni–Solca, județul Suceava, prin reorganizarea orașului Solca.

Notă:

- *Limita intravilanului existent, așa cum a fost recepționată de la OCPI Suceava, este mai mică decât limita intravilanului existent, stabilită prin documentația de urbanism P.U.G. orașul Solca. Diferența este de 153 ha.*

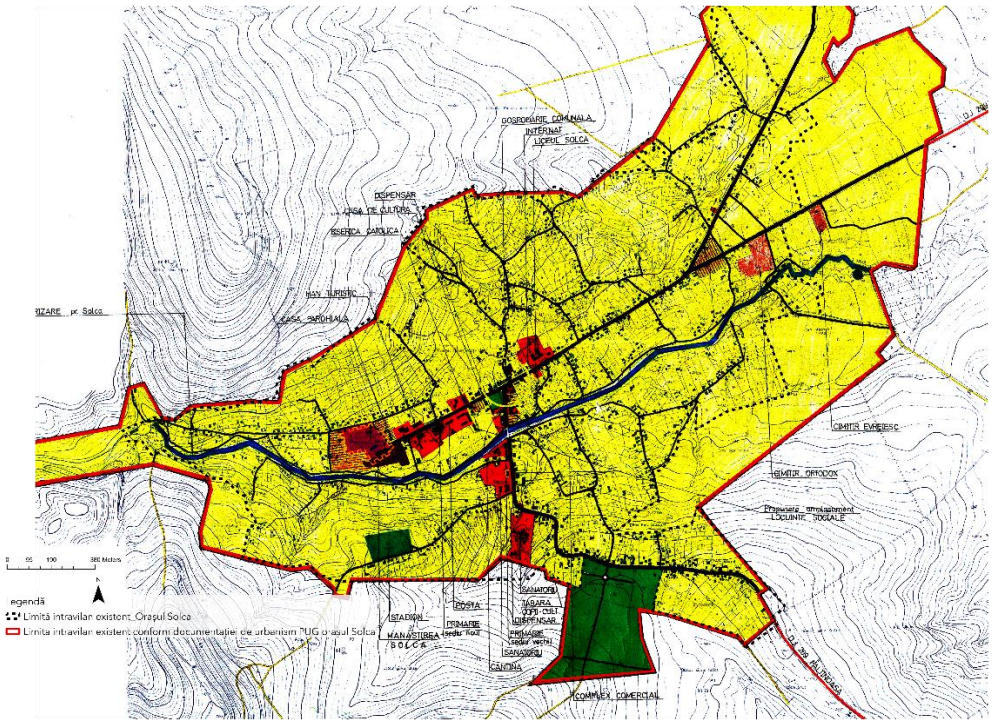

Figura nr. 9 – Planșa de reglementări, P.U.G. orașul Solca

Sursa: Primăria orașului Solca

La nivelul UTR 1 – orașul Solca, teritoriul intravilan este reglementat prin 11 zone funționale:

- Zona de locuințe cu trei subzone de reglementare urbanistică;
- Zona centrală;
- Zona cu instituții și servicii de interes general;
- Zona domeniu public;
- Zone de depozitare;
- Zone parcuri, sport, turism;
- Zone de gospodărie comunală;
- Zona căilor de comunicații;
- Zona culturală și protejată istoric;
- Zona construcțiilor aferente lucrărilor tehnico-edilitare;
- Zona terenurilor agricole din intravilan.

Date privind obiectivul studiat

SDT și **PMUD Solca** oferă o listă scurtă de proiecte, în diferite stadii de implementare, din surse de finanțare locale, regionale, naționale și europene, pe perioada exercițiului financiar 2021–2027. Chiar dacă există ca referință „anul 2027" majoritatea proiectelor, datorită perioadelor de implementare a documentelor strategice, de la nivelul UAT Solca, au ca țintă de atingere a maturității anul 2030 sau 2032.

PR reprezintă în acest moment instrumentul de identificare, localizare, centralizare și uniformizare a acestor proiecte din punct de vedere spațial stabilidu-se pentru acestea un model de analiză privind sistemului de relații între proiecte, conectivitatea acestora prin cooperare sau susținere (după funcție) respectiv subordoarea unor proiecte față de celelalte în vederea stabilirii unei ierahnizări (a nu se înțelege o prioritizare a proiectelor, aceasta fiind stabilită prin SDT și PMUD Solca) din punct de vedere tehnic.

Metodologia propusă are la bază Planul urbanistic general al orașului Solca, reglementarea urbanistică și Regulamentul local de urbanism aferent acestuia, lista de proiecte stabilite prin SDT și PMUD respectiv actele normative aplicabile în domeniul urbanismului. Odată localizate (georeferențiate) proiectele din SDT și PMUD acestea sunt suprapuse peste planșa de regulament și planșa de reglementări urbanistice, parte integrantă din documentația P.U.G. orașul Solca. Pasul următor este acela de identificare a zonelor supuse operațiunilor de regenerare urbană și stabilirea limitelor zonelor de regenerare urbană urmând ca pentru aceste zone să se stabilească prin

prezenta o nouă zonificare funcțională care să ofere o predictibilitate și reală în implementarea viitoarelor proiecte inițiate de către orașul Solca.

Beneficiarul proiectelor de regenerare urbană, așa cum este prevăzut la art. 1 alin (2) din OUG 183/2022, este orașul Solca. În identificarea zonelor supuse operațiunii de regenerare urbană s-a ținit cont de:

- principiul abordării integrate, urmărind aspectele economice, sociale și de mediu la nivelul localităţii;
- principiul utilizării raţionale a spaţiului, promovând densităţi specifice mediului urban;
- principiul punerii în valoare a patrimoniului cultural imobil, conservării caracterului și identităţii locului în care sunt implementate, prin utilizarea potenţialului său endogen;
- principiul stimulării diversităţii funcţionale și sociale, precum și dezvoltării de mecanisme de combatere a segregării sociale;
- principiul participării și implicării părţilor interesate în procesul de planificare a regenerării urbane, ca măsură proactivă pentru implementarea de proiecte și stimularea construirii de viitoare relaţii de parteneriat pentru adresarea în comun a unor probleme de importanţă pentru comunitate;
- principiul accesibilităţii universale la zonele de regenerare urbană aferente nodurilor intermodale;
- principiul creșterii conectivităţii în/la zonele de regenerare urbană.

Orașul Solca își definește direcția de dezvoltare pentru perioada 2021–2027 printr-o viziune centrată pe revitalizarea identității balneare, modernizarea infrastructurii urbane și diversificarea economiei locale. Strategia pornește de la specificul teritorial al localității, caracterizat prin resurse naturale valoroase, peisaj montan, aer curat și tradiții locale, elemente care pot susține un model de dezvoltare orientat spre turism, sănătate și recreere. În același timp, documentul recunoaște vulnerabilitățile structurale ale orașului: infrastructură urbană degradată, servicii publice insuficient modernizate, economie slab diversificată și presiuni demografice accentuate.

În plan urban, Solca se confruntă cu degradarea spațiilor publice, lipsa unei rețele coerente de spații verzi amenajate și infrastructură sportivă subutilizată, inclusiv stadionul, care necesită intervenții majore pentru a deveni funcțional și atractiv. Infrastructura rutieră și pietonală prezintă deficiențe, iar clădirile publice au nevoie de lucrări de eficiență energetică. Aceste probleme afectează calitatea vieții și limitează potențialul de dezvoltare economică.

Strategia propune o transformare graduală a orașului prin modernizarea infrastructurii, revitalizarea stațiunii balneare și crearea unui cadru favorabil pentru turism sportiv, recreativ și cultural. Stadionul este integrat ca element strategic în această viziune, fiind considerat un potențial pol de activități comunitare, sportive și turistice. Modernizarea sa ar contribui la creșterea atractivității orașului pentru tineri, la diversificarea ofertei turistice și la consolidarea identității locale.
Pe plan economic, strategia urmărește diversificarea activităților prin valorificarea resurselor naturale, sprijinirea producătorilor locali și dezvoltarea serviciilor turistice. Revitalizarea turismului balnear este un obiectiv central, fiind văzută ca motor al dezvoltării economice locale. În paralel, administrația își propune digitalizarea serviciilor publice, modernizarea infrastructurii educaționale și îmbunătățirea accesului la servicii medicale.

În ansamblu, Strategia de Dezvoltare Teritorială a Orașului Solca 2021–2027 propune un model de dezvoltare integrat, care combină regenerarea urbană, modernizarea infrastructurii, revitalizarea turismului și creșterea calității vieții. Documentul oferă o direcție clară pentru transformarea orașului într-o localitate atractivă, funcțională și competitivă, capabilă să valorifice resursele sale naturale și culturale.

În urma actualizării prezentului document și a corelării acestuia cu documentația de urbanism P.U.G. aflată în curs de elaborare — documentație care integrează studii de fundamentare cu caracter analitic, prospectiv și consultativ, precum și noi oportunități de finanțare — au fost identificate patru zone de regenerare urbană, reprezentând o extindere semnificativă față de unica zonă analizată anterior:

- **Zona #1** de regenerare urbană, amplasată paralel cu râul Solca și structurată de axa DN2E, include principalele repere de patrimoniu ale orașului – Mănăstirea Solca (monument istoric de categoria B), Fabrica de Bere Solca (monument istoric de categoria A) și Biserica Catolică 'Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil'. În această zonă, toate intervențiile urbanistice și arhitecturale se vor corela cu prevederile RLU privind conservarea și punerea în valoare a patrimoniului construit, prin menținerea axelor și conurilor de vizibilitate directe și indirecte către monumente, percepute din strada Tomșa Vodă, strada Slatinei, strada Nicolae Bălcescu, strada Victor Vasilescu, strada Gheorghe Doja și strada Ion Creangă. Sunt interzise construcțiile și lucrările care, prin amplasament, volumetrie, arhitectură sau aspect exterior, pot altera percepția asupra monumentelor istorice, ansamblurilor acestora sau peisajului cultural și natural. Autoritățile avizatoare pot solicita studii de co-vizibilitate și studii de inserție volumetrică pentru a demonstra integrarea coerentă a intervențiilor în sit și menținerea vizibilităților către Mănăstirea Solca, Fabrica de Bere Solca și Biserica Catolică 'Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil', în concordanță cu obiectivele strategice ale orașului privind protecția patrimoniului, regenerarea urbană și creșterea atractivității culturale;
- **Zona #2** de regenerare urbană, aferentă stadionului orașului Solca, reprezintă un areal strategic destinat reactivării funcției sportive, recreative și comunitare, în corelare cu patrimoniul natural al văii Solca și cu direcțiile de dezvoltare prevăzute în Strategia de Dezvoltare Teritorială. În această zonă este prevăzut proiectul „Crearea de baze sportive și amenajarea unor spații de odihnă și recreere", care are rolul de a revitaliza utilizarea terenurilor, de a consolida identitatea sportiv-recreativă a orașului și de a crea un pol urban atractiv, integrat peisajului natural. Intervențiile urbanistice și arhitecturale din Zona #2 se vor realiza cu respectarea prevederilor RLU privind protecția peisajului natural, menținerea caracterului deschis al zonei și integrarea volumetriilor în morfologia existentă, astfel încât noile construcții să nu afecteze percepția asupra cadrului natural, asupra coridorului ecologic al râului Solca și asupra vizibilităților către reperele naturale ale sitului. Autoritățile avizatoare pot solicita studii de inserție volumetrică și studii de relație cu peisajul pentru a demonstra compatibilitatea intervențiilor cu structura naturală și cu funcțiunea sportiv-recreativă propusă;
- **Zona #3** de regenerare urbană, situată în partea de sud a orașului Solca, pe direcția către Cacica, include Parcul Balnear – un spațiu memorial cu valoare identitară, culturală și comunitară, amplasat într-un areal cu relevanță peisageră ridicată, la contactul dintre țesutul urban și patrimoniul natural al văii Solca. În această zonă, intervențiile urbanistice se subsumează obiectivelor strategice ale orașului privind regenerarea spațiilor verzi, creșterea atractivității culturale și consolidarea infrastructurii de mobilitate pietonală și velo, fiind complementare proiectelor prevăzute în Strategia de Dezvoltare Teritorială, precum „Regenerarea spațiilor urbane și modernizarea parcurilor", „Dezvoltarea infrastructurii velo și pietonale" și „Amenajarea unor spații de

odihnă și recreere", Parcul Balnear este definit ca un reper urban și peisager care structurează zona sudică a orașului, iar orice intervenție asupra fondului construit, asupra spațiilor publice sau asupra infrastructurii de mobilitate va respecta principiile de protecție a peisajului natural, menținerea caracterului memorial și conservarea vizibilităților către reperele naturale ale sitului. Noile amenajări vor urmări integrarea coerentă a traseelor pietonale și velo, crearea de spații de odihnă și contemplare și consolidarea rolului parcului ca pol comunitar, în acord cu direcțiile SDT privind vitalitatea culturală, regenerarea urbană și valorificarea patrimoniului natural;

- **Zona #4** de regenerare urbană, situată pe platoul din partea de sud-est a orașului Solca, la liziera pădurii care delimitează teritoriul urban față de comuna Poieni-Solca, reprezintă un areal cu valoare peisageră și ecologică deosebită, definit prin caracterul său natural deschis, aerul curat al pădurilor de conifere și proximitatea resurselor balneare ale apelor sărate. În contextul actualizării Planului Urbanistic General, această zonă este identificată ca „Platoul de Est", fiind adecvată dezvoltării unor funcțiuni de agrement, sport și loisir, cu accesibilitate ridicată atât pentru locuitorii orașului, cât și pentru vizitatorii atrași de patrimoniul natural și construit al orașului Solca. Regenerarea urbană a Platoului de Est se subsumează obiectivelor strategice ale orașului privind creșterea atractivității turistice, diversificarea funcțiunilor recreative și consolidarea infrastructurii verzi, fiind complementară proiectelor prevăzute în Strategia de Dezvoltare Teritorială, precum regenerarea spațiilor urbane, amenajarea spațiilor de odihnă și recreere, dezvoltarea infrastructurii velo și pietonale și valorificarea potențialului turistic existent. Intervențiile propuse vor urmări integrarea coerentă a traseelor de mobilitate ușoară, crearea de zone de sport în aer liber, platforme de observare a peisajului și spații de loisir adaptate atât utilizării cotidiene, cât și fluxurilor turistice. Având în vedere poziția strategică a zonei la contactul cu pădurea și cu vechiul teritoriu al localității Poieni-Solca, intervențiile urbanistice vor respecta principiile de protecție a peisajului natural, menținerea caracterului deschis al platoului și armonizarea volumetriilor cu morfologia terenului, astfel încât noile amenajări să consolideze relația dintre oraș și patrimoniul natural. Platoul de Est este astfel definit ca un viitor pol de agrement sportiv și recreativ, capabil să contribuie la reactivarea interesului pentru funcțiunile de loisir, sănătate și turism, în acord cu direcțiile SDT privind vitalitatea culturală, infrastructura verde și dezvoltarea sustenabilă.
- Zona #5 de regenerare urbană, situată pe platoul superior din partea nordică–nord-vestică a orașului Solca, reprezintă un areal cu **valoare peisageră și identitară deosebită**, definit prin **perspectiva descendentă amplă** asupra orașului, în special asupra **Mănăstirii Solca**, a **valei râului Solca** și a **peisajului natural montan** care caracterizează teritoriul localității. În contextul actualizării Planului Urbanistic General, această zonă este identificată ca „Platoul Superior", fiind adecvată dezvoltării unor funcțiuni de **observare peisageră, agrement, sport în aer liber și turism**, datorită vizibilității extinse și caracterului său natural deschis. Regenerarea urbană a Platoului Superior se subsumează obiectivelor strategice ale orașului privind **creșterea atractivității turistice**, **diversificarea funcțiunilor recreative**, **consolidarea infrastructurii verzi** și **valorizarea patrimoniului peisager**, fiind complementară proiectelor prevăzute în Strategia de Dezvoltare Teritorială, precum regenerarea spațiilor urbane, amenajarea spațiilor de odihnă și recreere, dezvoltarea infrastructurii velo și pietonale și promovarea turismului cultural și natural. Similar ZRU#4 – Platoul de Est, ZRU#5 are un **caracter natural recreativ**, cu densitate construită redusă și cu potențial ridicat pentru activități de agrement, sport în aer liber, trasee turistice și platforme de observare. Intervențiile propuse vor urmări **integrarea coerentă a traseelor de mobilitate ușoară**, crearea de **puncte de belvedere**, zone de relaxare, trasee tematice, spații pentru activități sportive ușoare și facilități de interpretare a peisajului, astfel încât Platoul Superior să devină un pol peisager accesibil atât

locuitorilor, cât și vizitatorilor. Având în vedere poziția strategică a zonei pe înălțimea dominantă a orașului, intervențiile urbanistice vor respecta principiile de **protecție a peisajului natural**, menținerea caracterului deschis al platoului și armonizarea volumetriilor cu morfologia terenului, astfel încât noile amenajări să consolideze relația dintre oraș și patrimoniul natural montan. Platoul Superior este astfel definit ca un **viitor pol de observare peisageră, agrement și turism**, capabil să contribuie la reactivarea interesului pentru funcțiunile de loisir, sănătate și turism, în acord cu direcțiile SDT privind vitalitatea culturală, infrastructura verde și dezvoltarea sustenabilă. Complementar ZRU#4 și ZRU#3, ZRU#5 participă la formarea unui **sistem coerent de spații naturale, recreative și peisagere**, care conectează partea superioară a orașului cu zonele forestiere și cu nucleul urban, consolidând rețeaua de coridoare ecologice și trasee de mobilitate ușoară.

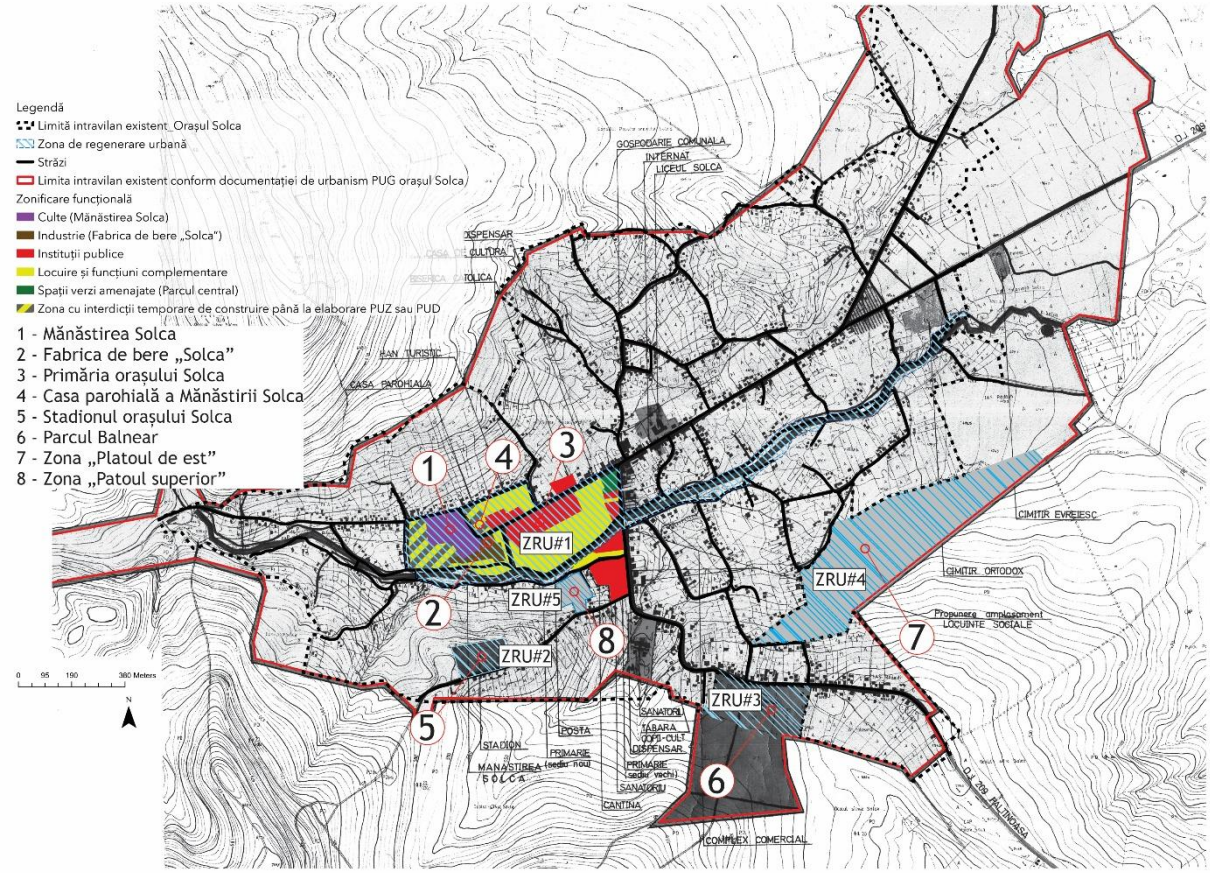

Figura nr. 10 – Reprezentare grafică a zonei de regenerare urbană
Sursa: autor

Structura urbană a orașului Solca se află într-un proces amplu de reconfigurare strategică, în care regenerarea urbană devine instrumentul fundamental pentru revitalizarea spațiilor publice, valorificarea patrimoniului construit și natural, creșterea atractivității turistice și consolidarea mobilității durabile. În acest context, cele patru zone de regenerare urbană – ZRU#1, ZRU#2, ZRU#3 și ZRU#4 – nu reprezintă entități izolate, ci componente ale unui sistem urban integrat, în care fiecare zonă contribuie, prin particularitățile sale, la definirea unei structuri spațial-funcționale coerente, complementare și convergente cu direcțiile strategice ale orașului:

- **ZRU#1 – Coridorul urban central și patrimoniul construit major**: este zona cu cea mai puternică identitate culturală și istorică, fiind nucleul urban al Solcăi. Aici se concentrează monumentele istorice majore – Mănăstirea Solca, Fabrica de Bere Solca și Biserica Catolică „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" – care conferă zonei un statut de areal protejat, cu reguli stricte de intervenție. Caracterul său este profund urban, dens, articulat de axa DN2E și de rețeaua stradală istorică, iar funcțiunile dominante sunt culturale, turistice, comerciale și instituționale.

ZRU#1 se diferențiază prin faptul că este zona în care se concentrează operațiunile de regenerare urbană cu impact transversal asupra întregului oraș, conform art. 5 alin. (1) din OUG nr. 183/2022: modernizarea sistemului de transport, infrastructura verde, accesibilitatea pietonală, digitalizarea, revitalizarea spațiilor publice, punerea în valoare a monumentelor istorice și reconversia funcțională a clădirilor. În același timp, ZRU#1 este zona care „închide" sistemul de relații spațial-funcționale, fiind punctul de convergență al traseelor pietonale și velo, al coridoarelor ecologice și al fluxurilor turistice care provin din ZRU#2, ZRU#3 și ZRU#4.

- **ZRU#2 – Stadionul Solca și reactivarea funcțiunilor sportive și comunitare:** situată în arealul stadionului, are un caracter distinct față de ZRU#1, fiind definită prin funcțiuni sportive, recreative și comunitare. Dacă ZRU#1 este zona patrimoniului construit, ZRU#2 este zona activităților fizice, a evenimentelor comunitare și a infrastructurii sportive. Proiectul strategic „**Crearea de baze sportive și amenajarea unor spații de odihnă și recreere**" conferă zonei un rol de reactivare a funcțiunii sportive a orașului, într-un cadru natural deschis, accesibil și adaptat utilizării cotidiene. Comparativ cu ZRU#1, ZRU#2 are un caracter mai puțin dens, mai puțin construit, dar mai activ din punct de vedere funcțional. Aici, regenerarea urbană se concentrează pe infrastructuri sportive, trasee pietonale și velo, spații de odihnă, platforme de observare și conectarea comunității la activități sănătoase și recreative. ZRU#2 este complementar ZRU#1 prin faptul că oferă funcțiuni recreative care completează funcțiunile culturale și turistice ale centrului urban.
- **ZRU#3 – Parcul Balnear și relația cu patrimoniul natural și memorial:** situată în partea de sud a orașului, pe direcția Solca–Cacica, este zona în care funcțiunea memorială se împletește cu funcțiunile peisagere și recreative. Parcul Balnear reprezintă un spațiu identitar, cu valoare simbolică și comunitară, amplasat într-un areal cu relevanță naturală ridicată, la contactul dintre țesutul urban și pădurile din sudul orașului. Comparativ cu ZRU#1, ZRU#3 are un caracter solemn, contemplativ, orientat spre memorie și peisaj. Dacă ZRU#1 este zona patrimoniului construit, ZRU#3 este zona patrimoniului memorial și natural. Regenerarea urbană aici se concentrează pe amenajări peisagistice, trasee pietonale, spații de odihnă, infrastructură verde și protejarea vizibilităților către reperele naturale. ZRU#3 este complementar ZRU#2 prin faptul că împreună formează un sistem de spații publice recreative în partea sudică a orașului, conectate prin trasee pietonale și velo.
- **ZRU#4 – Platoul de Est și potențialul de agrement, sport și turism:** situată pe platoul din partea de sud-est a orașului, la liziera pădurii Solca–Poieni Solca, este zona cu cel mai puternic caracter natural. Platoul de Est este definit prin aerul curat al pădurilor de conifere, peisajul deschis, proximitatea resurselor balneare ale apelor sărate și potențialul de a atrage vizitatori interesați de natură, sănătate și recreere. Comparativ cu ZRU#1, ZRU#4 are un caracter natural-recreativ, cu densitate construită redusă și cu potențial ridicat pentru funcțiuni de agrement, sport în aer liber, platforme de observare și trasee turistice. Dacă ZRU#1 este zona patrimoniului construit, ZRU#4 este zona patrimoniului natural. ZRU#4 este complementar ZRU#3 prin faptul că împreună formează un sistem de spații naturale și recreative în partea sudică și sud-estică a orașului, conectate prin coridoare ecologice și trasee de mobilitate ușoară.
- **ZRU#5** – Platoul Superior reprezintă zona situată pe înălțimea dominantă din partea nordică–nord-vestică a orașului Solca, caracterizată printr-o perspectivă descendentă amplă asupra orașului, în special asupra Mănăstirii Solca, a valei râului Solca și a peisajului natural valoros, de tip montan, care definește

identitatea teritorială a localității. Spre deosebire de ZRU#4 – Platoul de Est, care se remarcă prin caracterul său forestier și resursele balneare din proximitate, ZRU#5 este o platformă panoramică cu vizibilitate extinsă, ideală pentru funcțiuni de observare, recreere și turism peisager. Similar ZRU#4, ZRU#5 are un caracter natural recreativ, cu densitate construită redusă și cu potențial ridicat pentru activități de agrement, sport în aer liber, trasee turistice și platforme de observare. Dacă ZRU#4 este zona patrimoniului natural forestier, ZRU#5 este zona patrimoniului peisager, oferind o experiență vizuală unică asupra orașului și cadrului natural montan. Poziția sa pe platoul superior permite dezvoltarea unor funcțiuni complementare celor din ZRU#4: puncte de belvedere, zone de relaxare, trasee tematice, spații pentru activități sportive ușoare și facilități de interpretare a peisajului. ZRU#5 este complementar ZRU#4 și ZRU#3, contribuind la formarea unui sistem coerent de spații naturale, recreative și peisagere care înconjoară orașul Solca. Împreună, aceste zone creează o rețea de coridoare ecologice, trasee de mobilitate ușoară și spații de agrement care conectează partea superioară a orașului cu zonele forestiere și cu nucleul urban. Prin poziția sa strategică și prin calitatea peisajului, ZRU#5 devine un element esențial în structura de regenerare urbană, orientată spre natură, sănătate, turism și activități comunitare.

Compararea celor patru zone – diferențe și elemente comune:

- Diferențe fundamentale:
  - ZRU#1 – cultural-istoric, urban-central, dens, protejat, cu monumente istorice;
  - ZRU#2 – sportiv-recreativ, comunitar, deschis, orientat spre activități fizice;
  - ZRU#3 – memorial-peisager, solemn, natural-urban, orientat spre contemplare;
  - ZRU#4 – natural-recreativ, turistic, extins, orientat spre agrement și natură;
  - ZRU#5 – peisager panoramic, montan superior, deschis, orientat spre observare, agrement și turism peisager.
- Elemente comune: toate cele patru zone:
  - sunt zone de regenerare urbană conform OUG nr. 183/2022;
  - includ infrastructură verde, mobilitate durabilă, spații publice și funcțiuni comunitare;
  - contribuie la creșterea atractivității orașului;
  - sunt integrate în SDT și PMUD;
  - formează un sistem coerent de relații spațial-funcționale.

Zonă	Identitate dominantă	Funcțiuni principale	Tip de patrimoniu	Morfologie urbană	Tip de intervenții (OUG 183/2022)
ZRU#1 – Coridorul urban central	Cultural-istorică, urbană, densă	Cultură, turism, mobilitate, spații publice	Patrimoniu construit major (A+B)	Țesut compact, axa DN2E, vizibilități protejate	a–q (toate activitățile), cu accent pe conservare, mobilitate, digitalizare
ZRU#2 – Stadionul Solca	Sportiv-recreativă, comunitară	Sport, recreere, evenimente, mobilitate ușoară	Patrimoniu natural local	Țesut deschis, terenuri ample	b, c, e, i, m, n (infrastructură verde, sport, spații publice)
ZRU#3 – Parcul Balnear	Memorial-peisageră, solemnă	Memorie, contemplare, recreere, spații verzi	Patrimoniu memorial + natural	Zonă de tranziție urban-natural	b, c, d, i, j, k, n (peisaj, spații publice, protecție)

ZRU#4 – Platoul de Est	Natural-turistică, extinsă	Agrement, turism, sport în aer liber	Patrimoniu natural (păduri, aer curat)	Platou deschis, lizieră forestieră	b, m, n, o, p (infrastructură verde, agrement, peisaj)
ZRU#5 – Platoul Superior	Peisager panoramică, montană, dominantă	Observare peisageră, agrement, turism, trasee tematice	Patrimoniu peisager (perspective asupra orașului, Mănăstirii Solca, văii Solca)	Platou înalt, deschis, cu perspective descendente către oraș și peisajul montan	b, m, n, o, p (infrastructură verde, platforme de observare, trasee turistice, agrement peisager)

Cele cinci zone de regenerare urbană ale orașului Solca prezintă **identități distincte**, dar complementare, care permit definirea unui model urban coerent și sustenabil. **ZRU#1** este zona cu cea mai puternică identitate culturală și istorică, fiind nucleul urban al orașului, locul în care se concentrează monumentele istorice majore și funcțiunile urbane centrale. **ZRU#2**, în contrast, este zona activităților sportive și recreative, un spațiu deschis, comunitar, orientat spre sănătate, mișcare și interacțiune socială. **ZRU#3** aduce o dimensiune solemnă și contemplativă, fiind zona patrimoniului memorial și a peisajului natural, un spațiu de tranziție între oraș și natură. **ZRU#4**, situată pe Platoul de Est, este zona cu cel mai puternic caracter natural și turistic, un areal extins, deschis, potrivit pentru agrement, sport în aer liber și activități turistice. **ZRU#5** – Platoul Superior este zona situată pe înălțimea dominantă a orașului Solca, caracterizată prin perspective descendente ample către oraș, în special către Mănăstirea Solca, valea râului Solca și peisajul natural montan. Identitatea sa este una peisager panoramică, cu valoare vizuală ridicată, complementară caracterului forestier al ZRU#4.

Funcțiunile principale sunt orientate spre observare peisageră, agrement, turism, trasee tematice și activități recreative în aer liber. Morfologia este definită de un platou înalt, deschis, cu densitate construită redusă și potențial pentru platforme de belvedere, zone de relaxare, interpretare peisageră și mobilitate ușoară.

ZRU#5 completează sistemul de zone naturale și recreative din partea superioară a orașului, formând împreună cu ZRU#4 un sistem coerent de spații naturale, peisagere și turistice, conectate prin coridoare ecologice și trasee de mobilitate durabilă.

Compararea acestor zone evidențiază faptul că fiecare are un rol strategic distinct în structura urbană a Solcăi: **ZRU#1** coordonează și „închide" sistemul prin funcțiunile sale culturale și urbane centrale; **ZRU#2** activează funcțiunile sportive și recreative ale comunității; **ZRU#3** consolidează identitatea memorială și peisageră a orașului; **ZRU#4** extinde orașul spre natură, agrement și turism; iar **ZRU#5** completează ansamblul prin rolul său de zonă panoramică montană, oferind perspective descendente asupra orașului, Mănăstirii Solca și peisajului natural, și activând funcțiuni de observare, agrement și turism peisager. În același timp, toate cele cinci zone împărtășesc un set comun de caracteristici: infrastructură verde, mobilitate durabilă, spații publice, funcțiuni comunitare și potențial turistic. Această complementaritate permite definirea unui **sistem urban integrat**, în care fiecare zonă contribuie la revitalizarea orașului printr-un profil distinct, dar convergent cu direcțiile strategice ale orașului Solca, generând o rețea coerentă de spații culturale, sportive, memoriale, naturale și peisagere.

Sistemul de relații spațial-funcționale:

- Cele cinci zone nu sunt entități separate, ci componente ale unui **sistem urban integrat**. **ZRU#1** funcționează ca nod central al orașului, articulând patrimoniul construit și mobilitatea principală; **ZRU#2** acționează ca pol sportiv și recreativ, activând viața comunitară; **ZRU#3** reprezintă polul memorial peisager, orientat spre contemplare și identitate; **ZRU#4** funcționează ca pol natural turistic, extinzând orașul spre agrement și natură; iar **ZRU#5** completează sistemul prin rolul său de pol peisager panoramic, situat pe platoul superior, oferind

perspective descendente asupra orașului, Mănăstirii Solca și peisajului montan, și activând funcțiuni de observare, recreere și turism peisager. Împreună, aceste zone definesc o **structură urbană contemporană**, în care mobilitatea durabilă, infrastructura verde, patrimoniul construit și natural, spațiile publice, funcțiunile recreative și peisajele panoramice se conectează într-un model urban coerent, sustenabil și identitar. Complementaritatea lor permite revitalizarea orașului prin profiluri distincte, dar convergente cu direcțiile strategice ale orasului Solca.

Relație	Tip de conexiune	Funcțiuni complementare	Rolul relației	Instrumente PMUD/SDT	Impact urban
ZRU#1 ↔ ZRU#2	Mobilitate, spații publice, trasee velo	Cultură ↔ Sport	Integrarea activităților comunitare	Mobilitate durabilă, digitalizare	Coerență funcțională
ZRU#1 ↔ ZRU#3	Vizibilități, trasee pietonale, spații verzi	Cultură ↔ Memorie	Protejarea identității urbane	Spații publice, peisaj	Identitate culturală
ZRU#1 ↔ ZRU#4	Coridoare ecologice, trasee turistice	Cultură ↔ Natură	Extinderea orașului spre natură	Coridoare ecologice	Extindere urbană
ZRU#2 ↔ ZRU#3	Mobilitate ușoară, recreere	Sport ↔ Memorie	Crearea unui sistem recreativ sudic	Trasee pietonale	Recreere integrată
ZRU#2 ↔ ZRU#4	Trasee turistice, sport în aer liber	Sport ↔ Natură	Dezvoltarea turismului activ	Trasee turistice	Turism activ
ZRU#3 ↔ ZRU#4	Peisaj, natură, trasee	Memorie ↔ Natură	Conectivitate ecologică	Infrastructură verde	Peisaj și natură
ZRU#1 ↔ ZRU#5	Vizibilități panoramice, trasee pietonale, coridoare peisagere	Cultură ↔ Peisaj	Consolidarea axei vizuale către Mănăstirea Solca	Spații publice, peisaj, interpretare peisageră	Identitate vizuală urbană
ZRU#2 ↔ ZRU#5	Trasee recreative, mobilitate ușoară, conexiuni montane	Sport ↔ Peisaj	Extinderea activităților sportive spre zona panoramică	Trasee pietonale, infrastructură verde	Recreere panoramică
ZRU#3 ↔ ZRU#5	Peisaj memorial, trasee tematice, vizibilități	Memorie ↔ Peisaj	Crearea unui sistem peisager memorial extins	Peisaj, spații verzi, coridoare ecologice	Identitate peisageră
ZRU#4 ↔ ZRU#5	Natură, agrement, coridoare ecologice, trasee montane	Natură ↔ Peisaj	Integrarea platourilor naturale într-un sistem recreativ superior	Infrastructură verde, trasee turistice	

Sistemul de relații spațial-funcționale dintre cele cinci zone de regenerare urbană ale orașului Solca constituie infrastructura conceptuală pe care se construiește modelul urban contemporan al localității. **ZRU#1**, ca nod central, se conectează cu **ZRU#2** prin mobilitate durabilă, trasee velo și spații publice, generând o relație între funcțiunile culturale și cele sportive. Relația dintre **ZRU#1** și **ZRU#3** este definită de vizibilități, trasee pietonale și spații verzi, consolidând identitatea culturală și memorială a orașului. Conexiunea dintre **ZRU#1** și **ZRU#4** este una ecologică și turistică, extinzând orașul spre natură și agrement.

ZRU#2 și **ZRU#3** formează împreună un sistem recreativ sudic, în care activitățile sportive se completează cu cele memoriale și peisagere. **ZRU#2** și **ZRU#4** creează un sistem turistic activ, orientat spre sport în aer liber, trasee turistice și activități de

agrement. **ZRU#3** și **ZRU#4** definesc zona naturală și peisageră a orașului, conectată prin coridoare ecologice, trasee pietonale și spații verzi.

Integrarea **ZRU#5** – Platoul Superior – extinde acest sistem printr-o dimensiune panoramică montană, care conectează vizual orașul, Mănăstirea Solca și valea râului Solca cu peisajul natural înalt. Relațiile dintre ZRU#5 și celelalte zone se articulează prin trasee tematice, coridoare peisagere, vizibilități majore și spații de observare, generând o complementaritate între funcțiunile culturale, sportive, memoriale și naturale. ZRU#5 devine astfel polul peisager superior al orașului, consolidând sistemul de spații naturale și recreative din partea sudică și sud-vestică a orașului Solca.
Acest sistem de relații permite orașului Solca să funcționeze ca un organism urban coerent, în care fiecare zonă contribuie la revitalizarea orașului printr-un rol distinct, dar convergent. **ZRU#1 coordonează**, **ZRU#2 activează**, **ZRU#3 consolidează identitatea**, **ZRU#4 extinde orașul spre natură și turism**, iar **ZRU#5 amplifică dimensiunea peisageră și panoramică**. Împreună, ele formează un model urban integrat, sustenabil și identitar, în acord cu SDT, PMUD și OUG nr. 183/2022.

Proiectele de regenerare urbană trebuie să asigure implementarea operaţiunilor în funcţie de nevoile identificate și specificitatea zonei, a următoarelor activităţi cu caracter general:

A. ZRU#1:

- modernizarea și reconfigurarea sistemului de transport, a reţelelor stradale și a căilor de rulare în zona de interes, implementarea de sisteme destinate managementului inteligent al traficului rutier urban și dezvoltarea infrastructurii necesare, pentru fluidizarea traficului și asigurarea unei coordonări unitare a tuturor reţelelor de transport public;
- promovarea infrastructurii verzi în zonele de regenerare urbană, încurajarea folosirii de către comunitate a unor mijloace alternative nepoluante de transport sau mai puţin poluante și sprijin pentru infrastructura nemotorizată, realizarea de coridoare ecologice urbane și refacerea conectivităţii coridoarelor ecologice, de tipul extinderii pistelor și traseelor pentru biciclete, spaţii de parcare pentru biciclete, inclusiv introducerea unor sisteme de închiriere de biciclete, implementarea unor sisteme de monitorizare, supraveghere și de siguranţă specifice infrastructurii verzi, coridoare verzi și perdele forestiere;
- realizarea de structuri de acces pietonal în zonele cu mai multe moduri de transport, inclusiv pasaje supraterane sau subterane, ascensoare și alte amenajări specifice, inclusiv pentru persoanele cu dizabilităţi;
- realizarea de sisteme de supraveghere și de siguranţă, inclusiv Wi–Fi, amenajarea spaţiilor publice și a staţiilor de transport public cu sisteme electronice inteligente de informare, inclusiv sisteme de informare și atenţionare destinate persoanelor cu dizabilităţi;
- realizarea de sisteme de parcare verticală, multietajate, precum și amenajarea, reabilitarea, modernizarea locurilor de parcare, inclusiv prin executarea de locuri de parcare temporară, de reședinţă, dacă acestea sunt strict necesare și sunt destinate zonei de regenerare urbană;
- dezvoltarea căilor de comunicaţie de orice fel și a infrastructurii tehnico–edilitare aferente sectorului serviciilor de utilităţi publice și programelor de protecţie a mediului pentru activităţile și serviciile poluante prin lucrări de construire, reconstruire, modificare, extindere, reparare, modernizare și reabilitare;
- lucrări de construire, reconstruire, consolidare, extindere, reabilitare, schimbare de destinaţie a clădirilor, inclusiv demolarea clădirilor aflate într-o stare avansată

de degradare, situate pe terenurile supuse intervenţiilor și care nu aparţin patrimoniului naţional cultural;
- renovarea clădirilor și a clădirilor de patrimoniu în vederea punerii lor în valoare, precum și lucrări de asigurare și îmbunătăţire a eficienţei energetice în funcţie de potenţialul de reducere a consumului, respectiv reducerea emisiilor de carbon, inclusiv lucrări de consolidare structurală a acestora în funcţie de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate;
- modernizarea, extinderea și reabilitarea imobilelor publice și amenajarea spaţiilor publice destinate interacţiunilor sociale și activităţilor educaţionale, culturale, sportive și recreaţionale; dotarea și asigurarea infrastructurii în scopul utilizării unor imobile prin îmbunătăţirea infrastructurii specifice pentru creșterea participării comunităţii la activităţile comunitare, culturale și civice, inclusiv construcţia de săli polivalente și bazine de înot destinate activităţilor sportive și recreative;
- realizarea unor lucrări de conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare a fondului construit existent, amenajări peisagistice, lucrări de restaurare, punere în valoare și de punere în siguranţă a monumentelor istorice;
- revitalizarea spaţiului public prin implementarea de soluţii urbanistice și tehnice, integrate și adecvate, prin lucrări de întreţinere, dotare sau, după caz, reabilitare a mobilierului urban degradat, reparare a împrejmuirilor, a stâlpilor și a lămpilor de iluminat public cu valoare istorică, a indicatoarelor și plăcuţelor cu nume de străzi, inclusiv reabilitarea pavajelor existente prin reutilizarea pietrei cubice existente cu valoare estetică și de patrimoniu;
- realizarea de demolări, modernizări, extinderi, reconstrucţii, precum și reconversia funcţională și punerea în valoare a construcţiilor și spaţiilor degradate existente pentru diferite servicii administrative, sociale, culturale și pentru alte destinaţii și activităţi specifice zonei regenerate;
- reconversia, reutilizarea spaţiilor și terenurilor abandonate, degradate, a altor terenuri urbane care sunt vacante sau neutilizate corespunzător, transformarea lor în zone verzi, de agrement și recreere;
- crearea, modernizarea, extinderea și întreţinerea de amenajări peisagistice, de spaţii verzi și altele asemenea, inclusiv parcuri/păduri urbane, acoperișuri verzi, grădini urbane, conectivitate ecologică;
- realizarea de sisteme de irigaţii inteligente asupra spaţiilor verzi amenajate în zona de regenerare;
- reabilitarea/modernizarea și retehnologizarea sistemelor existente de iluminat public, dezvoltarea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic în zona de regenerare urbană;
- măsuri pentru construirea imaginii urbane prin proiecte de artă contemporană și implicarea comunităţii locale, contribuind la durabilitatea urbană a locurilor caracterizate în mod tradiţional de degradare și includerea artei stradale în proiectele de dezvoltare a comunităţilor, incluziune socială, îmbunătăţirea mediului fizic, îngrijirea spaţiilor comune, marketing teritorial;

B. ZRU#2:
- Reabilitarea/ modernizarea stadionului din orașul Solca;
- Amenajarea unui Parc Sportiv Multifuncțional (terenuri multisport, piste alergare, zone fitness, nocturnă LED);
- Centru de activități pentru tineret – sport, educație, comunitate;
- Sistem integrat de mobilitate velo – stații de închiriere biciclete;
- Coridor verde Stadion–Parcul Balnear;
- Reabilitarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare în zona stadionului;

- Sistem de supraveghere și siguranță pentru zone sportive;
- Amenajarea de parcări temporare și parcări de reședință pentru zona stadionului;
- Reconversia terenurilor neutilizate în zone verzi și spații de recreere;
- Iluminat public inteligent pentru zone sportive;
- Crearea unei baze sportive și amenajarea unor spații de odihnă și recreere.

C. ZRU#3:

- Reabilitarea Parcului Balnear – parc memorial modernizat (alei, iluminat, mobilier urban, spații ceremoniale);
- Amenajarea unui „Coridor Memorial" Solca–Cacica;
- Centru de interpretare culturală și memorială;
- Sistem de iluminat public eficient energetic în zona parcului;
- Amenajări peisagistice extinse – pădure urbană, grădini memoriale;
- Sisteme de supraveghere, Wi-Fi urban și stații inteligente în parc;
- Acces pietonal universal – rampe, ascensoare, pasarele;
- Restaurarea elementelor memoriale și a monumentelor din parc.

D. ZRU#4:

- Parc natural de agrement – Platoul de Est (zone picnic, platforme panoramice, trasee forestiere);
- Centru de turism activ – hiking, ciclism, orientare sportivă;
- Amenajarea unui „Coridor Verde Estic" Solca–Poieni Solca;
- Sistem de iluminat public solar pentru zone naturale;
- Amenajarea unei păduri urbane – perdele forestiere, biodiversitate;
- Reconversia terenurilor abandonate în zone verzi și parcuri naturale;
- Sisteme de irigații inteligente pentru spațiile verzi extinse;
- Sisteme de supraveghere și siguranță pentru zone naturale turistice;
- Centru de Agrement cu Aqua Park;
- Parc de agrement / zone de agrement și trasee turistice.

E. ZRU#5:

- Parc panoramic peisager – Platoul Superior (platforme de belvedere, zone de observare, puncte foto, spații de relaxare orientate spre Mănăstirea Solca și valea râului Solca);
- Centru de turism peisager – trasee tematice de observare, interpretare peisageră, turism montan ușor;
- Amenajarea unui „Coridor Panoramic Superior" Solca – Platoul Superior – zone montane, cu conexiuni către ZRU#3 și ZRU#4;
- Sistem de iluminat public solar pentru zone panoramice (trasee, platforme de observare, puncte de acces);
- Amenajarea unei zone naturale montane – vegetație specifică, biodiversitate, perdele naturale de protecție;
- Reconversia terenurilor neutilizate în spații peisagere, grădini naturale și zone de contemplare;
- Sisteme de irigații inteligente pentru spațiile verzi montane și zonele de belvedere;
- Sisteme de supraveghere și siguranță pentru traseele panoramice și zonele de observare;
- Platforme panoramice integrate – structuri ușoare, din lemn, metal sau materiale naturale, orientate spre oraș și peisajul montan;
- Trasee turistice montane și coridoare ecologice

Delimitarea zonelor de regenerare urbană a fost realizată pe baza limitelor cadastrale, dar și prin integrarea arealelor învecinate cu care fiecare zonă dezvoltă relații ecologice, peisagistice, funcționale și de mobilitate, astfel încât sistemul celor cinci zone – **ZRU#1, ZRU#2, ZRU#3, ZRU#4 și ZRU#5** – să funcționeze ca un ansamblu coerent, conectat și complementar. În acest sens, delimitarea nu urmărește doar conturul fizic al terenurilor, ci și logica teritorială stabilită prin Strategia de Dezvoltare Teritorială și ghidurile de finanțare ale ADR Nord-Est, care impun crearea unor conexiuni între zonele centrale, sportive, memoriale, naturale și peisagere ale orașului. **ZRU#1**, situată în coridorul urban central, este delimitată astfel încât să includă nu doar monumentele istorice și spațiile publice majore, ci și traseele de mobilitate și vizibilitate care o conectează cu **ZRU#2** (zona stadionului), **ZRU#3** (Parcul Balnear), **ZRU#4** (Platoul de Est) și **ZRU#5** (Platoul Superior). **ZRU#2** este definită prin relațiile funcționale cu infrastructura sportivă și cu coridoarele verzi care o leagă de centrul orașului, de zona memorială din sud și de zona panoramică montană din nord-vest. **ZRU#3** este delimitată pentru a integra atât Parcul Balnear, cât și spațiile verzi și traseele pietonale care o conectează cu zona sportivă, cu platoul natural din sud-est și cu platoul panoramic superior. **ZRU#4**, situată pe Platoul de Est, este delimitată astfel încât să includă liziera pădurii, coridoarele ecologice și traseele turistice care o conectează cu restul orașului, precum și legăturile naturale cu Platoul Superior. **ZRU#5 – Platoul Superior** este delimitată pentru a include zona panoramică montană, platformele de observare, traseele peisagere și coridoarele ecologice care o conectează vizual și funcțional cu ZRU#1 (prin axele de vizibilitate către Mănăstirea Solca), cu ZRU#3 (prin peisajul memorial), și cu ZRU#4 (prin sistemul natural extins).

Lista de proiecte asociată acestor zone nu este una limitativă, ci are rolul de a oferi o perspectivă asupra vocației fiecărei zone de regenerare urbană, ilustrând tipurile de intervenții posibile și direcțiile de dezvoltare compatibile cu specificul fiecărui areal. Proiectele identificate – fie extrase din SDT orașul Solca, fie eligibile conform ghidurilor ADR Nord-Est, fie derivate din activitățile prevăzute de OUG nr. 183/2022 – reprezintă doar un eșantion orientativ al potențialului de transformare urbană, fără a limita capacitatea orașului de a propune, adapta sau extinde intervențiile în funcție de evoluția nevoilor comunității.

5. Regenerarea urbană în Solca

Procesul de regenerare urbană în orașul Solca se înscrie într-un cadru strategic complex, definit de obiectivele Strategiei de Dezvoltare Teritorială (SDT), de direcțiile Planului de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), de cerințele OUG nr. 183/2022 privind regenerarea urbană și de orientările programelor de finanțare gestionate de ADR Nord-Est. În acest context, dezvoltarea sustenabilă a orașului nu poate fi concepută ca o succesiune de intervenții izolate, ci ca un proces coerent, integrat, fundamentat pe o viziune comună și pe un set de aspirații conceptuale care ghidează proiectarea, implementarea și monitorizarea intervențiilor în cele cinci zone de regenerare urbană: **ZRU#1 – coridorul urban central, ZRU#2 – zona stadionului, ZRU#3 – Parcul Balnear, ZRU#4 – Platoul de Est și ZRU#5 – Platoul Superior**.

ZRU#5 completează sistemul de regenerare urbană prin introducerea unei **dimensiuni peisagere panoramice**, situată pe platoul superior al orașului, cu perspective descendente asupra Mănăstirii Solca, văii râului Solca și peisajului montan. Această zonă adaugă sistemului urban o componentă strategică orientată spre **observare, agrement, turism peisager și conectivitate ecologică**, consolidând

relațiile dintre zonele naturale, culturale și recreative ale orașului. În cadrul modelului urban contemporan, ZRU#5 funcționează ca pol peisager superior, complementar ZRU#4 și integrat în rețeaua de coridoare ecologice, trasee tematice și spații publice naturale care definesc structura urbană extinsă a orașului Solca.

Pentru realizarea unor dezvoltări sustenabile sunt necesare o serie de inițiative organizate sub formă de aspirații conceptuale ale procesului de proiectare, care definesc modul în care orașul Solca își poate valorifica resursele, patrimoniul, peisajul natural și potențialul socio-economic. Aceste aspirații nu sunt simple intenții, ci principii directoare care structurează intervențiile în toate zonele de regenerare urbană și care permit orașului să se reinventeze în raport cu provocările contemporane și cu oportunitățile de finanțare disponibile.

1. Crearea vecinătăților cu incluziune și mixare socială
Regenerarea urbană nu poate fi concepută fără o abordare integrată a incluziunii sociale. Crearea vecinătăților incluzive presupune dezvoltarea unor spații urbane care să permită coexistența diverselor categorii sociale, economice și demografice, într-un cadru urban care favorizează interacțiunea, coeziunea și participarea comunitară.

În **ZRU#1**, acest principiu se materializează prin revitalizarea spațiilor publice centrale, prin crearea de zone pietonale accesibile, prin modernizarea infrastructurii culturale și prin punerea în valoare a monumentelor istorice, care devin repere identitare ale comunității.

În **ZRU#2**, mixarea socială este facilitată prin infrastructuri sportive și recreative care atrag atât tineri, cât și familii, persoane vârstnice sau vizitatori, generând un cadru comunitar activ și accesibil.

În **ZRU#3**, Parcul Balnear devine un spațiu de întâlnire intergenerațională, în care memoria colectivă este integrată în activități comunitare, iar spațiile verzi oferă un cadru de relaxare, dialog și incluziune.

În **ZRU#4**, mixarea socială este generată de activitățile de agrement, turism și sport în aer liber, care atrag atât locuitori, cât și vizitatori din afara orașului, consolidând rolul zonei ca spațiu natural deschis și accesibil tuturor.

În ZRU#5 – Platoul Superior, incluziunea socială se manifestă prin crearea unor spații panoramice și peisagere accesibile, care permit interacțiunea comunitară într-un cadru natural montan. Platformele de observare, traseele tematice, zonele de relaxare și spațiile de contemplare devin locuri de întâlnire pentru diverse grupuri sociale – familii, tineri, vârstnici, turiști – oferind un mediu deschis, sigur și atractiv. Prin perspectiva sa descendentă asupra orașului și prin accesibilitatea traseelor montane, ZRU#5 contribuie la democratizarea accesului la natură și peisaj, integrând dimensiunea peisageră în procesul de incluziune socială.

Astfel, crearea vecinătăților incluzive nu este doar un obiectiv social, ci un mecanism urbanistic care permite orașului Solca să își consolideze identitatea comunitară și să își extindă capacitatea de integrare a diverselor grupuri sociale în spațiul urban regenerat.

2. Asigurarea serviciilor locale și facilităților ce satisfac o gamă largă de nevoi

Un oraș sustenabil este un oraș care oferă servicii locale accesibile, diversificate și adaptate nevoilor comunității. În **ZRU#1**, serviciile locale includ infrastructuri culturale, turistice, comerciale și instituționale, care trebuie modernizate și integrate în rețeaua urbană pentru a consolida rolul central al orașului.

În **ZRU#2**, serviciile locale sunt orientate spre sport, recreere, sănătate și activități comunitare, iar infrastructura trebuie să includă baze sportive, zone de fitness, spații de odihnă și facilități pentru evenimente, generând un cadru activ și accesibil pentru toate categoriile sociale.

În **ZRU#3**, serviciile locale sunt legate de activități memoriale, culturale și peisagistice, iar infrastructura trebuie să includă spații pentru ceremonii, alei pietonale, zone de contemplare și spații verzi, care susțin atât memoria colectivă, cât și interacțiunea comunitară.

În **ZRU#4**, serviciile locale sunt orientate spre turism, agrement și activități în aer liber, iar infrastructura trebuie să includă trasee turistice, zone de picnic, platforme panoramice și facilități pentru sporturi în natură, valorificând caracterul natural extins al platoului estic.

În ZRU#5 – Platoul Superior, serviciile locale sunt orientate spre turism peisager, observare panoramică, recreere montană și activități comunitare desfășurate într-un cadru natural înalt. Infrastructura necesară include platforme de belvedere, trasee tematice de observare, zone de relaxare, spații de interpretare peisageră și facilități pentru accesibilitate montană. Prin perspectiva descendentă asupra orașului, Mănăstirii Solca și peisajului natural, ZRU#5 oferă servicii locale care democratizează accesul la natură și peisaj, contribuind la atractivitatea turistică și la calitatea vieții comunității.

3. Asigurarea serviciilor de transport public de calitate

Mobilitatea urbană durabilă este un element central al regenerării urbane. În **ZRU#1**, transportul public trebuie modernizat pentru a asigura accesibilitatea către monumentele istorice, spațiile publice centrale și zonele comerciale, consolidând rolul coridorului urban central ca nod de conectivitate.

În **ZRU#2**, transportul public trebuie să faciliteze accesul către stadion și către infrastructurile sportive, în special în contextul evenimentelor comunitare, asigurând fluxuri eficiente și accesibilitate pentru toate categoriile sociale.

În **ZRU#3**, transportul public trebuie să asigure accesul către Parcul Balnear, în special pentru persoanele vârstnice sau cu mobilitate redusă, astfel încât zona memorială și peisageră să rămână accesibilă și incluzivă.

În **ZRU#4**, transportul public trebuie să faciliteze accesul către Platoul de Est, în contextul activităților turistice și de agrement, conectând zona naturală extinsă cu restul orașului și cu traseele turistice regionale.

În ZRU#5 – Platoul Superior, transportul public trebuie să asigure accesibilitatea către zona panoramică montană, platformele de observare și traseele peisagere. Accesul către Platoul Superior este esențial pentru democratizarea experiențelor panoramice, pentru conectarea comunității cu peisajul natural și pentru integrarea zonei în rețeaua de mobilitate ușoară a orașului. Serviciile de transport trebuie să includă rute dedicate,

stații adaptate terenului montan și soluții de micro-mobilitate care facilitează accesul către punctele de belvedere și traseele tematice.

Serviciile de transport public de calitate sunt esențiale pentru conectarea celor cinci zone de regenerare urbană și pentru crearea unui sistem urban coerent, în care mobilitatea durabilă devine principalul vector de dezvoltare, accesibilitate și atractivitate turistică.

4. Asigurarea managementului și strategiilor de menținere pe termen lung

Regenerarea urbană nu este un proces punctual, ci un mecanism administrativ care trebuie gestionat pe termen lung. În acest sens, autoritatea locală – Primăria orașului Solca – are rolul principal în coordonarea, monitorizarea și evaluarea intervențiilor în cele cinci zone de regenerare urbană. Managementul pe termen lung presupune elaborarea unor strategii integrate, care să includă planuri de întreținere, programe de monitorizare, mecanisme de finanțare și proceduri de evaluare a impactului.

În **ZRU#1**, managementul pe termen lung trebuie să includă protecția monumentelor istorice, întreținerea spațiilor publice și monitorizarea mobilității urbane, asigurând continuitatea funcțiunilor culturale și turistice ale coridorului central.

În **ZRU#2**, managementul trebuie să includă întreținerea infrastructurilor sportive, organizarea evenimentelor comunitare și monitorizarea utilizării spațiilor recreative, pentru a menține zona ca pol activ al comunității.

În **ZRU#3**, managementul trebuie să includă întreținerea spațiilor memoriale, protecția peisajului și monitorizarea activităților culturale, astfel încât Parcul Balnear să rămână un spațiu de identitate și întâlnire intergenerațională.

În **ZRU#4**, managementul trebuie să includă întreținerea traseelor turistice, protecția pădurilor și monitorizarea activităților de agrement, menținând caracterul natural extins al Platoului de Est și atractivitatea sa turistică.

În ZRU#5 – Platoul Superior, managementul pe termen lung trebuie să includă întreținerea platformelor panoramice, monitorizarea siguranței traseelor montane, protecția peisajului natural și gestionarea accesului către zonele de observare. Datorită poziției sale dominante și a vizibilităților majore către oraș și peisajul montan, ZRU#5 necesită strategii specifice de conservare peisageră, control al eroziunii, întreținere a infrastructurii ușoare și monitorizare a fluxurilor turistice, pentru a asigura sustenabilitatea experiențelor panoramice și accesibilitatea comunitară.

Managementul pe termen lung al celor cinci zone este esențial pentru crearea unui sistem urban coerent, în care regenerarea urbană devine un proces continuu, sustenabil și orientat spre calitatea vieții și atractivitatea orașului Solca.

5. Implicarea comunităților locale

Implicarea comunităților locale este esențială pentru succesul regenerării urbane. Comunitatea trebuie implicată în toate etapele procesului: planificare, proiectare, implementare și monitorizare.

În **ZRU#1**, comunitatea poate contribui la protejarea patrimoniului cultural și la revitalizarea spațiilor publice, participând la activități de consultare, voluntariat și promovare a identității urbane.

În **ZRU#2**, comunitatea poate contribui la organizarea activităților sportive și recreative, la gestionarea evenimentelor locale și la animarea spațiilor publice dedicate sportului și mișcării.

În **ZRU#3**, comunitatea poate contribui la organizarea evenimentelor memoriale și culturale, la activități de interpretare a patrimoniului și la întreținerea spațiilor verzi și peisagere ale Parcului Balnear.
În **ZRU#4**, comunitatea poate contribui la protejarea peisajului natural, la dezvoltarea activităților turistice și de agrement, precum și la monitorizarea traseelor și a coridoarelor ecologice din Platoul de Est.

În ZRU#5 – Platoul Superior, comunitatea poate contribui la activarea și protejarea spațiilor panoramice, la organizarea de activități de observare, educație peisageră și turism montan ușor. Platformele de belvedere, traseele tematice și zonele de relaxare pot deveni locuri de întâlnire comunitară, unde locuitorii, tinerii, familiile și vizitatorii participă la evenimente, activități de voluntariat, programe de interpretare a peisajului și acțiuni de conservare a mediului natural. Implicarea comunității în ZRU#5 contribuie la democratizarea accesului la natură și la consolidarea identității vizuale a orașului.

În contextul procesului de regenerare urbană, Primăria Orașului Solca a publicat, prin anunțul oficial înregistrat și difuzat public în anul 2026, lansarea proiectului „Proiect integrat de valorificare turistică a Mănăstirii Solca prin consolidare/restaurare și conservare a acesteia și de regenerare a spațiilor urbane din zona locuințelor colective prin circulații pietonale, spații verzi amenajate, locuri de joacă pentru copii, piste de biciclete", cod SMIS 349641, finanțat prin Programul Regional Nord-Est 2021–2027, Prioritatea P7 – O regiune mai atractivă. Anunțul subliniază caracterul integrat al intervențiilor, care combină restaurarea patrimoniului cultural cu regenerarea spațiilor urbane, mobilitate durabilă și infrastructură verde, confirmând direcțiile strategice ale orașului și consolidând cadrul de finanțare pentru proiectele aferente zonelor de regenerare urbană ZRU#1–ZRU#5. Prin acest demers, administrația locală reafirmă angajamentul de a valorifica patrimoniul Mănăstirii Solca și de a moderniza zonele urbane adiacente, contribuind la creșterea atractivității turistice și la îmbunătățirea calității vieții comunității.

Implicarea comunității nu este doar un principiu democratic, ci un mecanism urbanistic care permite orașului Solca să își consolideze identitatea și să își extindă capacitatea de adaptare la schimbările sociale, economice și ecologice.

6. Rolul administrației locale și mecanisme instituționale

În acest context, rolul principal îl are Autoritatea locală – Primăria orașului Solca, respectiv capacitatea administrativă care trebuie să gestioneze corect și eficient timpul, resursele umane și financiare în atingerea obiectivelor stabilite prin SDT și PMUD. Conform Codului Administrativ, autoritățile locale trebuie să inițieze un set de proceduri și acțiuni pentru zonele de regenerare urbană, iar persoanele cheie vizate de această metodologie sunt: arhitectul șef, directorul de investiții, societățile comerciale de proiectare și entitățile publice sau private implicate în avizare și monitorizare.

Arhitectul șef are rolul de a iniția documentațiile de urbanism (PUG, PUZ, PUD) și de a coordona procesul de proiectare. Directorul de investiții are rolul de a coordona proiectele strategice și de a asigura finanțarea acestora. Societățile comerciale de proiectare au rolul de a elabora documentațiile tehnice și de a asigura calitatea intervențiilor. Entitățile publice și private au rolul de a aviza și monitoriza intervențiile, pentru a asigura conformitatea acestora cu reglementările urbanistice și cu obiectivele strategice.

În **ZRU#1**, administrația locală trebuie să gestioneze intervențiile asupra patrimoniului construit, spațiilor publice centrale și mobilității urbane. În **ZRU#2**, rolul instituțional vizează coordonarea infrastructurilor sportive, a evenimentelor comunitare și a spațiilor recreative. În **ZRU#3**, administrația trebuie să asigure protecția peisajului memorial, întreținerea Parcului Balnear și monitorizarea activităților culturale. În **ZRU#4**, mecanismele instituționale se concentrează pe gestionarea traseelor turistice, protecția pădurilor și monitorizarea activităților de agrement.

În ZRU#5 – Platoul Superior, administrația locală are responsabilitatea de a gestiona infrastructurile panoramice și peisagere, de a monitoriza siguranța traseelor montane, de a proteja vizibilitățile majore și de a coordona intervențiile de conservare peisageră. Această zonă necesită mecanisme instituționale specifice, având în vedere caracterul său natural înalt, expus și strategic pentru identitatea vizuală a orașului. Primăria trebuie să asigure întreținerea platformelor de belvedere, controlul accesului, gestionarea fluxurilor turistice și implementarea unor programe de monitorizare a mediului natural, integrând ZRU#5 în sistemul extins de regenerare urbană.

7. **Riscuri și mecanisme de prevenire**

În cadrul acestui mecanism, actorii relevanți trebuie să aibă în vedere riscurile care pot duce la întârzieri în implementarea proiectelor sau la pierderea surselor de finanțare. Riscurile includ: întârzieri în elaborarea documentațiilor, neconformitatea proiectelor cu cerințele finanțatorilor, lipsa coordonării între departamente, insuficiența resurselor umane, lipsa implicării comunității și schimbările politice.

Pentru prevenirea acestor riscuri, se propune constituirea unui grup de lucru care are rolul de a conștientiza faptul că orice proces de regenerare urbană trebuie ancorat în realitățile actuale și viitoare. Orizontul de timp la care orice intervenție trebuie să se raporteze nu este doar cel pe termen scurt (4–5 ani), ci pe termen mediu și lung (25 de ani), astfel încât deziderateleor sociale și ecologice să fie realizate.

8. **Regenerarea urbană ca mecanism administrativ pe termen lung**

Regenerarea urbană este un mecanism administrativ necesar pentru a se asigura că obiectivul regenerării urbane rămâne o prioritate politică pe o perioadă de 25 de ani. Astfel, sunt necesare: elaborarea unui „caiet de parcurs” integrat, care să răspundă cerințelor de politică economică, socială și de mediu, și elaborarea unui raport anual privind regenerarea urbană, pentru a evalua progresul față de indicatorii cheie stabiliți prin SDT și PMUD.

Caietul de parcurs trebuie să includă: obiectivele strategice, planurile de acțiune, mecanismele de finanțare, procedurile de monitorizare, indicatorii de performanță și mecanismele de evaluare. Raportul anual trebuie să includă: progresul intervențiilor, impactul asupra comunității, impactul asupra mediului, impactul asupra mobilității urbane și recomandările pentru îmbunătățirea procesului.

5.1 Proiectele de regenerare urbană

Din lista scurtă de proiecte, stabilite prin SDT și PMUD, după localizarea acestora, în conformitate cu prevederile art. 5 alin (1) din OUG nr. 183/2022, s-a stabilit funcția și funcțiunea acestora astfel încât să fie sublinitate și evidențiate doar acele proiecte care vizează operațiunile de regenerare urbană.

Tabelul nr. 5 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#1**

Cod proiect	Denumirea proiectului
P.2	Infrastructură de orientare și informare turistică în orașul Solca
P.3	Dezvoltarea rețelei de turism ecumenic
P.4	Digitalizarea locațiilor turistice (Digitalizare Solca)
P.5	Consolidarea/Restaurarea și Conservarea Mănăstirii Solca
P.10	Dezvoltarea infrastructurii velo, a infrastructurii pietonale și amenajarea/regenerarea spațiilor verzi
P.12	Montarea de indicatoare rutiere în zonele sensibile
P.13	Reforma politicii de parcare și amenajarea spațiilor de parcare în zona centrală
P.23	Creare și dezvoltarea de spații pentru activități extrașcolare
P.35	
P.43	Regenerarea spațiilor urbane din zona blocurilor

Tabelul nr. 6 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#2**

Cod proiect	Denumirea proiectului
P.1	Crearea de baze sportive *(proiectul-pivot din SDT, nucleul regenerării ZRU#2)*
P.2	Amenajarea unui Parc Sportiv Multifuncțional în jurul stadionului *(teren multisport, fitness outdoor, pistă alergare)*
P.3	Dezvoltarea infrastructurii velo și pietonale Stadion–Parcul Balnear *(coridor verde sudic)*
P.4	Amenajarea spațiilor de recreere și odihnă în zona stadionului *(pergole, bănci, zone de relaxare)*
P.5	Sistem de iluminat public inteligent și supraveghere pentru zona sportivă *(siguranță, nocturnă LED, CCTV)*

Lista scurtă de proiecte pentru ZRU#2 este construită pornind de la proiectul strategic din SDT – „Crearea de baze sportive" – și reflectă vocația sportiv-recreativă a zonei, precum și potențialul acesteia de a deveni un pol urban activ, conectat la traseele pietonale și velo din partea sudică a orașului.
Cele cinci proiecte selectate sunt complementare, realiste, eligibile pentru finanțare și perfect adaptate specificului zonei:

- Crearea de baze sportive este proiectul-pivot, care activează funcțiunea sportivă și comunitară.

- Parcul sportiv multifuncțional extinde utilizarea zonei și o transformă într-un spațiu recreativ modern.
- Coridorul velo și pietonal Stadion–Parcul Balnear conectează ZRU#2 cu ZRU#3, consolidând mobilitatea durabilă.
- Spațiile de recreere creează zone de odihnă și socializare, necesare pentru utilizarea cotidiană.
- Iluminatul inteligent și supravegherea asigură siguranța, funcționalitatea nocturnă și compatibilitatea cu standardele ADR Nord-Est.

Lista nu este limitativă, ci reprezintă o selecție strategică, care oferă o imagine clară asupra vocației zonei de regenerare urbană ZRU#2 și asupra capacității orașului Solca de a se reinventa prin infrastructuri sportive, recreative și comunitare moderne.

Tabelul nr. 7 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#3**

Cod proiect	Denumirea proiectului
P.1	Reabilitarea și modernizarea Parcului Balnear – parc memorial și peisager *(proiect-pivot pentru ZRU#3)*
P.2	Amenajarea Coridorului Memorial Solca–Cacica *(traseu pietonal/velo cu rol cultural și turistic)*
P.3	Amenajări peisagistice extinse – pădure urbană, grădini memoriale, zone de contemplare
P.4	Sistem de iluminat public eficient energetic și supraveghere inteligentă în Parcul Balnear
P.5	Centru de interpretare culturală și memorială dedicat istoriei locale *(spațiu educațional și turistic)*

Lista scurtă de proiecte pentru ZRU#3 reflectă vocația memorial-peisageră a zonei și rolul său strategic în structura urbană a orașului Solca. Parcul Balnear este un spațiu identitar, situat în partea de sud a orașului, la contactul cu peisajul natural și cu traseele turistice care duc spre Cacica. Proiectele selectate sunt complementare, realiste și eligibile pentru finanțare, fiind adaptate specificului zonei și obiectivelor din SDT Solca. Proiectul-pivot este reabilitarea și modernizarea Parcului Balnear, care activează funcțiunea memorială și peisageră a zonei. Coridorul Memorial Solca–Cacica conectează parcul cu traseele turistice regionale, consolidând rolul cultural al zonei. Amenajările peisagistice extinse transformă parcul într-un spațiu urban de calitate, cu pădure urbană, grădini memoriale și zone de contemplare. Iluminatul public inteligent și supravegherea asigură siguranța și accesibilitatea, în acord cu standardele ADR Nord-Est. Centrul de interpretare culturală și memorială devine un spațiu educațional și turistic, care valorifică istoria locală și identitatea comunității. Lista nu este limitativă, ci reprezintă o selecție strategică care oferă o imagine clară asupra vocației ZRU#3 și asupra capacității orașului Solca de a se reinventa prin spații memoriale, peisagere și culturale moderne.

Tabelul nr. 8 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#4**

Cod proiect	Denumirea proiectului
P.1	Centru de Agrement cu Aqua Park – Platoul de Est *(proiect-pivot, nucleul regenerării ZRU#4)*
P.2	Regenerarea spațiilor urbane din zona locuințelor colective – circulații pietonale, spații verzi, locuri de joacă

P.3	Amenajarea traseelor velo și pietonale pe Platoul de Est – coridor verde Solca–Poieni Solca
P.4	Amenajarea unui Parc Natural de Agrement – zone de picnic, platforme panoramice, trasee forestiere
P.5	Iluminat public solar și supraveghere inteligentă pentru zona naturală și traseele turistice

Lista scurtă de proiecte pentru ZRU#4 – Platoul de Est – reflectă vocația natural-turistică a zonei și rolul său strategic în dezvoltarea orașului Solca ca destinație de agrement, sănătate și turism. Proiectul integrat din SDT, care prevede înființarea unui Centru de Agrement cu Aqua Park și regenerarea spațiilor urbane din zona locuințelor colective, este proiectul-pivot al zonei și definește direcția principală de dezvoltare.
Centru de Agrement cu Aqua Park devine motorul transformării zonei, atrăgând atât locuitori, cât și vizitatori, și generând activități recreative, sportive și turistice. Regenerarea spațiilor urbane din zona locuințelor colective creează un cadru urban modern, accesibil și prietenos, cu circulații pietonale, spații verzi amenajate, locuri de joacă și zone de socializare. Traseele velo și pietonale conectează Platoul de Est cu restul orașului și cu comuna Poieni Solca, consolidând mobilitatea durabilă și infrastructura verde. Parcul Natural de Agrement valorifică peisajul natural, aerul curat al pădurilor de conifere și potențialul turistic al zonei. Iluminatul public solar și supravegherea inteligentă asigură siguranța, accesibilitatea și funcționalitatea nocturnă a zonei, în acord cu standardele ADR Nord-Est. Lista nu este limitativă, ci reprezintă o selecție strategică care oferă o imagine clară asupra vocației ZRU#4 și asupra capacității orașului Solca de a se reinventa prin infrastructuri naturale, turistice și recreative moderne, în acord cu SDT, PMUD și OUG nr. 183/2022.

Tabelul nr. 9 – Lista proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#5**

Cod proiect	**Denumirea proiectului**
P.1	Platforme panoramice și puncte de belvedere – Platoul Superior (proiect pivot, nucleul regenerării ZRU#5)
P.2	Amenajarea traseelor tematice de observare și interpretare peisageră – vizibilități către Mănăstirea Solca și valea Solcii
P.3	Coridor Panoramic Superior – trasee montane ușoare, zone de relaxare, spații de contemplare
P.4	Amenajarea unei zone naturale montane – biodiversitate, perdele naturale, grădini peisagere
P.5	Iluminat public solar și supraveghere inteligentă pentru platformele panoramice și traseele montane

Lista scurtă de proiecte pentru **ZRU#5 – Platoul Superior** reflectă vocația peisager-panoramică a zonei și rolul său strategic în consolidarea identității vizuale a orașului Solca. Proiectul pivot al zonei – **Platformele panoramice și punctele de belvedere** – reprezintă nucleul regenerării ZRU#5, oferind comunității și vizitatorilor acces la perspective descendente asupra orașului, Mănăstirii Solca și peisajului natural montan.

Traseele tematice de observare și interpretare peisageră valorifică relațiile vizuale majore ale platoului, integrând elemente de educație peisageră și turism contemplativ. **Coridorul Panoramic Superior** creează o rețea coerentă de trasee

montane ușoare, zone de relaxare și spații de contemplare, conectând Platoul Superior cu ZRU#3 și ZRU#4 și consolidând mobilitatea ușoară în zona naturală extinsă.

Zona naturală montană propusă pentru ZRU#5 contribuie la protejarea biodiversității, la crearea unor perdele naturale și la amenajarea unor grădini peisagere care întăresc caracterul natural al platoului. **Iluminatul public solar și supravegherea inteligentă** asigură siguranța, accesibilitatea și funcționalitatea nocturnă a traseelor și platformelor panoramice, în acord cu standardele ADR Nord-Est și cu principiile mobilității durabile.

Funcția

Funcția spațiului urban a evoluat constant, reflectând transformările sociale, culturale și economice ale comunităților. De-a lungul istoriei, spațiul urban a fost piață, loc de întâlnire, scenă teatrală, spațiu ceremonial, loc de protest, cadru pentru revoluții, răscoale, încoronări, sărbători sau tragedii. Indiferent de interpretările romantice sau critice, spațiul urban a reprezentat întotdeauna fundalul esențial al vieții colective. În ultimele decenii, schimbările climatice, presiunile demografice, transformările economice și noile tipare de mobilitate au evidențiat limitele modelelor urbanistice tradiționale, sugerând că amenajările și reglementările existente trebuie regândite pentru a deveni sustenabile, reziliente și adaptate realităților contemporane.

În contextul orașului Solca, funcția spațiului urban capătă o relevanță particulară, deoarece cele cinci zone de regenerare urbană – **ZRU#1 (coridorul urban central), ZRU#2 (zona stadionului), ZRU#3 (Parcul Balnear), ZRU#4 (Platoul de Est) și ZRU#5 (Platoul Superior)** – reprezintă cinci expresii distincte ale modului în care spațiul urban poate fi reinterpretat, reconfigurat și reinventat. Fiecare zonă are o vocație specifică: **ZRU#1 exprimă funcția cultural-istorică și identitară; ZRU#2 exprimă funcția sportiv-recreativă și comunitară; ZRU#3 exprimă funcția memorial-peisageră; ZRU#4 exprimă funcția natural-turistică și de agrement; iar ZRU#5 exprimă funcția panoramic-peisageră și de observare**, consolidând identitatea vizuală a orașului și relația sa cu peisajul montan. Împreună, aceste zone demonstrează că funcția spațiului urban nu este statică, ci se adaptează permanent la nevoile comunității, la resursele disponibile și la oportunitățile de dezvoltare.

Această lucrare oferă o perspectivă asupra modurilor în care funcția stabilește locul și rolul fiecărui proiect de regenerare urbană, în raport cu vocația fiecărei zone. În **ZRU#1**, funcția spațiului urban este de a proteja și valorifica patrimoniul construit, de a crea spații publice accesibile și de a consolida identitatea culturală a orașului. În **ZRU#2**, funcția este de a activa comunitatea prin sport, recreere și evenimente, transformând zona într-un pol urban dinamic. În **ZRU#3**, funcția este de a conserva memoria colectivă și de a crea spații de contemplare, într-un cadru natural și peisager. În **ZRU#4**, funcția este de a valorifica peisajul natural, aerul curat și resursele turistice, transformând platoul într-un spațiu de agrement, sănătate și turism.

În ZRU#5, funcția spațiului urban este de a oferi acces la peisajul panoramic, de a crea platforme de observare, trasee tematice și spații de interpretare peisageră, consolidând relațiile vizuale majore ale orașului și democratizând accesul comunității la natură și perspectivă. ZRU#5 devine astfel polul peisager superior al Solcăi, un spațiu de contemplare, educație peisageră, turism montan ușor și identitate vizuală.

În același timp, se subliniază modul în care responsabilitatea administrativă și puterea decizională se adaptează pe măsură ce funcționarea spațiului urban se modifică. Regenerarea urbană nu presupune abandonarea funcțiilor tradiționale în favoarea unor funcțiuni alternative, ci recunoașterea, valorificarea și reinventarea caracteristicilor existente. Fiecare zonă trebuie să își păstreze identitatea, dar să o transforme într-un mod inovator, sustenabil și compatibil cu obiectivele SDT și PMUD. Astfel, funcția spațiului urban devine un instrument de reinventare a orașului Solca. **ZRU#1** își reinventează funcția culturală prin digitalizare, mobilitate durabilă și revitalizarea spațiilor publice. **ZRU#2** își reinventează funcția sportivă prin modernizarea stadionului, crearea unui parc sportiv multifuncțional și dezvoltarea infrastructurii velo. **ZRU#3** își reinventează funcția memorială prin amenajări peisagistice, coridoare memoriale și spații de interpretare culturală. **ZRU#4** își reinventează funcția natural-turistică prin dezvoltarea Aqua Park-ului, amenajarea traseelor turistice și crearea unui parc natural de agrement.

Funcțiunea

Funcțiunea urbană reprezintă fundamentul oricărei intervenții de regenerare urbană, deoarece determină modul în care spațiul este utilizat, perceput și valorificat în timp. În orașul Solca, proiectele de regenerare urbană identificate atât în plan orizontal, cât și în plan vertical, sunt localizate în teritoriu acolo unde reglementările urbanistice permit implementarea acestora și unde vocația funcțională a fiecărei zone susține tipul de intervenție propus. Cele cinci zone de regenerare urbană – **ZRU#1 (coridorul urban central), ZRU#2 (zona stadionului), ZRU#3 (Parcul Balnear), ZRU#4 (Platoul de Est) și ZRU#5 (Platoul Superior)** – reprezintă cinci expresii distincte ale funcțiunii urbane, fiecare cu propriile caracteristici, constrângeri și oportunități.

În cazul acestor zone, așa cum s-a menționat anterior, este necesară inițierea, elaborarea și aprobarea unor documentații de urbanism de tip P.U.Z. sau P.U.D., după caz, pentru a permite implementarea proiectelor de regenerare urbană. Conform Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, aceste documentații suprascriu reglementări urbanistice noi peste cele existente în cadrul zonelor funcționale, determinând funcțiunea dominantă existentă și viitoare – fie că este vorba despre zona de locuit, zona activităților industriale, zona spațiilor verzi, zona turistică sau zona de agrement. Zonificarea funcțională este, în acest sens, acțiunea de împărțire a teritoriului în zone cu funcțiuni specifice, care permit o dezvoltare coerentă, sustenabilă și adaptată nevoilor comunității.

Astfel, proiectele de regenerare urbană au funcție și trebuie să corespundă funcțiunilor reglementate urbanistic. În **ZRU#1**, funcțiunea dominantă este cultural-istorică și urban-centrală, ceea ce permite proiecte de revitalizare a spațiilor publice, digitalizare, mobilitate durabilă și punere în valoare a monumentelor istorice. În **ZRU#2**, funcțiunea dominantă este sportiv-recreativă, ceea ce permite proiecte precum modernizarea stadionului, amenajarea parcului sportiv multifuncțional, dezvoltarea infrastructurii velo și crearea de spații comunitare. În **ZRU#3**, funcțiunea dominantă este memorial-peisageră, ceea ce permite proiecte de reabilitare a Parcului Balnear, amenajări peisagistice, coridoare memoriale și spații de interpretare culturală. În **ZRU#4**, funcțiunea dominantă este natural-turistică și de agrement, ceea ce permite proiecte precum dezvoltarea Centrului de Agrement cu Aqua Park, amenajarea traseelor turistice, regenerarea spațiilor verzi și crearea unui parc natural de agrement. **În ZRU#5, funcțiunea dominantă este panoramic-peisageră și de observare**, ceea ce permite proiecte precum amenajarea platformelor de belvedere, dezvoltarea

traseelor tematice de observare, crearea coridorului panoramic superior, protejarea vizibilităților majore și valorificarea peisajului montan ca resursă identitară și turistică. Chiar dacă unele proiecte nu „deservesc" în totalitate zona de regenerare urbană în care sunt localizate, ele pot contribui și sprijini implementarea proiectelor din ZRU#1 sau din celelalte zone, prin crearea de conexiuni funcționale, ecologice, peisagere sau de mobilitate. De exemplu, traseele velo din ZRU#2 pot conecta zona sportivă cu centrul istoric din ZRU#1; coridorul memorial din ZRU#3 poate conecta Parcul Balnear cu traseele turistice din ZRU#4; iar infrastructura digitală din ZRU#1 poate deservi și zonele naturale sau recreative din ZRU#2–ZRU#4. **În același mod, traseele panoramice din ZRU#5 pot conecta Platoul Superior cu Parcul Balnear (ZRU#3) și cu Platoul de Est (ZRU#4), generând un sistem coerent de mobilitate ușoară și de relații peisagere între zonele naturale ale orașului.**

În acest sens, funcțiunea nu este un criteriu restrictiv, ci un instrument de integrare urbană. Proiectele de regenerare urbană trebuie să respecte funcțiunile reglementate urbanistic, dar pot genera efecte pozitive în întregul oraș, contribuind la crearea unui sistem coerent de relații spațial-funcționale între cele cinci zone. Funcțiunea devine astfel un mecanism de articulare a intervențiilor, un criteriu de compatibilitate și un instrument de reinventare a orașului Solca, în acord cu obiectivele SDT și PMUD.

Tabelul nr. 10 – Proiecte „suport", din SDT, după funcție

Cod proiect	Denumirea proiectului	Funcția principală
P.7	Împrejmuirea cimitirului evreiesc	Protejarea patrimoniului cultural
P.8	Realizarea de trasee turistice către obiective turistice cu ghid turistic	Spații verzi & Turism
P.11	Sistem de monitorizare și management al traficului + centru de comandă	Mobilitate
P.14	Program multianual pentru reabilitarea străzilor și drumurilor	Mobilitate
P.15	Amenajare locuri de parcare și acces pentru persoane cu dizabilități	Mobilitate & Social
P.16	Intabularea ruinelor de pe raza localității	Administrativ & Patrimoniu
P.17	Reabilitarea podurilor și podețelor	Mobilitate
P.19	Reabilitare, modernizare, dotare unități de învățământ	Educație
P.20	Dezvoltarea învățământului profesional dual	Educație & Economic
P.22	Beneficii pentru personalul din învățământ	Educație
P.25	Proiecte de cooperare teritorială europeană	Administrativ & Economic
P.28	Reabilitarea locurilor de joacă	Spații verzi & Social
P.29	Mobilier stradal inteligent – digitalizare	Digitalizare
P.30	Centru rezidențial pentru vârstnici	Social
P.31	Serviciu de îngrijire la domiciliu	Social
P.32	Centru de zi pentru tineri	Social
P.33	Centru pentru victime ale violenței domestice	Social
P.34	Centru de zi pentru persoane cu dizabilități	Social
P.35	Sistem de supraveghere video în oraș	Siguranță & Digitalizare

P.36	Ecosistem digital inter-instituțional interoperabil	Digitalizare
P.41	Schema de minimis pentru investiții și locuri de muncă	Economic
P.42	Digitalizarea piețelor + platformă online	Digitalizare & Economic
P.44	Dezvoltarea cicloturismului – rute Pietrele Muierii	Spații verzi & Turism
P.45	Crearea unui brand local Solca	Economic & Turism
P.46	Modernizarea infrastructurii de colectare a deșeurilor	Administrativ & Mediu
P.47	Modernizarea gestionării deșeurilor publice	Administrativ & Mediu
P.48	Campanii de colectare selectivă și ecologizare	Mediu & Social
P.49	Extinderea rețelei de apă și canalizare	Administrativ & Mediu
P.50	Platformă industrială – înființare/construcție	Economic
P.52	Stații de încărcare pentru mașini electrice	Mobilitate & Mediu
P.53	Expertizare și consolidare clădiri cu risc seismic	Eficiență energetică & Siguranță
P.54	Eficiență energetică pentru clădiri rezidențiale	Eficiență energetică
P.55	Modernizarea/extinderea iluminatului public	Mobilitate & Siguranță
P.56	Reabilitarea canalelor deschise și a bălților pentru ape pluviale	Mediu & Administrativ
P.57	Reabilitare/modernizare sediu primărie – eficiență energetică	Administrativ & Eficiență energetică

Cele 35 de proiecte „suport" extrase din Strategia de Dezvoltare Teritorială a orașului Solca reprezintă infrastructura de bază necesară pentru implementarea reglementărilor urbanistice și pentru funcționarea coerentă a celor cinci zone de regenerare urbană. Aceste proiecte nu sunt proiecte de regenerare urbană în sine, ci proiecte care creează cadrul tehnic, administrativ, social, educațional și economic necesar pentru ca intervențiile din **ZRU#1, ZRU#2, ZRU#3, ZRU#4 și ZRU#5** să poată fi implementate, operate și menținute pe termen lung. Funcția acestor proiecte este transversală, ele deservind întregul oraș, chiar dacă nu pot fi localizate spațial în mod direct. De aceea, în cadrul Strategiei de Dezvoltare Spațială, aceste proiecte sunt considerate „proiecte soft", deoarece sprijină indirect regenerarea urbană prin: – modernizarea infrastructurii de mobilitate; – digitalizarea serviciilor publice; – creșterea eficienței energetice; – dezvoltarea serviciilor sociale; – îmbunătățirea infrastructurii educaționale; – consolidarea capacității administrative; – protejarea patrimoniului; – dezvoltarea economică și turistică.

Distribuția funcțională a proiectelor suport este următoarea: – 5 proiecte – Dezvoltare economică – 2 proiecte – Digitalizare – 4 proiecte – Educație – 4 proiecte – Eficiență energetică – 8 proiecte – Mobilitate – 5 proiecte – Sociale – 7 proiecte – Spații verzi și Turism

Această distribuție arată că domeniul „spații verzi și turism" este cel mai bine reprezentat, ceea ce confirmă vocația orașului Solca de a se reinventa ca destinație turistică emergentă, în corelare cu cele cinci zone de regenerare urbană: – **ZRU#1 – turism cultural și patrimoniu construit** – **ZRU#2 – turism sportiv și recreere** – **ZRU#3 – turism memorial și peisaj** – **ZRU#4 – turism natural și agrement** – **ZRU#5 – turism panoramic, peisaj montan și observare.**

Proiectele suport sunt esențiale pentru funcționarea acestui sistem, deoarece ele asigură: – infrastructura de bază (drumuri, poduri, iluminat, apă, canalizare), – infrastructura digitală (ecosistem interoperabil, mobilier inteligent), – infrastructura socială (centre de zi, servicii pentru vârstnici, servicii pentru persoane vulnerabile), – infrastructura educațională (unități de învățământ modernizate, învățământ dual), – infrastructura de mediu (gestionarea deșeurilor, colectare selectivă, ape pluviale), – infrastructura de mobilitate (stații electrice, management trafic, cicloturism).

În concluzie, proiectele suport nu sunt doar complementare, ci indispensabile pentru implementarea proiectelor de regenerare urbană din **ZRU#1-ZRU#5**. Ele creează cadrul tehnic, administrativ și funcțional care permite orașului Solca să își activeze potențialul turistic, socio-economic și urbanistic, consolidându-și capacitatea de a se reinventa și de a se dezvolta sustenabil.

Tabelul nr. 11 – Proiecte „suport", din SDT, după funcțiune

Cod proiect	Denumirea proiectului	Funcția principală
P.1	Crearea de baze sportive și amenajarea unor spații de odihnă și recreere	Spații verzi & Turism / Social
P.6	Construire și dotare casă mortuară + reabilitare cimitir	Social / Patrimoniu
P.9	Construire Teatru de Vară	Cultură / Turism
P.18	Reglementare urbanistică, lotizare și repartizare terenuri pentru locuințe	Urbanism / Dezvoltare spațială
P.21	Construire și dotare creșă	Social / Educație
P.24	Construire/dotare casă de cultură / centru de festivități	Cultură
P.26	Reabilitarea/modernizarea stadionului din orașul Solca	Spații verzi & Turism / Social
P.27	Înființare și dotare club sportiv	Social / Sport
P.37	Înființarea zonei de afaceri Solca	Dezvoltare economică
P.38	Construire/modernizare piață agroalimentară	Dezvoltare economică
P.39	Înființare/Construcție Aqua Park	Spații verzi & Turism
P.40	Înființare/Construire Aventura Park	Spații verzi & Turism
P.51	Achiziționarea de pubele pentru colectarea selectivă	Mediu / Administrativ

Cele 13 proiecte „hard" extrase din Strategia de Dezvoltare Teritorială a orașului Solca reprezintă intervenții cu impact direct asupra structurii spațiale a orașului și asupra modului în care funcțiunile urbane se reconfigurează în cele cinci zone de regenerare urbană. Spre deosebire de proiectele „soft", care oferă suport tehnic, administrativ, educațional sau social, proiectele „hard" sunt proiecte cu materialitate fizică, cu impact asupra teritoriului, cu potențial de a genera noi funcțiuni urbane și de a modifica reglementările urbanistice existente. Aceste proiecte au capacitatea de a determina direcții noi de dezvoltare spațială, deoarece: – introduc noi funcțiuni urbane (sportive, culturale, turistice, economice, sociale) – generează noi centralități (Aqua Park, Aventura Park, zona de afaceri) – activează zone subutilizate (platoul de est, zona stadionului, platoul superior) – consolidează funcțiuni existente (piața agroalimentară,

stadionul, casa de cultură) – creează infrastructuri sociale esențiale (creșă, casă mortuară, club sportiv) – contribuie la reglementarea urbanistică (lotizare, repartizare terenuri) – susțin tranziția verde (pubele pentru colectare selectivă).

În funcție de domeniu și funcțiune, situația se prezintă astfel: – 2 proiecte – Cultură (Teatru de Vară, Casă de Cultură) – 2 proiecte – Dezvoltare economică (Zona de afaceri, Piață agroalimentară) – 3 proiecte – Sociale (Creșă, Casă mortuară, Club sportiv) – 6 proiecte – Spații verzi și Turism (Baze sportive, Stadion, Aqua Park, Aventura Park, Trasee turistice, Locuri de joacă).

Această distribuție confirmă că domeniul „spații verzi și turism" este cel mai bine reprezentat, ceea ce reflectă vocația orașului Solca de a se reinventa ca destinație turistică emergentă, în corelare cu cele cinci zone de regenerare urbană: **• ZRU#1 – turism cultural și patrimoniu construit • ZRU#2 – turism sportiv și recreere • ZRU#3 – turism memorial și peisaj • ZRU#4 – turism natural și agrement • ZRU#5 – turism panoramic, peisaj montan și observare.**

Configurația spațial–funcțională a orașului Solca se bazează pe sistemul de relații dintre proiectele de regenerare urbană și proiectele „hard". Acest sistem are rolul de a: – elimina incompatibilitățile dintre funcțiuni – evita suprapuneri nejustificate – preveni conflicte între utilizări ale terenului – asigura coerența reglementărilor urbanistice – stabili relații de completare – identifica relații de complementaritate – clarifica relații de subordonare între funcțiuni.

De exemplu: – Aqua Park-ul (P.39) din ZRU#4 completează funcțiunea sportivă din ZRU#2 și funcțiunea turistică din ZRU#1. – Aventura Park (P.40) creează complementaritate cu traseele turistice din ZRU#3 și cu traseele panoramice din ZRU#5. – Stadionul (P.26) se subordonează funcțiunii sportive din ZRU#2, dar completează funcțiunea recreativă din ZRU#4. – Casa de cultură (P.24) completează funcțiunea culturală din ZRU#1. – Zona de afaceri (P.37) creează o nouă centralitate economică, complementară funcțiunilor turistice din ZRU#4. – **Traseele turistice și platformele panoramice din ZRU#5 completează funcțiunea peisageră din ZRU#3 și funcțiunea naturală din ZRU#4, generând un sistem coerent de mobilitate ușoară și observare peisageră.**

Proiectele „hard" sunt instrumentele prin care orașul Solca își poate transforma structura spațială, își poate activa potențialul turistic și socio-economic și își poate consolida identitatea urbană. Ele nu sunt doar investiții, ci vectori de funcțiune, generatori de centralitate, activatori de spațiu și mecanisme de reinventare urbană, perfect integrate în logica celor cinci zone de regenerare urbană.

Concluzie

Proiectele „de bază" (proiecte de regenerare urbană care se doresc a fi finanțate prin POR 2021–2027 și contribuție din bugetul local) în cadrul zonelor de regenerare urbană sunt:

Cod proiect	Denumirea proiectului	Sursa de finanțare	Valoarea proiectului (mii euro, fără TVA)
P.5	Consolidarea/Restaurarea și Conservarea Mănăstirii Solca	POR 2021–2027, buget local	6000
P.43	Regenerarea spațiilor urbane din zona locuințelor colective	POR 2021–2027, buget local	1200
P.26 – ZRU#2	Reabilitarea/modernizarea Stadionului Solca	POR 2021–2027, CNI, buget local	3500
P.1 – ZRU#3	Reabilitarea și modernizarea Parcului Balnear	POR 2021–2027, AFM, buget local	1800
P.39 – ZRU#4	Înființare/Construcție Aqua Park – Platoul de Est	POR 2021–2027, ITI, buget local	7000
P.50 – ZRU#5 ***(proiect nou introdus)***	Amenajarea platformelor panoramice și a traseelor tematice pe Platoul Superior	POR 2021–2027, buget local	2500

Proiectul P.5 – Mănăstirea Solca
Proiectul P.5 are rolul de a conserva, proteja și valorifica patrimoniul cultural local, zonal, regional și național, generând efecte economice, turistice și demografice. Acest proiect este „susținut" reciprog de proiecte din PMUD, precum: – P.1_PMUD – stații pentru combustibili alternativi; – P.4_PMUD – park & ride; – P.11_PMUD – sistemul integrat de piste de biciclete (Tronsoanele 1–6).

Prin aceste conexiuni, Mănăstirea Solca devine un nod cultural conectat cu traseele velo, zonele turistice și spațiile publice modernizate.

Proiectul P.43 – Regenerarea spațiilor urbane din zona locuințelor colective
Proiectul P.43 permite implementarea unor proiecte subsidiare de regenerare urbană: circulații pietonale, spații verzi, locuri de joacă, infrastructură de siguranță, zone pietonale centrale, coridoare verzi, piste velo și revitalizarea spațiilor publice. Acest proiect este „susținut" reciprog de:

- P.6_PMUD – Coridorul Verde;
- P.11_PMUD – sistemul integrat de piste de biciclete;
- sistemul de securitate urbană;
- regenerarea infrastructurii rutiere;
- revitalizarea zonei râului Solca.

Proiectul P.26 – Stadionul Solca
P.26 activează funcțiunea sportiv-recreativă a ZRU#2 și generează o centralitate urbană nouă. Proiectul permite implementarea unor proiecte complementare:

- P.11_PMUD – piste velo care conectează stadionul cu Parcul Balnear, Platoul de Est și Platoul Superior;
- P.6_PMUD – Coridorul Verde;
- amenajarea spațiilor de recreere;

- sistem de securitate;
- modernizarea infrastructurii rutiere;
- parc sportiv multifuncțional.

P.26 este complementar deoarece:
- completează funcțiunea sportivă din ZRU#2;
- se conectează cu ZRU#3 prin trasee pietonale și velo;
- se subordonează funcțiunii turistice din ZRU#4;
- contribuie la funcțiunea culturală din ZRU#1;
- **se conectează panoramic cu ZRU#5 prin trasee montane ușoare.**

Proiectul P.1 – Parcul Balnear (ZRU#3)
P.1 consolidează funcțiunea memorial-peisageră a ZRU#3 și permite implementarea unor proiecte subsidiare:
- P.6_PMUD – Coridorul Verde;
- P.11_PMUD – piste velo între ZRU#2, ZRU#4 și ZRU#5;
- zona pietonală centrală;
- sistem de securitate;
- revitalizarea zonei râului Solca;
- amenajări peisagistice extinse.

P.1 este complementar deoarece:
- completează funcțiunea memorială din ZRU#3;
- se conectează ecologic cu ZRU#4;
- se subordonează funcțiunii sportive din ZRU#2;
- contribuie la funcțiunea culturală din ZRU#1;
- **se conectează peisager cu ZRU#5 prin coridoare panoramice.**

Proiectul P.39 – Aqua Park (ZRU#4)
P.39 transformă Platoul de Est într-un pol turistic și de agrement, activând funcțiunea natural-turistică a zonei. Proiectul permite implementarea unor proiecte complementare:
- P.11_PMUD – piste velo între ZRU#2, ZRU#3 și ZRU#5;
- P.6_PMUD – Coridorul Verde;
- trasee turistice și forestiere;
- zone pietonale extinse;
- sistem de securitate;
- regenerarea spațiilor urbane din zona locuințelor colective.

P.39 este complementar deoarece:
- completează funcțiunea turistică din ZRU#4;
- se conectează recreativ cu ZRU#2;
- se subordonează funcțiunii memoriale din ZRU#3;
- contribuie la funcțiunea culturală din ZRU#1;
- **se conectează panoramic cu ZRU#5 prin trasee tematice și platforme de observare.**

Proiectul P.50 – Platforme panoramice și trasee tematice (ZRU#5)
P.50 este proiectul pivot al ZRU#5 și are rolul de a transforma Platoul Superior într-un pol panoramic și peisager, capabil să genereze activități turistice, educaționale și comunitare. Proiectul activează funcțiunea panoramic-peisageră a zonei și permite implementarea unor proiecte subsidiare:

- P.11_PMUD – conexiuni velo și pietonale între ZRU#3, ZRU#4 și ZRU#5;
- trasee tematice de observare;
- coridoare ecologice montane;
- zone de relaxare și interpretare peisageră;
- sistem de securitate pentru zone naturale;
- iluminat public solar.

P.50 este complementar deoarece:

- completează funcțiunea panoramică din ZRU#5;
- se conectează peisager cu ZRU#3;
- se subordonează funcțiunii turistice din ZRU#4;
- contribuie la funcțiunea culturală din ZRU#1 prin vizibilități majore;
- completează funcțiunea sportivă din ZRU#2 prin trasee montane ușoare.

6. Monitorizarea implementării Planului de regenerare urbană

Stabilirea procedurii de evaluare a implementării PR

Faza de implementare și monitorizare a Planului de regenerare urbană este în atribuțiile și răspunderea fiecărei unități administrativ-teritoriale și a Compartimentului de implementare PR, creat la nivelul UAT Solca.

Componența acestui Compartiment de implementare va putea fi lărgită, astfel încât să cuprindă toți factorii de decizie de la nivelul zonei. Gestiunea la nivelul orașului Solca a acestei faze este decisivă pentru rezultatele finale în atingerea obiectivelor și trebuie să reprezinte o preocupare a factorilor decizionali, iar o gestionare corectă a

implementării PR poate fi realizată cu alocarea de resurse necesare pentru acest proces.

Cea mai eficientă metodă este crearea unui compartiment cu răspunderi dedicate în cooperare cu ceilalți stakeholderi și în monitorizarea și evaluarea rezultatelor implementării PR. Este necesară monitorizarea implementării PR pentru următoarele obiective:

- Adaptarea implementării – Pentru a compara performanța reală a măsurilor implementate cu beneficiile așteptate și pentru a ajusta ritmul de implementare și componentele PR pe durata celor 10 ani de implementare a proiectelor de regenerare urbană;
- Menținerea sprijinului politic – Deoarece angajamentul politic pentru proiectele de regenerare urbană, din cadrul orașului Solca este considerat normal, este important să li se poată demonstra factorilor de decizie și principalilor factori interesați;
- Actualizare PR – Pentru a putea pregăti un PR actualizat după 5 ani, în baza performanțelor reale ale diferitelor măsuri stabilite prin noua documentație de urbanism P.U.G.

Procesul de monitorizare propus va conține următoarele elemente:

- Crearea unui compartiment de implementare PR și a structurii administrative care să gestioneze permanent problematica implementării PR;
- Elaborarea tehnicilor de colectare continuă și eficientă a datelor;
- Colectarea informațiilor necesare;
- Realizarea evaluării de rutină și periodice a performanței PR;
- Furnizare de informații și rapoarte transparente către factorii interesați și public.

Procesul de monitorizare necesită date pentru a evalua eficacitatea PR. Astfel, trebuie să colectăm date care ne vor permite măsurarea gradului de îndeplinire a scopului și obiectivelor PR. Principalele obiective PR sunt:

- Îmbunătățirea mobilității prin reducerea congestiei de trafic în cadrul orașului Solca;
- Îmbunătățirea calității mediului pentru toți locuitorii;
- Creșterea și menținerea calității vieții populației peste media stabilită la nivelul județului Suceava;
- Îmbunătățirea calității spațiului public urban;
- Îmbunătățirea actului didactic și a calității activităților curriculare din cadrul unităților de învățământ din UAT Solca;
- Un oraș accesibil și performant ca pol de creștere economică.

Cu privire la impactul PR asupra mediului, trebuie reluată monitorizarea permanentă a calității aerului în zona cu densitate mare de utilizatori precum și zonele periferice ale orașului unde are loc transferul de aer viciat cu cel curat. Este esențial ca APM Suceava să transmită regulat comisiei de monitorizare informații privind tendințele și modificările calității aerului.

PR joacă un rol important în procesul de asigurare a unui anumit standard a calității vieții în cadrul orașului Solca. Astfel, este importantă menținerea și actualizarea documentației pentru a putea fi calibrată în fiecare an de evaluare. Pentru actualizarea PR, echipa de monitorizare și gestionare trebuie să colecteze sau să obțină permanent următoarele informații actualizate:

- Noile aranjamente privind circulație;

- Secțiuni noi de drum;
- Date privind utilizarea terenurilor;
- Trasee TP, tarife și servicii;
- Număr călători îmbarcați pe fiecare linie TP;
- Numărători de valori de trafic;
- Numărul de elevi înscriși la unitățile de învățământ din zonele supuse regenerării urbane;
- Activitatea economică a operatorilor economici din zonele supuse regenerării urbane.

Tabelul nr. 12 – Date ce trebuie colectate pentru calibrarea și mentenanța PR

Tip date	Descriere	Sursă potențială de date
Amenajarea noilor artere de circulație	Semne noi de circulație, modificări ale virajelor, reglementări noi privind parcarea pe stradă, reorganizarea circulației în ZRU#1–ZRU#4 și accesibilizarea traseelor către ZRU#5	Primăria Orașului Solca
Amenajarea arterelor existente	Actualizarea semnalizării, optimizarea fluxurilor, intervenții de siguranță rutieră, adaptări pentru piste VELO și conexiuni cu traseele panoramice din ZRU#5	Primăria Orașului Solca
Întreținerea spațiilor verzi de aliniament	Igienizare, plantare, replantare, toaletare arbori, monitorizarea biodiversității urbane și a vegetației montane din ZRU#5	Primăria Orașului Solca, Servicii Publice
Monitorizare trafic	Numărători clasificate pe secțiuni și intersecții, monitorizare fluxuri în ZRU#1–ZRU#4 și accesul auto spre ZRU#5	Prestatori specializați, Primăria Orașului Solca
Monitorizare piste VELO	Număr de biciclete utilizate pe coridoarele velo, fluxuri sezoniere, utilizare în ZRU#2–ZRU#4 și conexiuni montane spre ZRU#5	Numărători dedicate, senzori VELO
Monitorizare spații de recreere și sport	Număr utilizatori stadion, parcuri sportive, zone fitness, evenimente sportive (ZRU#2)	Primăria Solca, Club Sportiv
Monitorizare spații memoriale	Număr vizitatori Parcul Balnear, utilizare alei pietonale, activități culturale (ZRU#3)	Primăria Solca, instituții culturale
Monitorizare infrastructură turistică	Număr vizitatori Aqua Park, Aventura Park, trasee turistice, fluxuri sezoniere (ZRU#4)	Primăria Solca, operatori privați
Monitorizare spații publice centrale	Număr utilizatori zone pietonale, activități culturale, fluxuri comerciale (ZRU#1)	Primăria Solca, comercianți
Monitorizare siguranță urbană	Date CCTV, incidente, zone cu risc, utilizare iluminat public inteligent în ZRU#1–ZRU#4 și pe traseele montane din ZRU#5	Primăria Solca, Poliția Locală
Monitorizare infrastructură digitală	Utilizare mobilier urban inteligent, Wi-Fi urban, platforme digitale	Primăria Solca, furnizori IT
Monitorizare calitate mediu	Calitatea aerului, nivel de zgomot, gestionarea deșeurilor, colectare selectivă, monitorizare ecosisteme montane (ZRU#5)	Primăria Solca, operatori salubritate
Monitorizare ape pluviale și canalizare	Debite, zone inundabile, funcționarea canalelor deschise, bazine pluviale	Primăria Solca, operatori utilități
Monitorizare infrastructură educațională	Număr elevi, utilizare creșă, activități extrașcolare, fluxuri către unități de învățământ	Școli, Primăria Solca
Monitorizare infrastructură socială	Utilizare centre sociale, servicii pentru vârstnici, servicii pentru persoane vulnerabile	Primăria Solca, DGASPC
Monitorizare activități economice	Număr firme, utilizare piață agroalimentară, activitate în zona de afaceri	Primăria Solca, mediul privat
Monitorizare parcări	Grad de ocupare, durată medie, zone cu presiune ridicată, parcări pentru persoane cu dizabilități	Primăria Solca
Monitorizare transport public	Număr pasageri, frecvență, timpi de așteptare, conectivitate între ZRU-uri, inclusiv accesibilitatea spre ZRU#5	Primăria Solca, operatori transport
Monitorizare evenimente publice	Număr evenimente, participare, impact asupra mobilității și spațiilor publice	Primăria Solca, instituții culturale
Monitorizare infrastructură panoramică (ZRU#5)	Număr vizitatori platforme de belvedere, utilizare trasee tematice, fluxuri turistice montane, siguranță pe trasee	

Echipa de monitorizare și gestionare trebuie să colecteze toate datele de mai sus și să actualizeze PR în vederea calibrării pentru fiecare an de evaluare. PR actualizat și calibrat poate genera ulterior datele input necesare pentru alte proiecte de regenerare urbană. Pentru o perioadă de tranziție, serviciul de monitorizare a implementării PR, activitate ce revine compartimentului mai sus descris, poate fi externalizat pe bază de procedură competitivă, astfel încât să se asigure fazele inițiale de implementare, până la posibilitatea preluării efective a acestei activități de către un compartiment specializat.

Avantajele externalizării inițiale sunt:

- Rezolvarea temporară a problemelor de angajare de personal, în contextul salarizării sectorului public actual și al restricțiilor de angajare;
- Formarea în timp a unei expertize pentru specialiștii viitori din cadrul compartimentului;
- Existența permanentă a unui instrument de monitorizare a PR;
- Dacă această implementare se va realiza exclusiv prin resurse poprii, este necesară dotarea primăriei cu hard-ware și soft-ware (soft de monitorizare și gestionare a prognozei de cerere). De asemenea, o persoană specializată pentru lucrul cu acest soft trebuie angajată.

Ca și efort financiar, externalizarea presupune existența unui serviciu de consultanță printr-un acord cadru cu următoarele activități:

- Realizarea periodică a serviciului de monitorizare a implementării PR;
- Realizarea la comandă a serviciului de testare în model a implementării fiecărui proiect;
- Realizarea la comandă de training pentru compartimentul specializat în implementare PR.

Prezentul PR este elaborat pentru perioada 2023 – 2033. Astfel, se recomandă realizarea unei evaluări periodice la fiecare 3 – 4 ani, după cum urmează:

- Evaluare de bază, anul 2023;
- Prima evaluare, anul 2025;
- A doua evaluare, anul 2027;
- A treia și ultima evaluare, anul 2033.

Rezultatele obținute în urma primei etape de evaluare se vor utiliza în pregătirea următoarei generații de PR. Pentru monitorizarea și respectarea PR este foarte importantă asigurarea colaborării, coordonării și comunicării atât în cadrul Compartimentului de implementare constituit, cât și în cadrul compartimentelor de specialitate din cadrul Primăriei Orașul Solca, Consiliului Județean Suceava, precum la nivelul celorlalți stakeholderi locali și din zonele limitrofe, astfel încât monitorizarea implementării să beneficieze în timp util de toate informațiile referitoare la stadiul proiectelor implementate sau în pregătire. În acest fel, Compartimentul de implementare poate interveni acolo unde consideră că modul de desfășurare al procesului de implementare al proiectelor poate genera perturbări în atingerea obiectivelor și în coordonarea cu alte proiecte din cadrul Planului de Acțiune.

Tabelul nr. 13 – Indicatori și acțiuni de monitorizare a stadiului implementării PR

Indicator	UM	Anul de referință	Valoare țintă	Sursa datelor	Anul țintă	Frecvența monitorizării

Gradul de realizare a acțiunilor planificate	Luni întârziere față de planificare	2023	Termene programate / reprogramate	Compartiment de implementare	2033	Semestrial
Stadiul implementării investițiilor	Luni întârziere față de planificare	2023	Termene programate / reprogramate	Compartiment de implementare	2033	Semestrial
Gradul de utilizare a infrastructurii sportive (ZRU#2)	Nr. utilizatori / lună	2023	Creștere cu 40%	Primăria Solca, Club Sportiv	2033	Trimestrial
Gradul de utilizare a Parcului Balnear (ZRU#3)	Nr. vizitatori / lună	2023	Creștere cu 30%	Primăria Solca, instituții culturale	2033	Trimestrial
Număr vizitatori Aqua Park (ZRU#4)	Nr. vizitatori / sezon	2023	50.000 vizitatori/an	Primăria Solca, operatori privați	2033	Sezonier
Gradul de utilizare a pistelor VELO	Nr. biciclete / zi	2023	Creștere cu 60%	Numărători dedicate, senzori VELO	2033	Lunar
Calitatea spațiilor verzi (ZRU#1–ZRU#4)	% suprafață întreținută	2023	95% întreținere anuală	Primăria Solca, Servicii Publice	2033	Semestrial
Siguranța spațiilor publice	Nr. incidente / an	2023	Reducere cu 50%	Poliția Locală, sistem CCTV	2033	Trimestrial
Gradul de digitalizare urbană	Nr. echipamente / funcționalitate	2023	100% funcționale	Primăria Solca, furnizori IT	2033	Semestrial
Calitatea infrastructurii rutiere	% drumuri modernizate	2023	85% modernizate	Primăria Solca	2033	Anual
Gradul de colectare selectivă	% deșeuri colectate selectiv	2023	55%	Operator salubritate	2033	Trimestrial
Gradul de ocupare a parcărilor	% ocupare	2023	70% optimizat	Primăria Solca	2033	Lunar
Fluxuri turistice în ZRU#1–ZRU#4	Nr. turiști / an	2023	Creștere cu 50%	Primăria Solca, operatori turism	2033	Anual
Număr vizitatori platforme panoramice (ZRU#5)	Nr. vizitatori / lună	2023	Creștere cu 45%	Primăria Solca, operatori turism	2033	Trimestrial
Gradul de utilizare a traseelor tematice (ZRU#5)	Nr. utilizatori / zi	2023	Creștere cu 50%	Numărători montane, voluntari	2033	Lunar
Siguranța traseelor montane (ZRU#5)	Nr. incidente / an	2023	Reducere cu 60%	Primăria Solca, Salvamont	2033	Trimestrial
Calitatea peisajului montan (ZRU#5)	% suprafață conservată	2023	98% conservare anuală	Primăria Solca, Servicii Publice	2033	Semestrial

DNSH („Do no significant harm" – „A nu aduce prejudicii asupra mediului")

Prezentul document analizează și propune proiecte care răspund obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ" (DNSH – „Do No Significant Harm"), prevăzute în Comunicarea Comisiei Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ" în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01).

Astfel, așa cum prevede articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, din cadrul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență, principiul DNSH a stat la baza identificării celor 35 de măsuri și 22 de proiecte care vizează crearea unui sistem de clasificare (sau „taxonomie") pentru activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului, urmărindu-se:

- Activitățile economice care ar genera emisii semnificative de gaze cu efect de seră (GES), vor contribui, în mod semnificativ, la atenuarea schimbărilor climatice;
- Activitățile economice se vor adapta la schimbările climatice în cazul în care activitățile respective duc la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor;
- Activitățile economice vor avea o abordare pro-activă privind utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine în cazul în care activitatea respectivă este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine;
- Se va implementa conceptul de economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, în cazul în care activitatea respectivă duce la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului;
- Prin activitățile economice se va avea în vedere prevenirea și controlul poluării în cazul în care activitățile respective duc la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol;
- Prin activitățile economice se va avea în vedere protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor în cazul în care activitatea respectivă este nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru comunitate.

Proiectele de regenerare urbană trebuie să respecte condițiile articolului 17 („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu") din Regulamentul privind taxonomia, prin completarea Listei de verificare DNSH din prezentul document.

Îndeplinirea condițiilor articolului 17 se poate realiza prin stabilirea unor indicatori, frecvențe aferent verificării statusului proiectelor respectiv responsabilul principal privind încadrarea în timp, condiții și respectarea principiilor „DNSH".

Stabilirea actorilor responsabili cu monitorizarea

În vederea monitorizării PR în faza a 4-a, conform ghidului european – implementare și asigurarea unei coordonări coerente și rapide atât pe orizontală, cu alte sectoare tangențiale, cât și pe verticală, se propune constituirea unui compartiment de implementare la nivelul UAT Solca. Compartiment de implementare PR va include reprezentanții următorilor factori de decizie:

- Președinte – Primăria Orașul Solca;
- Reprezentanții Consiliului Județean Suceava;
- Alți reprezentanți ai Direcțiilor Primăriei Orașul Solca;
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor publice și Administrației;

- Ministerul Transporturilor;
- Ministerul Fondurilor Europene.

În cadrul ședințelor vor participa șefi de specialități tehnice vizate de problematica discutată. La aceste ședințe vor fi invitați și reprezentanți ai altor instituții (ADR Nord – Est, Poliția Rutieră, DRPD – Regionala Iași, SGA Suceava, etc.). Comisia va lucra în ședințe lunare sau mai dese (funcție de necesitate). Acest compartiment ar trebuie să lucreze într-un cadru oficial, dat de un act administrativ, care să confere competențe legale și să creeze condițiile unei asumări rapide de decizii pentru rezolvarea problemelor de implementare semnalate. Implicarea acestui compartiment, în procesul de implementare a PR este prezentată în procesul de mai jos.

După aprobarea PR, este necesar a asigura gestiunea implementării planului de mobilitate la nivelul acestei noi structuri constituite. La nivelul fiecărei autorități locale (Primăria Orașul Solca și Consiliul Județean Suceava), reprezentanții vor coopera pentru buna gestiune a procesului de implementare și revizuirea periodică a stadiului acestuia, în vederea obținerii atingerii obiectivelor propuse prin PR. Periodic vor fi realizate ajustările necesare în Planul de Acțiune, în funcție de evoluția procesului de implementare și dinamică economiei. În vederea realizării activităților efective asociate monitorizării și evaluării PR, crearea unui compartiment specializat este necesară. Personalul din cadrul acestui compartiment trebuie selectat astfel încât procesul de monitorizare a implementării PR să beneficieze de cei mai buni specialiști, cu expertiză în domeniul planificării și monitorizării planurilor strategice. De asemenea, compartimentul trebuie dotat cu tehnică hard și soft (inclusiv programe de monitorizare și gestionare în transport și de management de proiect) care să permită eficiența maximă în monitorizarea planurilor și identificarea, din timp, a problemelor în implementare.

Ca și specializări pentru posturile de execuție din cadrul compartimentului, este necesar un post de inginer cu specializare în investiții în transport public, un post de economist, un post de planificator în transporturi cu abilități de planificare a traficului (monitorizare și gestionare a cererii), un urbanist membru RUR (cu expertiza G_7) și un expert mediu.

Activitățile principale ale compartimentului vor fi:
- Implementarea PR – monitorizarea introducerii în programele de investiții anuale/multianuale a proiectelor de regenerare urbană, monitorizarea pregătirii și inițierii achizițiilor, monitorizarea progresului implementării proiectelor, monitorizarea efortului financiar pentru PR, solicitarea de măsuri pentru încadrarea în planificare, etc.;
- Verificarea evoluției atingerii țintelor și obiectivelor stabilite prin PR în baza indicatorilor de evaluare și monitorizare;
- Menținerea actualizată a PR și testarea proiectelor ce vor fi implementate în cadrul PR;
- Colectarea datelor și informațiilor necesare monitorizării procesului și actualizării PR;
- Identificarea oportunităților/surselor de finanțare pentru implementarea investițiilor;
- Programarea informării și implicării cetățenilor în procesul de realizare a acțiunilor și proiectelor din PR și cooperarea cu departamentele specializate din cadrul instituțiilor care implementează proiectele;

- Actualizarea planificării investițiilor și acțiuni pe termen scurt, mediu și lung aferente PR, funcție de evoluțiile existente în oraș (finanțări disponibile, schimbări conjuncturale etc.);
- Cooperare cu instituții la nivel regional și național, cu organisme de finanțare etc.;
- Asigurarea suportului tehnic pentru deciziile compartimentului constituit la nivelul orașul Solca;
- Pregătirea procesului de elaborare a PR – ediția următoare;
- Realizarea raportărilor de monitorizare și evaluare. Rolul acestui compartiment este de a asigura analiza datelor colectate, de a raporta progresul implementării și de a asigura necesarul de informații pentru luarea deciziilor necesare și corecte.

Obiectivele specifice ce vizează comunicarea stadiului și a rezultatelor implementării PR se referă la creșterea gradului de informare a locuitorilor, creșterea gradului de conștientizare a rezultatelor acțiunilor deja realizate, creșterea vizibilității activității de implementare și monitorizare a PR. Obiectivele specifice pentru fiecare proiect ce urmează a fi implementat, precum și termenele de implementare ale acestora, vor fi stabilite în funcție de fiecare proiect în parte prin intermediul Planurilor de Comunicare. În funcție de tipologia proiectului, este necesară identificarea publicului interesat prin analiza tuturor persoanelor fizice și juridice, conform cerințelor legale și a practicilor românești, a asociațiilor, organizațiilor și grupurilor active din zona de interes, care sunt afectate de proiect, au un interes ridicat față de proiect sau pot contribui la o bună desfășurare a proiectului. Măsurile de comunicare propuse vor răspunde la necesitățile și specificul fiecărui proiect în parte. Aceste Planuri de Comunicare vor urmări promovarea viziunii dezvoltate în cadrul PR.

Implementarea acțiunilor de comunicare presupune atragerea a cât mai multor grupuri de acțiune locale în implementarea proiectelor și a acțiunilor PR, precum și asigurarea condițiilor propice pentru accesarea de fonduri europene, realizarea unor proiecte perfect adaptate comunității locale și necesităților locuitorilor și, bineînțeles, creșterea încrederii acestora în autoritățile locale.

Istoria localităţii Solca începe cu o poveste de dragoste, cea dintre Solca, fiica lui Stan Fultic, și Șandru Gherman Lazea, nepotul lui Dragoș Viteazul, cel anterior Descălecatului și care stăpânea Câmpul lui Dragoș, adică ţinutul care se întinde de la Bacău până în megieșia Fălticenilor. Doi dintre feciorii acelui Dragoș, care nu trebuie confundat cu Dragoș din Bedeu, Descălecătorul, Sima Drăgușanul și Stanislav Rotimpan, întemeiaseră sate dincoace de ocina părintească, Drăgușeni și, respectiv, Rotopănești. La fel avea să procedeze și Șandru Gherman, nepotul căruia i s-a zis Lazea pentru că lăzuise, adică defrișase geană întinsă de pădure la poalele obcinilor, întemeind satul care avea să poarte numele femeii iubite, Solca.

(sursa: Povestea aşezărilor bucovinene (revăzută): Solca, https://dragusanul.ro/povestea-asezarilor-bucovinene-revazuta-solca/)

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

Mariana CREȚU

ROMÂNIA JUDEȚUL SUCEAVA CONSILIUL LOCAL ORAȘ SOLCA

SECRETAR GENERAL,

Angelica BAHAN